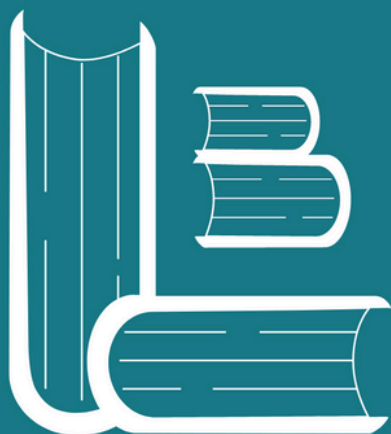

LUDZAS

BIBLIOTĒKA

LUDZAS NOVADA
BIBLIOTĒKAS
DARBA PĀRSKATS
2024

WWW.LUDZASBIBLIO.LV

[@LUDZASBIBLIOTEKA](https://www.facebook.com/LUDZASBIBLIOTEKA)

[@LUDZAS_BIBLIOTEKA_](https://www.instagram.com/LUDZAS_BIBLIOTEKA)

[@LUDZASBIBLIO](https://twitter.com/LUDZASBIBLIO)

[@LUDZAS_BIBLIOTEKA](https://www.youtube.com/LUDZAS_BIBLIOTEKA)

LUDZA 2025

SATURS

KOPSAVILKUMS	2
1.VISPĀRĪGS REĢIONA BIBLIOTĒKU RAKSTUROJUMS	3
<i>LUDZAS NOVADA BIBLIOTĒKAS .....</i>	<i>3</i>
2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS	5
<i>LUDZAS BIBLIOTĒKA .....</i>	<i>5</i>
<i>STRUKTŪRVIENTĪBAS .....</i>	<i>5</i>
3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS	6
<i>LUDZAS BIBLIOTĒKA .....</i>	<i>6</i>
<i>STRUKTŪRVIENTĪBAS .....</i>	<i>7</i>
4. PERSONĀLS	10
<i>LUDZAS BIBLIOTĒKA .....</i>	<i>10</i>
<i>STRUKTŪRVIENTĪBAS .....</i>	<i>12</i>
5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA	21
<i>LUDZAS BIBLIOTĒKA .....</i>	<i>21</i>
<i>STRUKTŪRVIENTĪBAS .....</i>	<i>35</i>
6. KRĀJUMS	46
<i>LUDZAS BIBLIOTĒKA .....</i>	<i>46</i>
<i>STRUKTŪRVIENTĪBAS .....</i>	<i>58</i>
7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM.....	62
<i>LUDZAS BIBLIOTĒKA .....</i>	<i>62</i>
<i>STRUKTRVIENĪBAS .....</i>	<i>73</i>
8. NOVADPĒTNIECĪBA.....	86
<i>LUDZAS BIBLIOTĒKA .....</i>	<i>86</i>
<i>STRUKTŪRVIENTĪBAS .....</i>	<i>100</i>
9. PROJEKTI.....	105
10. PUBLICITĀTE	108
11. SADARBĪBA	118
12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS	121

KOPSAVILKUMS

2024. gada darba prioritātes

- Ludzas novada bibliotēkas 140 gadadiena 97.-98.lpp.
- Bibliotēkas logo izstrāde un nomaņa

Jauni pakalpojumi, esošo pakalpojumu pilnveide

- NIRZAS PAGASTA BIBLIOTĒKĀ 2024.gada vasaras mēnešos tika piedāvātas radošās darbnīcas bērniem angļu valodā. 35. lpp.
- Pašvaldības KAC izveide bibliotēkās 4.lpp.; 120 lpp.

Nozīmīgi/jauni projekti

- *Projekta nosaukums:* Bridging borders: Libraries promoting social inclusion in Latvia and Lithuania *Projekta saīsinātais nosaukums:* Wind of Change 104.-105.lpp
- VKKF atbalstītais projekts “Literatūras ceļojumi: no grāmatu lappusēm līdz autoru stāstiem” 104.-105.lpp.

Restarts lasīšanai

Ik viens pasākums, kas bija saistīts ar grāmatu un tās izzināšanu ir vērtējām kā restarts lasīšanai

Kārsavas pilsētas bibliotēkā notika “Skaļo lasījumu pēcpusdiena” – 77.lpp

Ludzas novada bibliotēkā pasākums “Pasākuma “Lasi droši!” - 66 lpp.

Blontu bibliotēkā un Ludzas bibliotēkā skaisti bija Pūcīšu skolas pasākumi ar grāmatu pētīšanu, priekšā lasīšanu, spēlēm un dažādām atrakcijām – 75 lpp.

Ludzas bibliotēkā - Grāmatas ”Sunāns breiveibā” prezentācija ar grāmatas fragmentu priekšlasījumiem – 67.lpp.

LNB datu centra problēmas ietekme publisko bibliotēku darbā (2024. gada 1. jūlijā LNB datu centrā tika konstatēti darbības traucējumi, kas ietekmēja bibliotēkas un datu centra klientu informācijas sistēmu darbību)

Šo sistēmu darbības traucējumi radīja sarežģījumus bibliotēku ikdienas darbā, tostarp grāmatu reģistrācijā un izsniegšanā. Ludzas novada bibliotēkai pazuda ļoti minimāli dati, kurus mēs spējam paši saviem spēkiem atjaunot. Paldies par operatīvo darbu speciālistiem.

1.VISPĀRĪGS REĢIONA BIBLIOTĒKU RAKSTUROJUMS

LUDZAS NOVADA BIBLIOTĒKAS

2024. gada darba pārskats ataino Ludzas reģiona bibliotēku paveikto, atzīmējot gada spilgtākos notikumus, kā arī analizējot bibliotēku galvenos rādītājus.

2024. gada izskaņā Ludzas novadā darbojās 28 publiskās bibliotēkas, no tām 1 Reģiona galvenā, divas pilsētu un 25 pagastu bibliotēkas, kā arī 11 izglītības iestāžu bibliotēkas – 4 vidusskolu, 4 pamatskolu, 2 profesionālās ievirzes skolu un Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes aģentūras Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Malnavas koledžas bibliotēka.

1.1. Tabula Iedzīvotāju skaits novadā

Novads	2022. gads	2023.gads	2024.gads	% salīdzinot ar iepr. gadu
Ludzas novads	24062	23522	23151	-2;-1,6

2024.gada Ludzas novadā bija deklarēti 23151¹ iedzīvotāji. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu iedzīvotāju skaits reģionā samazinājās par 371, jeb 1,6%.

Bibliotēku tīkls novadā – optimāls, viena bibliotēka vidēji apkalpoja 70 - 155 km² lielu teritoriju, kas nodrošināja vietējo iedzīvotāju vajadzības pēc informācijas un kultūras resursiem.

1.2. Tabula Bibliotēku sadarbības modelis

BIBLIOTĒKU SADARBĪBAS MODELIS REĢIONĀ	ATZĪMĒT ATBILSTOŠO
Centralizēts	
Decentralizēts	
Jaukta tipa	X

No 2024.gada 1. janvāra darbojās jauktā tipa bibliotēku darbības modelis, kur administrēšanas un profesionālo metodisko darbu veica Ludzas novada bibliotēka, bet saimnieciskā darbība (ēkas un to uzturēšana) bija Pagastu apvienību gādībā.

- *Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā*

Aizvadītais gads Ludzas reģiona publiskajām bibliotēkām bija pārmaiņām bagāts laiks:

1. Ar 2024. gada 1. janvāri stājās spēkā Ludzas novada domes lēmums reorganizēt Ludzas novada pašvaldības iestādes “Ludzas novada pagastu pārvaldes”, nodalot no pagasta pārvaldēm struktūrvienības “Pagasta un pilsētu bibliotēkas”, pievienojot tās Ludzas novada

¹ Informācija par iedzīvotāju skaitu ņemta no PMLP Fizisko personu reģistra statistikas 01.01.2025

pašvaldības iestādei “Ludzas novada bibliotēka” kā struktūrvienības, tādējādi tika izveidota iestāde “Ludzas novada bibliotēka” ar 27 struktūrvienībām.

2. Sakarā ar pārvalžu reorganizāciju (no pagastu pārvaldēm uz pagastu apvienībām, kurās apvienoja 3 -5 pagastus) un kasiera amatu likvidēšanu, sākot ar 2024. gada 1. jūniju pagastu bibliotēkām, izņemot divas pilsētu un divas pagastu bibliotēkas tika noteikti papildpienākumi – Pašvaldību KAC pienākumu pildīšanas pienākumi:

- ✓ pieņemt valsts noteikto nodokļu un nodevu maksājumus, kuru iekasēšana ir uzdota pašvaldībai, kā arī domes noteikto nodevu maksājumus par pašvaldības un pašvaldības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem;
- ✓ pieņemt pagastu apvienību pārvalžu iesniegumus, sniegt konsultācijas par pašvaldības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem un kompetencēm, un nodrošināt iedzīvotāju apkalpošanu, sniedzot nepieciešamie informāciju;
- ✓ veikt iedzīvotāju dzīvesvietas deklarēšanu Ludzas novada administratīvajā teritorijā.

3. Lai stiprinātu iedzīvotāju pieejamo valsts pakalpojumu tīklu novadā, pašvaldībā, sadarbībā ar bibliotēkām, tika nolemts uzsākt darbu pie 18 VPVKAC (Valsts un pašvaldību vienotie klientu apkalpošanas centri) ierīkošanas pagastu bibliotēkās. Šo punktu ierīkošana bija iespējama pateicoties ES Atveseļošanas un noturības mehānisma plānam 2. komponentes "Digitālā transformācija" 2.1. reformu un investīciju virziena "Valsts pārvaldes, tai skaitā pašvaldību, digitālā transformācija" 2.1.2.1.i. investīcijas "Pārvaldes centralizētās platformas un sistēmas" projektam Nr. 2.1.2.1.i.0/1/23/I/VARAM/011 “Pakalpojumu sniegšanas reformas atbalsts” aktivitāšu īstenošanas atbalstam. Projekta īstenošana termiņš 05/2024.-05/2026. gads.

- *Bibliotēku akreditācija*

Atskaites gadā bibliotēku akreditācija nenotika

2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

LUDZAS BIBLIOTĒKA

2.1. Tabula Bibliotēkas izdevumi

	2022	2023	2024
Izdevumi kopā (EUR)	198124	243143	335946
Darbinieku atalgojums (bruto)	126188	159614	206282
Krājuma komplektēšana	13498	13989	14195

Atskaites gadā finanšu radītāji pieauga: izdevumi pieauga par 27.62%, darbinieku atalgojums palielinājās par 22,62%, krājuma komplektēšanas finansējums palielinājās par 1,45%.

Bibliotēku darbību, pārskata periodā, nodrošināja pašvaldības domes piešķirtais finansējums.

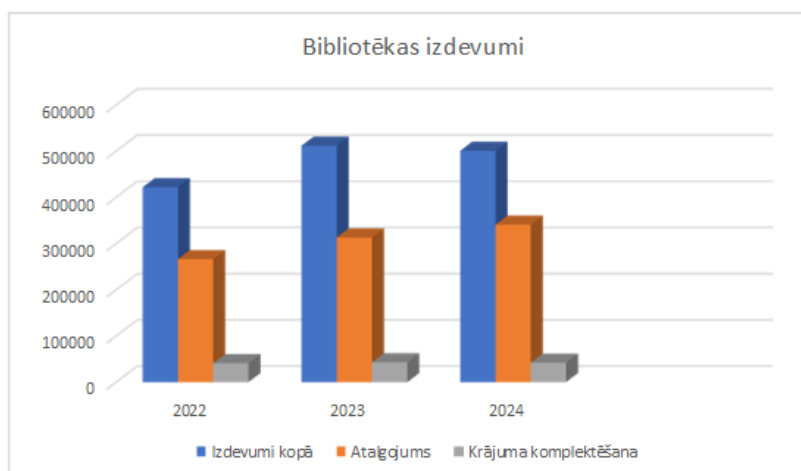
Secinājums: piešķirtais finansējums nodrošināja bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu, bibliotēkas attīstībai ir jāpiesaista dažādu projektu finansējums.

STRUKTŪRVIENĪBAS

2.2. Tabula Bibliotēkas izdevumi

	2022	2023	2024
Izdevumi kopā (EUR)	421741	511522	500757
Darbinieku atalgojums (bruto)	265979	312967	340649
Krājuma komplektēšana	41046	42843	42229

Pārskata periodā darbinieku atalgojums palielinājās par 8.85%. Pēc daļējās centralizācijas kopējie izdevumi samazinājās par 0.02%. Tas skaidrojams ar to, ka iepriekš pagastu pārvalžu bibliotēku budžetos bija iekļautas dažādas izmaksas, kas vairs netiek finansētas no Reģiona galvenās bibliotēkas budžeta, bet palikušas pagastu pārvalžu pārziņā. Krājuma komplektēšanas izdevumi samazinājās par 0.01 % .

3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

LUDZAS BIBLIOTĒKA

Atskaites gadā Ludzas novada bibliotēkas 2. stāva koridorī tika veikts kosmētiskais remonts – atsvaidzināts sienu krāsojums.

Bērnu apkalpošanas nodaļā, sadarbībā ar mākslas kolas pedagoģi Ivetu Ladusāni, tika izveidots sienas zīmējums “Mošķīšu dzīve bibliotēkā”.

E. Zirnes foto

Ludzas J. Soikāna Mākslas skolas skolotāja **Iveta Ladusāne**

Pārskata periodā, bibliotēkas darbinieki sadarbībā ar Ludzas novada pašvaldības Attīstības nodaļas darbinieci Violu Andruščenko aktīvi strādāja pie projekta “Ludzas novada bibliotēkas telpu pārbūves un vides pieejamības nodrošināšanas” izstrādes.

3.1. Tabula Ludzas novada bibliotēkas tehniskais aprīkojums

Iekārtas un aprīkojums	Iegādes/saņemšanas gads
Perforācijas iesiešanas mašīna	2004
Skeneris Ben Q	2006
Printeris HP Laser Jet	2007
Notebook FSC Amilo	2007
Skeneris Epsos Perfection	2009
Projektoris Epsos	2012
Datorkomplekts (3 ierīces)	2013
Stacionārais dators (2 ierīces)	2014
Drukas iekārta Keocera ECOSYS	2015
Drukas iekārta Keocera ECOSYS	2015
Drukas iekārta Keocera ECOSYS	2015
Stacionārais sistēmbloks (3 ierīces)	2015
Drukas iekārta TASKalfa	2016

Svītru kodu skeneris ar Statīvu	2016
Vākojamā mašīna CoLibri	2016
Ārējais cietais disks	2016
Dators (2 ierīces)	2016
Projektors Hitachi	2017
Kpētājs Triumph-Adler	2018
Printeris Kyocera ECOSYS	2018
Dators (10 ierīces)	2018
Dators HP (2 ierīces)	2019
NAS serveris	2020
Portatīvais dators DELL Vostro	2020
Dators ATEA Vectron (2 ierīces)	2021
Portatīvais dators Dell Latitude (10 ierīces)	2021
Bērnu pratināmais galds	2021
Planšetdators Samsung Tab Galaxy (projekts NATTOUR)	2022
Dators ATEA Vectron (Energoresursi) (4 ierīces)	2022
Dators ATEA Vectron	2022
Interaktīvais displejs Avtek TouchScreen (projekts HOME)	2022
Dators interaktīvajam displejam Avtek ops (projekts HOME)	2022
Elektriskais augstuma maiņas stends Interaktīvajam displejam (projekts HOME)	2022
Interaktīvais ekrāns HOME spēles platformai (projekts HOME)	2022
Akustiskā skanda BOSE L1 Pro 16 (projekts Green Palette)	2023
Bezvadu piespraucamie mikrofoni (2 gab) (projekts Green Palette)	2023
Gaismu komplekts ar statīvu (projekts Green Palette)	2023
Televizors LG86, Smart TV (projekts Green Palette)	2023
Spēļu konsole (projekts Green Palette)	2023
Virtuālās realitātes sistēma (projekts Green Palette)	2023

Ludzas novada bibliotēkai labs biroja tehnikas nodrošinājums (stacionārie un portatīvie datori, kopēšanas, skenēšanas, drukāšanas iekārtas u.c.), kas ir nepieciešama ikdienas darbam, kā arī pateicoties dalībai projektos ir iegādāti Interaktīvais stends, elektroniskais augstuma maiņas stends u.t.t.

- *Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā*

Pateicoties vairāku projektu realizācijai bibliotēka aprīkota ar labu tehniku. Naudas līdzekļi tiek plānoti tehnikas remontam, bet atskaites gadā vairākas reizes tika labota pieaugušo apkalpošana nodaļas drukāšanas iekārta, tāpēc tiks meklēts finansējums jaunās iekārtas iegādāšanai.

STRUKTŪRVIENĪBAS

- *Jaunu ēku būvniecība*
Jaunu ēku būvniecība netika plānota.
- *Remontdarbi*

BLONTU PAGASTA BIBLIOTĒKĀ telpās tika veikts kosmētiskais remonts – nomainīts grīdas segums 80 m² platībā, vecā parketa grīda nomainīta uz jauno lamināta grīdas segumu; MEŽVIDU PAGASTA BIBLIOTĒKĀ tika iegādātas un nomainītas avārijas izejas durvis; PILDAS PAGASTA BIBLIOTĒKĀ pārskata gada pavasarī, sadarbojoties pagastu apvienībai un ģimenes ārsta praksei (atrodas vienā ēkā ar bibliotēku), tika uzlabota vides pieejamība personām ar īpašām vajadzībām. Izbūvēta uz brauktuve, paplašinātas un nomainītas ieejas durvis, kā arī pielāgots sanitārais mezgls. Nodrošinot piekļuvi ārsta praksei, pieejamība uzlabojās arī bibliotēkai. Gada nogalē apvienības pārvaldes ēkai tika pilnībā nomainīts jumta segums.

- *Iekārtas, aprīkojums*

3.2. Tabula Bibliotēkas izdevumi

IEKĀRTAS, APRĪKOJUMS	SKAITS	IEGĀDES/SAŅEMŠANAS GADS
Stacionārais dators	113 lietotājiem 35 darbiniekiem	2004; 2005; 2006; 2008; 2012; 2013; 2014; 2015; 2016; 2018; 2019; 2020; 2021; 2022;
Portatīvais dators	7	2011; 2013; 2015; 2018; 2021; 2022
Printeris	13	2007; 2009; 2011; 2013; 2017; 2019; 2020; 2021
Skeneris	2	2006; 2007
Kopētājs	3	2005; 2007
Multifunkcionālā iekārta	37	2005; 2006; 2008; 2013; 2014; 2015; 2016; 2017; 2019; 2018; 2020; 2021; 2023
Svītrkodu skeneris	24	2012; 2015; 2017; 2019; 2020; 2021
Fotokamera	4	2008; 2012; 2015;
Videokamera	2	2010; 2023
Projektors	5	2015; 2018; 2019
Laminēšanas iekārta	6	2014; 2020; 2021; 2022; 2023
Ekrāns	3	2015; 2019
Planšete	1	2019
ID karšu lasītājs	15	2007; 2019; 2022; 2024

Mūsdienās tehnoloģijas attīstās strauji, un bibliotēkās izmantotā IT infrastruktūra pakāpeniski noveco. Datori, programmatūra un citas tehnoloģiskās ierīces, kas pirms vairākiem gadiem bija modernas un efektīvas, vairs neatbilst mūsdienu prasībām. Tas ne tikai apgrūtina bibliotēku darbinieku darbu, bet arī ietekmē apmeklētāju iespējas izmantot kvalitatīvus un ātrus pakalpojumus.

Pagastu bibliotēkās, kurās aktīvi tiek organizētas aktivitātes bērniem, ir nepieciešams atjaunot bērnu mēbeles – galdus, pufus, krēslus un plauktus. Šī nepieciešamība īpaši attiecas uz Līdumnieku, Ņukšu, Nirzas un Ciblas bibliotēkām, lai padarītu vidi pievilcīgāku bērniem

un jauniešiem. PUREŅU BIBLIOTĒKĀ nākotnē plānots paplašināt bērnu atpūtas zonu, lai nodrošinātu vēl ērtāku un plašāku vidi jaunajiem lasītājiem

Visās 27 bibliotēkās ir izveidoti bērnu stūrīši vai īpaši atvēlētas vietas, kur bērni var lasīt, spēlēties un darboties radoši.

- *Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā*

Kosmētiskais remonts nepieciešams vairākās bibliotēkās, tostarp, Brigu, Ciblas, Mežvidu, Goliševas, Istalsnas, Līdumnieku, Pušmucovas un Pureņu bibliotēkās. Tāpat aktuāls ir apgaismojuma uzlabojums šajās iestādēs. Viens no galvenajiem izaicinājumiem ir nepietiekams finansējums IT iekārtu nomaiņai. Daudzās bibliotēkās joprojām darbojas novecojuši datori ar lēnu veiktspēju. Tāpat trūkst modernu ierīču, piemēram, projektoru, interaktīvo displeju u.c.

Zilupes bibliotēkā jāveic mēbeļu nomaiņu.

Nirzas bibliotēkā problēmas sagādā nepietiekams apgaismojums un gaisa kvalitāte.

Daļu no minētajiem uzlabojumiem būs iespējams veikt, izmantojot finansējumu, kas paredzēts VPVKAC ierīkošanai bibliotēkās.

Savukārt, pārskata periodā īpaša uzmanība tika pievērsta Zaļesjes bibliotēkas ēkas stāvoklim – tā atrodas bijušā bērnudārza ēkā, kur jau vairāk nekā 20 gadus ziemas periodā tiek apkurināta tikai bibliotēkas daļa. Diemžēl, ēka ir kritiskā stāvoklī.

Pārskata gadā tika meklēts risinājums Zaļesjes un Malnavas pagasta Nesteru bibliotēkas izvietojumam.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

4. PERSONĀLS

LUDZAS BIBLIOTĒKA

- *Personāla raksturojums*

Atskaites gadā Ludzas novada 28 publiskajās bibliotēkās darbojās 47 darbinieki un 11 skolu bibliotēkās - 12 mācību iestāžu bibliotekāri.

Ludzas novada bibliotēkā strādāja - **15 darbinieki**, tai skaitā: direktors, direktora vietnieks metodiskajā darbā, 3 nodaļu vadītāji, 7 vecākie bibliotekāri, 1 bibliogrāfs, 2 apkopējas. Visiem darbiniekiem bija viena pilna slodze.

No bibliotēkas bibliotekārajiem darbiniekiem: vienam augstākā profesionālā izglītība ar pielīdzināto maģistra grādu, vienam darbiniekam augstākā izglītība bibliotēku zinātnes jomā, diviem darbiniekiem - bakalaura grāds citā jomā, deviņiem darbiniekiem - profesionālā vidējā izglītība.

Lai precīzāk atspoguļotu atbildības līmeni un, iekļaujot amatu vadības struktūrā, ar 2024. gada janvāri amats “metodiķis” tika pārsaukts par “direktora vietnieku metodiskajā darbā”.

2024. gada 9. decembrī Ludzas bibliotēkas saimei piedrojas jaunā kolēģe Santa Silkāne, jo darba tiesiskās attiecības izbeidza iepriekšējā darbiniece Gunita Kapilinska.

Sakarā ar bibliotēkas 140. gadadienu bibliotēkas bibliotēkas direktore sniedza intervijas laikraksta Diena korespondentei:

<https://www.diena.lv/raksts/latvija/novados/ludzas-novads--varti-starp-austrumiem-un-rietumiem-14328957>

Latgales Reģionālās televīzijas žurnālistiem:

<https://lrv.lv/2024/12/10/ludzas-bibliotekai-svinigi-atzime-140-gadu-jubileju/>

Liela nozīme tika pievērsta komandas saliedēšanas pasākumiem, jo tas uzlabo komunikāciju starp kolektīva locekļiem, veicina uzticēšanos un atbalstu kolektīvā, palīdz risināt konfliktus un uzlabot darba atmosfēru, stiprināt piederības sajūtu un motivāciju, kā arī attīstīt sadarbības prasmes. Atskaites gadā šādi pasākumi bija nepārtraukti, un, šķiet, paši no sevis organizējušies;

- Gatavojoties bibliotēkas 140.gadadienai bibliotēkas kolektīvs saliedējās veicot sakārtošanas darbus, kā viens no tādiem bija otrā stāva sienu krāsošana – tas izvērtās par jautru, humora pilnu pēcpusdienu!

Foto kolāža **Bibliotēkas darbinieki koridora krāsošanas darbos**

✓ Lai atvieglotu komunikāciju ar mazajiem lietotājiem, bibliotēkas bērnu nodaļā tika noņemtas, pandēmijas laikā izvietotās, uz galdiem uzliktās aizsargbarjeras.

Ilgas Kaupužas foto

Trešā stāva “barjeru” noņemšana

Kopīgi uzdevumi palīdzēja labāk izprast vienu otru, attīstīt komunikāciju un stiprināt uzticību. Saliedēts kolektīvs = efektīvs kolektīvs!

- *Apbalvojumi un pateicības*

2024.gadā Ludzas novada bibliotēka un darbinieki saņēma Ludzas novada pašvaldības **ATZINĪBAS RAKSTU**, par nozīmīgo ieguldījumu vietējās sabiedrības izglītošanā, kultūras dzīves veicināšanā un lasīšanas tradīciju stiprināšanu un sakarā ar bibliotēkas 140.gadadienu.

Janas Zeļņivskas foto

Ludzas novada bibliotēkas kolektīvs ar Ludzas novada pašvaldības priekšsēdētāju **E.Mekšu** un izpilddirektoru **S.Jakovļevu**

STRUKTŪRVIENĪBAS

Ludzas bibliotēku tīkls ietvēra 27 struktūrvienības, kurās strādāja 32 reģiona publisko bibliotēku darbinieki.

4.2.Tabula Publisko reģiona bibliotēku darbinieku kopskaits un slodzes

	Pavisam	No tiem	
		Pilnā slodzē	Nepilnā slodzē
Darbinieku kopskaits	32	23	9
t.sk. bibliotekārie darbinieki	31	23	8
no tiem ar bibliotekāro izglītību	7	7	
t.sk. ar III profesionālo kvalifikācijas līmeni	9	7	2
no tiem ar izglītību citā jomā	24	19	5
t.sk.ar maģistra grādu	3	2	1
t.sk. ar bakalaura grādu	2	1	
t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	2	1	1
t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)	4	3	1
no tiem ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību	14	8	
pārējie darbinieki	2	1	1

2024. gadā Ludzas reģiona bibliotēkās darbu uzsāka 1 darbiniece – Mežvidu pagasta bibliotēkā, nomainot kolēģi, kura nevēlējās turpināt darba saistības un pildīt pašvaldības KAC pienākumus. Atgriežoties no bērnu kopšanas atvaļinājuma Inese Bukša, kas bija Salnavas pagasta bibliotēkas vadītāja, tika pārcelta darbā uz Kārsavas pilsētas bibliotēku.

Pārskata periodā darbiniekiem pagastu un pilsētu bibliotēkās tika pacelta slodzes uz pilnu slodzi. Runājot par reģiona bibliotekāru atlikušajām nepilnām slodzēm ir jāatzīmē, ka bibliotēku darbiniekiem tika noteikti papildus pienākumi citā jomā, lai kopsummā veidotos pilna slodze. Tā piemēram, Blontu pagasta bibliotēkā darbinieces slodze bija 0.5 bibliotekārā darba un 0.5 sociālā darbinieka. Līdumnieku bibliotēkas vadītāja pilda arī klientu apkalpošanas speciālista pienākumiem (0.5 slodze).

Sakarā ar skolu likvidāciju pagastos arī skolu bibliotēku darbinieku skaits sarūk, šobrīd Ludzas reģiona skolu bibliotēkās strādā 12 bibliotekāri, no tiem pilna slodze tikai 2 bibliotekāriem.

- *Apbalvojumi un pateicības*

Ludzas novada pašvaldība ar pateicības rakstu godināja, par ilggadēju darbu, godprātīgu, profesionālu un apzinīgu attieksmi pret veicamajiem pienākumiem un sakarā ar dzīves jubileju, Zvirgzdenes pagasta bibliotēkas vadītāju **Jolantu Prīdāni**.

- *Finansējums personāla attīstībai*

Profesionālās pilnveides nodrošināšanai paredzētais finansējums bibliotekāriem tika piešķirts novada domes ikgadējo budžetu līdzekļu ietvaros un tas sastādīja 2045 eiro.

Pārskata periodā tika rīkots 2 dienu pieredzes apmaiņas brauciens uz Talsu novadu, kurā apmeklējām: *Talsu galveno bibliotēku; Strazdes, Īves, Rojas un Kaltenes bibliotēkas.*

Brauciena ietvaros tika iepazīts Talsu novada kultūras un vēstures mantojums, apmeklējot Talsu muzeju un ekskursijas laikā izstaigājot Talsu pilsētu. Katrā no apmeklētajām bibliotēkām bibliotekāri dalījās pieredzē, pārrunāja darba aktualitātes un labākās prakses.

Foto no bibliotēkas arhīva

Kaltenē ar Kaltenes bibliotēkas vadītāju

Bibliotekāriem mūsdienās ir plašas iespējas piedalīties dažādos profesionālās pilnveides pasākumos. Pārskata gadā tika apmeklētas 100 klātienes un tiešsaistes mācības, lai attīstīt un pilnveidot savas prasmes. Svarīgākais no aspektiem ir pašam vēlēties augt, mācīties un iegūt jaunas zināšanas.

Aplūkojot tabulas datus redzams, ka joprojām populārākais apmācību veids bija attālinātās (Zoom, Teams platformās) mācības, jo, kā atzīst bibliotekāri, tas ietaupa gan laiku, gan līdzekļus.

4.1. Tabula Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi²

Norises laiks	Organizētājs	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
09.01	E-komercija.lv	SEO optimizācijas stratēģija 2024.gadam	2	Attālināti
12.01	Ludzas rajona partnerība	Leader projekta aktualitātes	3	Attālināti
16.01	Ludzas rajona partnerība	Leader projekta aktivitātes	4	Klātienē
31.01	Interreg, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Attīstības instrumentu departaments	Interreg Baltijas jūras reģiona programmas 2021.-2027.gadam trešo projektu konkursu.	2	Attālināti
06.02		Google Search Console: Tavs slepenais rīks SEO optimizācijā.	1,5	Attālināti
07.02	Latvijas valsts radio un TV centrs	e-Paraksta apmācības	1	Attālināti
15.02	LNB	"Kā panākt dubultjaudu lasītveicināšanai?"	4	
27.02	LNB	"Digitālās bibliotēkas mācības bibliotekāriem"	2	Attālināti
28.02	LNB BAC, Kultūras ministrija	Mākslīgais intelekts un medijpratība: iespējas un izaicinājumi	4	Attālināti
05.03	LNB	"Lekciju cikls "Latvijas kultūras kanons astoņās nozarēs". Tautas tradīcijas vērtības, kas sakņojas pagātnē, turpinās mūsdienās.	1	Attālināti
07.03	Eiropas Komisijas pārstāvniecība Rīgā	ED centru un ESIP tikšanās par aktualitātēm	2	Attālināti
07.03	LNB KAC	Metodiķu darbnīca "Metodiķi IRR! Iepazīstamies, runājam, radām"!	6	Klātienē
12.03	LNB	"Lekciju cikls "Latvijas kultūras kanons astoņās nozarēs". Arhitektūra un dizains no stulpiņa līdz Rundāles pilij.	1	Attālināti
14.03	LNB KAC	metodiķu darbnīca "Metodiķi IRR! Iepazīstamies, runājam, radām"!	6	Klātienē

² Ludzas reģiona publisko bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides pasākumu tabula (47 darbinieki)

18.03	LNB BAC	#1 Tīklošanās	2	Attālināti
19.03	LNB	“Lekciju cikls "Latvijas kultūras kanons astoņās nozarēs". Kino mākslas vērtības pagrieziena punkti kino vēsturē.	1	Attālināti
20.03	Pieturzīmes	Vebinārs “Sasniedz vairāk, rakstot mazāk – 5 iedarbīga teksta elementi”	2	Attālināti
21.03	LNB KAC	metodiķu darbnīca "Metodiķi IRR! Iepazīstamies, runājam, radām"!	6	Klātienē
21.03	DZC	“Rīta kafija ar tehnoloģiju ekspertiem”. /Sadarbība un dokumentu pārvaldība Teams un Sharepoint vidē/	0,5	Attālināti
22.03	Dienvidlatgales NVO, Kultūras ministrija,	Senioru mediju mācība, medijpratības darbnīca "Saproti informāciju"	5	Klātienē
26.03.	NVO	Īso video veidošana digitālajam saturam	3	Attālināti
26.03	Latvian Transatlantic Organisation (LATO)	#Droša Latvija, Latvijas pašvaldību noturības veicināšana pret manipulācijām informatīvajā telpā	2	Klātienē
26.03.	LNB	“Lekciju cikls "Latvijas kultūras kanons astoņās nozarēs". Skatuves māksla, netveramā klātbūtne.	1	Attālināti
28.03	DZC	“Rīta kafija ar tehnoloģiju ekspertiem”. /Datu analīzes iespējas ar Mākslīgā Intelektā palīdzību/	0,5	Attālināti
02.04.	Ludzas novada pašvaldība	par KAC izveidi bibliotēkās	2	Attālināti
02.04.	LNB	“Lekciju cikls "Latvijas kultūras kanons astoņās nozarēs". Vizuālās mākslas joma, konkrētu personību radīti konkrēti darbi.	1	Attālināti
02.04	Ludzas novada pašvaldība	Neformālās izglītības programmas modulis "Manu personīgo finansu plānošana"	21	Klātienē
04.04	DZC	“Rīta kafija ar tehnoloģiju ekspertiem”. /Microsoft 365 risinājumi efektīvam ikdienas darbam./	0,5	Attālināti
09.04.	LNB	“Lekciju cikls "Latvijas kultūras kanons astoņās nozarēs". Mūzikas nozares vērtības, individuāli izcelti skaņdarbi.	1	Attālināti

10.04	LNB BAC	Apaļā galda diskusijas publisko bibliotēku darbs 2023. gadā	5,5	Klātiene
15.04	LNB LBJLP	Konference "Baltā Vilka zīmē"	3	Klātiene
16.04.	LNB	"Lekciju cikls "Latvijas kultūras kanons astoņās nozarēs". Latvijas estētiskā daudzveidība ainavās, kas veidojušās dabas apstākļu un cilvēku mijiedarbībā.	1	Attālināti
16.04	LNB BAC	#2 Tīklošanās	2	Attālināti
19.04	Ludzas NB	Grāmatas "Sunāns breiveībā" prezentācija	2	Klātiene
22.04	Eiropas Komisijas pārstāvniecība Rīgā	ES informācijas diena	2	Attālināti
23.04.	LNB	"Lekciju cikls "Latvijas kultūras kanons astoņās nozarēs". Literatūras pieminēkļi, latviešu valodas, kultūras un domāšanas konspekts.	1	Attālināti
23.04	LBB	Latvijas bibliotekāru 2024.gada kongress	6	Attālināti
24.04.	Riga TechGirls	Iepazīsti tehnoloģijas	2	Attālināti
02.05	Eiropas Komisijas pārstāvniecība Rīgā	Jautājumi un atbildes par Eiropas dienu	0,45	Attālināti
07.05.	Digital Journey	Mākslīgais intelekts - Kāpiniet savu produktivitāti ar AI	1	Attālināti
09.05		Lielā Eiropas stunda	1	Attālināti
09.05.	Riga TechGirls	Iepazīsti tehnoloģijas	2	Attālināti
13.05.	KISC	Digitālās nedēļas 2024 atklāšanas pasākums "Ceļā uz digitālu un drošu Latviju"	1,5	Attālināti
14.05.	Ventspils Digitālais centrs un Latvijas valsts meži	Interneta vietnes atpūtai pie dabas	0,5	Attālināti
14.05.	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Vebinārs par Latvijas elektronisko resursu piedāvājumu	3,5	Attālināti
14.05.	Digital Journey	Saprast mašīnmācīšanos	1	Attālināti
14.05.	Riga TechGirls	Iepazīsti tehnoloģijas	2	Attālināti
15.05	LNB BAC	Vecāku iesaiste bērnu lasītprieka veicināšanā	3,5	Attālināti

15.05	KISC un Latgales Centrālā bibliotēka	Latgales reģiona bibliotēku darbinieku konference “mēs esam Eiropas vērtību nesēji savā kopienā”	6	Klātienē
15.05.	Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka	Digitālā dārgumu lāde bibliotekāriem - biblioteka.lv	1	Attālināti
15.05.	KISC, Latgales Centrālā bibliotēka, LNB, Kultūras Ministrija,	“Kultūras un atmiņas institūcijas Digitālajai bibliotēkai: digitālā kultūras mantojuma publiska un legāla pieejamība”.	6	Klātienē
15.05.	LNB BAC	Seminārs "Vecāku iesaiste bērnu lasītprasmes veicināšanā"	4	Attālināti
16.05	LNB BAC	#3 Tīklošanās	2	Attālināti
16.05.	Ventspils Digitālais centrs	Medijpratība un digitālā labbūtība	1	Attālināti
21.05.	Digital Journey	Ievads Cloud platformā	1	Attālināti
22.05.- 10.07.	Dialogs-AB	Programmēšanas pamati JavaScript valodā (bez priekšzināšanām programmēšanā)	80	Attālināti
26.05	LNB BAC	Pielāgotās literatūras pakalpojumu nodrošināšana Latvijas bibliotēkās	2	Attālināti
27.05.	LNB, Kultūras ministrija, Eiropas Parlamenta birojs Latvijā	Seminārs "Eiropas Parlamenta vēlēšanas: vai katra balss ir no svara?"	2	Attālināti
28.05	Ludzas NB	Par KAC izveidi bibliotēkās	2	Attālināti
29.05	EDIC Austrumlatgale, Preiļu bibliotēka	Latgales reģiona bibliotēku darbinieku konference “mēs esam Eiropas vērtību nesēji savā kopienā”	6	Klātienē
29.05.	LNB, Latvijas Neredzīgo bibliotēka	Seminārs "Pielāgotās literatūras pakalpojumu nodrošināšana Latvijas bibliotēkās"	2	Attālināti
03.06	Ludzas NB, Ludzas novada pašvaldība	Par KAC izveidi bibliotēkās	2	Attālināti
05.06	Ludzas novada pašvaldība	Dokumentu un arhīvu pārvaldības kārtība LNP	2	Attālināti
12.06	Ludzas novada pašvaldība	Par KAC izveidi bibliotēkās (grāmatveži + pārvaldnieki)	2	Attālināti
26.06.- 18.09.	Valodu mape	Angļu valoda Intermediate level	100	Attālināti
05.07	LNB	Saruna "Bibliotēka kā trešā vieta"	1,5	Attālināti

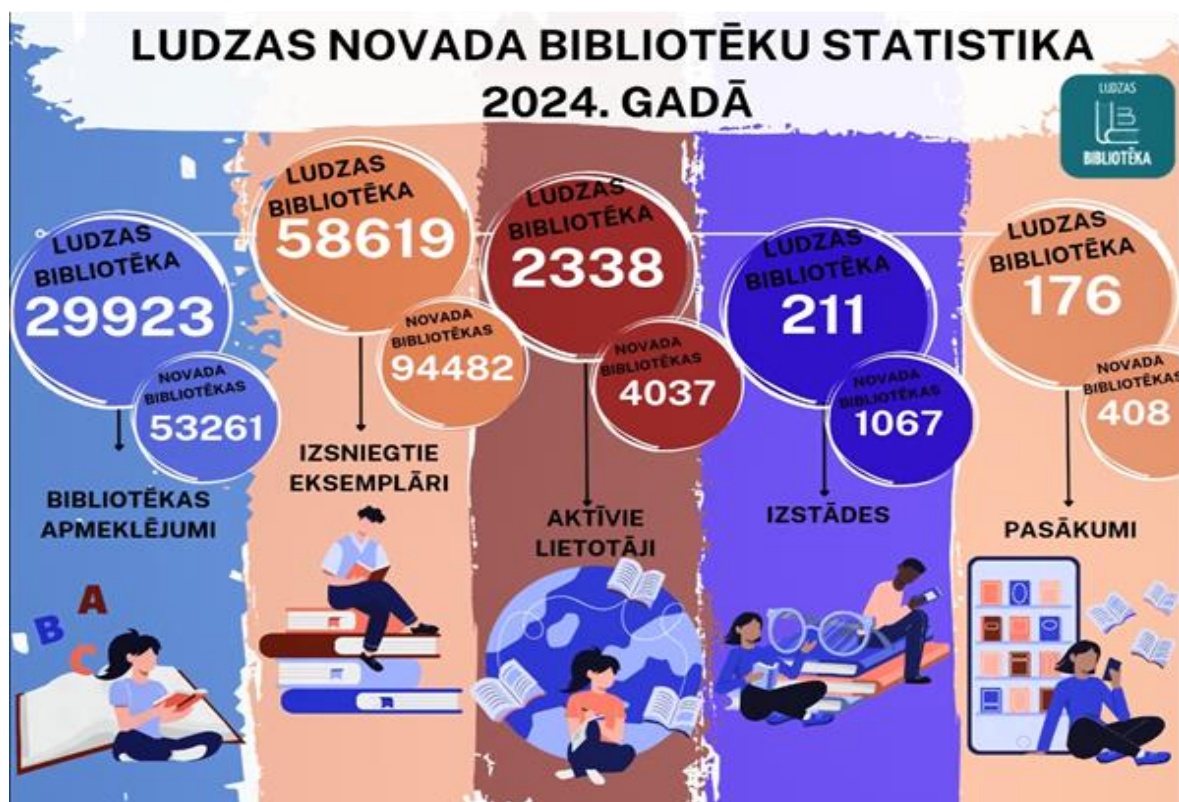
01.08	Iepirkumu akadēmija	Elektronisko dokumentu glabāšana un arhivēšana	3	Attālināti
15.08	Digital Journey	Izaugsme ar Google - Kāpiniet savu produktivitāti ar MI	1	Attālināti
20.08	Digital Journey	Izaugsme ar Google - Kiberdrošības pamati	1,5	Attālināti
22.08	Digital Journey	Izaugsme ar Google - Saprast Mašīnmācīšanos	1,5	Attālināti
27.08	Digital Journey	Izaugsme ar Google - Mārketinga stratēģija un AI	1,5	Attālināti
28.08	Latvijas Republikas Valsts Drošības dienests	“Ārvalstu izlūku radītais apdraudējums Latvijai”. <i>Semināra laikā tiks sniegta informācija pašvaldības iestādēs nodarbinātajiem par aktuālajiem ārvalstu specdienestu radītajiem izlūkošanas riskiem pret šo nodarbināto grupu un nostiprina izpratni par informācijas aizsardzības nozīmīgumu.</i>	2	Klātienē
29.08	Digital Journey	Izaugsme ar Google - Auditorijas iesaiste ar īsiem videoklipiem	1,5	Attālināti
30.-31.08	Ludzas novada bibliotēka	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Talsu novada bibliotēkām	18	Klātienē
10.09	LNB BAC	#4 Tīklošanās	2	Attālināti
25.09	LNB	Medijpratība skolās- kā mācīt un mācīties?	2,5	Attālināti
05.10	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Nacionālās skaļā lasīšanas sacensības - fināls 2024	4	Attālināti
08.10-12.11	PURE Academy	Elektronisko dokumentu izstrāde un pārvaldība	80	Attālināti
15.10	LNB BAC	#5 Tīklošanās	2	Attālināti
22.10	Ludzas partnerība	Drošība ES un Latvijas pierobežā Ludzas novadā	1,5	Attālināti
23.10.	Ludzas novada Izglītības pārvalde	Mākslīgā intelekta izmantošanas iespējas ikdienas darba plānošanā un organizēšanā	4	Attālināti
25.10	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Mediji un bibliotēkas informācijas mijiedarbībā	2	Attālināti
21.-22.10	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Lasīšanas veicināšanas kompetence un kultūra izglītības iestādēs	16	Klātienē

29.10	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Reģiona galveno bibliotēku metodiķu seminārs	4,5	Klātienē
04.11	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Seminārs "Strādāsim kopā!"	6	Klātienē
14.11	Balvu Centrālās bibliotēka	Lasītprasmes veicināšana latgaliski	1	Attālināti
20.11.	Kuldīgas Centrālā bibliotēka	Interaktīvu attēlu veidošana	0,5	Attālināti
20.11	LNB BAC	#6 Tīklošanās	2	Attālināti
27.11	Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka	Seminārs "Kā klājas Voldemāra Caunes laureātiem?"	2	Attālināti
02.12	LPMC	Drošas un jēgpilnas digitālās vides veidošana bērniem un pusaudžiem.	3	Attālināti
12.12	Ludzas rajona partnerība	"Ludzas novada informatīvās telpas stiprināšana- problēmas un risinājumi"	2	Attālināti
13.12	UNESCO Latvijas Nacionālā komisija	"Pasaules atmiņa"		Attālināti
14.12	Profesionālās tālākizglītības centrs "Drošam darbam"	Bērnu tiesību aizsardzības joma	8	Attālināti

Kā vienu no problēmām bibliotēku darbinieki atzīmē svešvalodu (vācu, angļu) vāja zināšana, vai nezināšana vispār, kas apgrūtina arī darbu ar tehnoloģijām. Grūtības apvienot vairākus amatus pildot KAC, sociālā darbinieka u.c. pienākumus. *Lielākā problēma* - bibliotekāru saime noveco un ārpus darbalaika darbs, veidojot un gatavojoties pasākumiem.

5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

LUDZAS BIBLIOTĒKA

5.1.Tabula Bibliotēkas pamatrādītāji

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	2283	2376	2338	+4.1% ; -1.6%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	746	770	751	+3.2% ; -2.5%
Bibliotēkas apmeklējums	24406	26914	29923	+10.3% ; +11,2%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	7061	8040	9271	+13.9% ; +15.3
Virtuālais apmeklējums	18805	22282	19615	+18.5% ; -12%
Izsniegums kopā	51959	54849	58619	+5.6% ; +6.9%
<i>t. sk. grāmatas</i>	31282	30287	31531	-3.2% ; +4.1%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	19788	22082	24463	+11.6% ; +10.8
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	10046	10816	11783	+2.1% ; +8.9%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pilsētā,	26.8% / 55.1%	28.8% / 60.3%	29% / 61.7%	
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	1353	1306	1218	-5.6% ; -6.7%
Iedzīvotāju skaits	8534	8236	8065 ³	-6.9% ; -2.1%

³ Pēc PMLP datiem uz 01.01.2025.

Pēdējo trīs gadu laikā Ludzas novada bibliotēka ir saglabājusi stabilitāti savā darbībā. Lai arī 2024. gadā lietotāju skaits ir samazinājies par 38 cilvēkiem (1,6% kritums), apmeklējumu un izsniegumu skaits ir pieaudzis. Vidēji dienā bibliotēku apmeklē 117 cilvēki, kas ir ievērojams pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Tāpat pieaudzis arī vidējais apmeklējumu skaits uz vienu lasītāju – no 11,3 līdz 12,8, un vidējais izsniegumu skaits uz vienu lasītāju – no 23,1 līdz 25,1. Pilsētā pieauga iedzīvotāju bibliotekārais aptvērums.

5.2. Tabula Pieaugušo apkalpošanas nodaļas pamatrādītāji

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iep. gadu
Abonements				
Lietotāju skaits	908	864	854	4.9% ; -1.2%
t.sk. bērni	61	42	35	-31,2% ; -16.7%
Apmeklējumu skaits	7219	6373	6604	-11.7% ; +3.6
t.sk. bērni	173	146	121	-15.6% ; -17.1%
Izsniegumu skaits	20297	20188	20177	-0.5% ; -0.1%
t.sk. bērni	210	196	203	-6.7% ; +3.6%
Lasītava				
Lietotāju skaits	405	429	387	+6% ; -9.8%
t.sk. bērni	6	9	13	+50% ; +44.4%
Apmeklējumu skaits	3607	4163	4087	+15,4 ; -1.8
t.sk. bērni	6	14	16	+133% ; +14.3%
Izsniegumu skaits	19782	22402	24743	+13.2% ; +10.4%

Pieaugušo lasītāju apkalpošanas nodaļas abonementā nedaudz ir pieaudzis apmeklējumu skaits, taču lietotāju skaits ir samazinājies par 1,2%, bet izsniegumu skaits – par 0,1%. Jauniešu vidū pieauga interese par literatūru angļu valodā, kā arī par psiholoģijas grāmatām. Bibliotēkas pastāvīgo lasītāju vidū bija ļoti pieprasīti latviešu literatūras jaunumi. Studentu vidū lielākais pieprasījums pēc pedagoģijas, sociālās aprūpes un medicīnas nozares literatūras.

Bibliotekāri novēroja tendenci, ka aizvien mazāk paliek lietotāju, kuri ņem daudz grāmatu vienā reizē, viņi vēlas apmeklēt bibliotēku biežāk.

Jaunieši pārsvarā nāk pēc konkrētām grāmatām, un tikai neliela daļa no viņiem lasa regulāri.

Pieaugušo apkalpošanas nodaļas lasītavā lietotāju skaits ir samazinājies. Jūlijā savu darbību pārtrauca vietējā avīze "Ludzas zeme". Sakarā ar to ievērojami samazinājies lietotāju skaits, kuri lasīja avīzes uz vietas. Tomēr žurnālu izsniegšana uz mājām joprojām ir populārs pakalpojums, kuru bieži izmanto vidējās un vecākās paaudzes lasītāji.

5.3. Tabula Internet lasītavas pamatrādītāji

Internet lasītava	2022	2023	2024	
Lietotāju skaits	1078	1202	1243	+11.5% ; +3.4%
t.sk. bērni	201	235	261	+16.9% ; +11.1%
Apmeklējumu skaits	4732	6716	7256	+41.9% ; +8%
t.sk. bērni	829	1466	2034	+76.8% ; +38.7%

Interneta lasītavas pakalpojumi kļūst arvien populārāki, un ar katru gadu to pieprasījums turpina pieaugt. Aizvien vairāk lietotāju izmanto bibliotēkā piedāvātos pakalpojumus, piemēram, kopēšanu, drukāšanu un skenēšanu.

Papildus tam ievērojami palielinājies lietotāju skaits, kuriem nepieciešama palīdzība dažādu e-pakalpojumu un internetbanku izmantošanā. Bibliotēkās arvien biežāk tiek piedāvāts atbalsts cilvēkiem, kuriem ir grūtības orientēties interneta vidē, meklēt nepieciešamo informāciju vai veikt finanšu operācijas tiešsaistē. Palielinās arī pieprasījums pēc palīdzības mobilo telefonu lietošanā, jo daudzi cilvēki, īpaši vecākā paaudze, vēlas apgūt jaunākās tehnoloģijas, lai vieglāk sazinātos un piekļūtu dažādiem pakalpojumiem.

Šie pakalpojumi ne tikai veicina lietotāju tehnoloģiskās zināšanas, bet arī palīdz viņiem justies drošāk un patstāvīgāk, izmantojot digitālās iespējas ikdienas dzīvē. Tāpat tas ir būtisks atbalsts cilvēkiem, kuriem nav pieejams personīgs dators vai interneta pieslēgums, kā arī nepieciešamās zināšanās.

- *Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums*

Lai popularizētu bibliotēkas pakalpojumus un lai lietotāji varētu operatīvāk uzzināt par plānotajiem pasākumiem un jaunumiem bibliotēkā, 2024. gadā tika izveidota WhatsApp grupa "Ludzas novada bibliotēka". Grupā regulāri publicējām afišas par gaidāmajiem pasākumiem u.t.t. Lietotājiem tika dota iespēja uzdot jautājumus bibliotekāriem un saņemt ātras atbildes. Uz gada beigām grupā bija 33 interesenti.

- *Bibliomāts (grāmatu pakomāti)*

Ludzas reģionā lietotājiem nav pieejami bibliomāti, jeb grāmatu pakomāti.

- *E-grāmatu bibliotēka*

5.4. Tabula E-grāmatu bibliotēkas statistika

	2022	2023	2024
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	134	160	175
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	10	26	15
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums kopā	636	851	1034

E-grāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā	90	215	183
---	----	-----	-----

2024.gadā autorizētu lietotāju skaits ir nedaudz palielinājies salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, bet aktīvo lasītāju skaits un izsniegumu skaits samazinājās. Lietotāju viedokļi par E-bibliotēku bija dažādi. Daži ar prieku lasa e-grāmatas, daži lietotāji teica, ka izlasot vienu grāmatu, vairs negrib lasīt elektroniskā formātā. Daži reģistrējās E-bibliotēkā, lai izlasītu kādu konkrēto grāmatu.

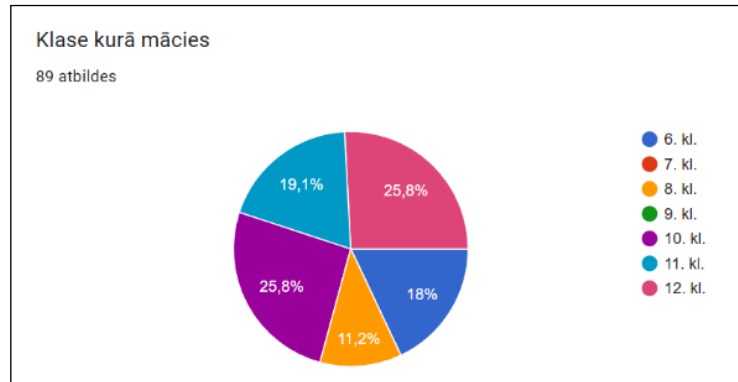
Lai popularizētu E-grāmatu bibliotēku informācija tika publicēta mājas lapā, bibliotēkas Facebook profilā, ka arī bibliotēkā tika izveidots buklets ar informāciju par to, kā izmantot www.3td.lv iespējas.

- *Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti*

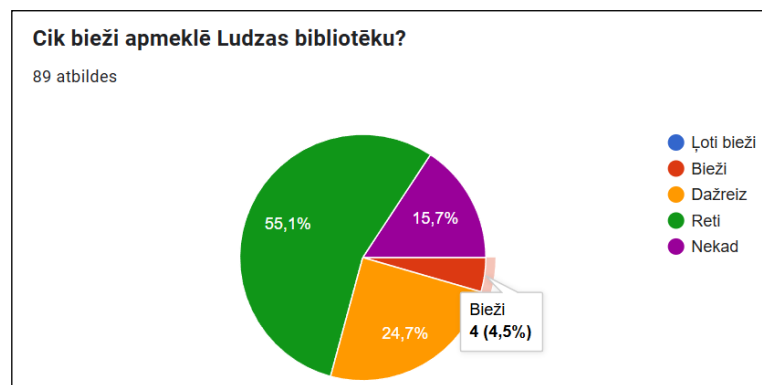
Bibliotēka piedāvāja plašas iespējas gan pilsētas iedzīvotājiem, gan viesiem. Lai uzlabotu savu darbību un veicinātu apmeklētāju interesi, 2024. gadā bibliotēka vēlējās iegūt atbildes uz vienkāršiem apkopojošiem jautājumiem. Bibliotēkas mājas lapas apmeklētājiem un bibliotēkas profila Facebook sekotājiem tika piedāvāts atbildēt uz aptaujas “Bibliotēkas iespējas” jautājumiem. Aptaujā piedalījās 23 respondenti. Uz jautājumu “Vai Jūs zināt, kur pilsētā atrodas Ludzas bibliotēka?” 22 respondenti atbildēja – jā. Uz jautājumu “Cik bieži Jūs apmeklējat Ludzas bibliotēku” 40.9% respondentu atbildēja – bieži, un tikpat atbildēja – dažreiz. Uz jautājumu “Ko Jūs visbiežāk darāt Ludzas bibliotēkā?” lielākā daļa atbildēja, ka saņem grāmatas uz mājām.

Uz jautājumu “Kas, Jūsprāt, Ludzas bibliotēkai būtu jāpiedāvā, lai Jūs vēlētos to apmeklēt?” atbildēja 19 respondenti. Daļa atbildēja, ka viņi apmeklē bibliotēku un viņus viss apmierina, otrā daļa vēlas, lai bibliotēkā būtu lifts, ērts lasāmstūrītis pieaugušajiem, vairāk aktivitāšu pusaudžiem, vairāk profesionālās literatūras, piemēram, tiesību zinātnē. Lasītāji neskopojās ar labiem un laipniem vārdiem, kurus bija patīkami lasīt, piemēram: “Gribu pateikt PALDIES bibliotēkas darbiniecēm par laipno attieksmi; bibliotēka Ludzā ir tā vieta, uz kurieni vienmēr gribas nākt, meitenes pēc lūguma atnes lasītajam grāmatas uz mājām un paņem tās atpakaļ, man ļoti patīk izstādes bibliotēkas telpās. Meitenes, Jūs katra esat savā vietā! Veiksmi Jums visām!”, “Man tas jau ir - Jūsu attieksme. Vienmēr atsaucīgas bibliotekāres. Bija vajadzīga viena grāmata – man palīdzēja to atrast pat citā bibliotēkā. Paldies”, “Paldies, jaukās meitenes! Jūs visas darāt pat neiespējamo, lai mēs justos pie jums labi, vienmēr gaidīti un katram veltāt smaīdu un labu vārdu. Vēlreiz paldies!”

Līdzīgu aptauju veicām arī Ludzas pilsētas vidusskolas skolēnu vidū. Atbildes sniedza 89 skolēni no 6. līdz 12. klasei. Uz aptauju atbildēja 89 skolēni, kuri mācās no 6. līdz 12. klasei.

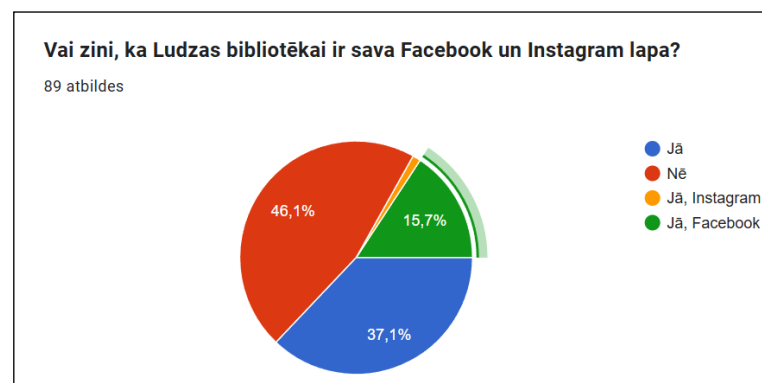

Prieks bija uzzināt, ka 98.9% procentu respondentu zina, kur pilsētā atrodas bibliotēka. Diemžēl uz jautājumu, cik bieži apmeklē bibliotēku, tikai 4% atbildēja, ka bibliotēku apmeklē bieži.

Uz jautājumu “Kādas aktivitātes, pēc tavām domām, varētu rīkot Ludzas bibliotēkā” tika saņemti dažādi priekšlikumi – viktorīnu, pasākumus ar balvām, kino vakarus, lasīšanas konkursu, tikšanās ar rakstniekiem, izveidot lasīšanas klubus, lugu veidošana, lekcijas par prozu/dzeju, organizēt dažādus konkursus u. c. Tomēr lielākā daļa atbildēja, ka nezina, kādas vēl aktivitātes var rīkot bibliotēka

Pēc aptaujas rezultātiem sapratām, ka tikai 37% skolēni zina, ka bibliotēkai ir sava lapa gan Facebook, gan Instagram, bet seko Ludzas bibliotēkai sociālajos tīklos tikai 11.4%. 5.7% respondentu atbildēja, ka viņi neizmanto sociālos tīklus.

97.8% respondentu zina, ka bibliotēkā var ņemt grāmatas uz mājām.

Uz jautājumu “Kas, tavuprāt, Ludzas bibliotēkai būtu jāpiedāvā, lai tu ar draugiem gribētu to apmeklēt?” tika saņemtas dažādas atbildes – liels ekrāns filmu skatīšanai, jaunas ierīces un iespējas priekš pusaudžiem, pagarināt laiku grāmatu lasīšanai, BALLĪTE, pamācošas aktivitātes, mūsdienīgas atpūtas zonas, jaunas galda spēles utt. Daži respondenti atbildēja ļoti nopietni un tiešām padomāja, ko vēl var piedāvāt bibliotēka, daži rakstīja, ka viņus viss apmierina, bet daži vienkārši jokojā (pusdienas, dzērienus, naudu dot un tam līdzīgi). Viens respondents pierakstīja: “Katram pašam vajag izvēlēties lasīt viņam vai nē, diemžēl bibliotēka nevarēs neko izdarīt, ja pats cilvēks negribēs lasīt grāmatas, katram ir savs viedoklis par grāmatām, katrs, kurš gribēs, pats varēs apmeklēt bibliotēku”.

2024. gadā bibliotēkas mājas lapā www.ludzasbiblio.lv, lai aktualizētu lietotājiem svarīgu informāciju, tika izveidota un publicēta aptauja “Vai Jūs zināt, ka bibliotēkā var saņemt žurnālus lasīšanai mājās?”. 65% mājas lapas apmeklētāji atbildēja “Jā”, 19% - “Nē” un 15%, ka viņus tas neinteresē.

- *Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām*

2024. gadā bibliotēkas 2. un 3. stāvs joprojām nebija pieejams personām ar īpašām vajadzībām. Bibliotēkas darbinieki turpināja nest grāmatas un žurnālus uz mājām tiem lietotājiem, kuri nevarēja ierasties bibliotēkā – tie bija četri bibliotēkas lietotāji. Dažiem lasītājiem literatūru atnesa radnieki vai paziņas. Šis pakalpojums ir ļoti svarīgs, jo tas nodrošina piekļuvi literatūrai cilvēkiem, kuriem ir grūtības apmeklēt bibliotēku personīgi. Par šo pakalpojumu bibliotēka stāstīja savā mājas lapā un sociālajos tīklos, kā arī attēlā redzamās skrejlapas tika aiznestas uz Ludzas novada Sociālo dienestu, kur tās tika izplatītas cilvēkiem ar ierobežotajām iespējām.

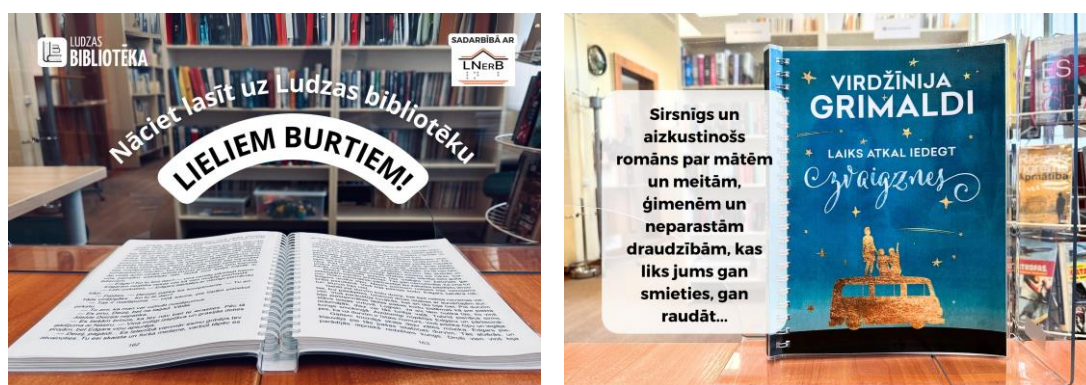

- *Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā*

Ludzas novada bibliotēka noslēgusi sadarbības līgumu un uz šī līguma pamata izmantoja iespēju saņemt no Rēzeknes pielāgotās literatūras bibliotēkas – informācijas centra grāmatas palielinātajā drukā.

Gadā tika izsniegtas 7 grāmatas 4 lasītājiem. Pēc lasītāju teiktā viņi labprāt ņemtu grāmatas ar lielākiem burtiem, bet grāmatu formāts nav ērts, tās ir lielas un diezgan smagas. Tāpat lietotāji izteica vēlēšanos lasīt tekstus krievu valodā.

Lai popularizētu šo pakalpojumu Facebook bibliotēkas profilā tika ielikta informācija par grāmatām palielinātā drukā.

Foto Grāmatas palielinātajā drukā

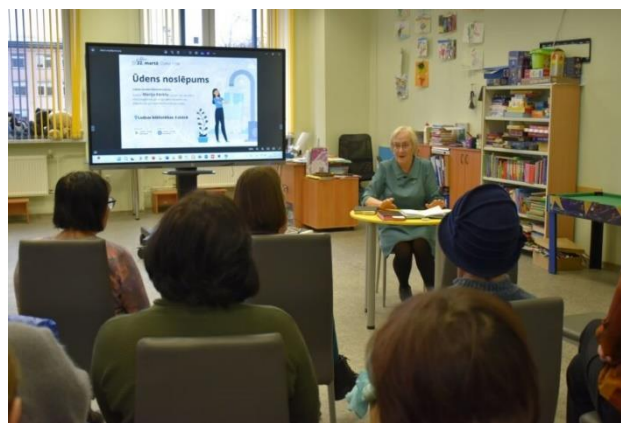
- *Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām,*

Vispasaules Drošākā interneta dienas ietvaros Ludzas novada bibliotēkā notika pasākums/saruna par interneta drošību un tā izmantošanu. Bibliotēkas darbiniece sagatavoja prezentāciju par drošāku interneta izmantošanu. Ik vienam interesentam bija iespēja uzdot jautājumus.

Foto G. Kapilinska pasākuma laikā

22. martā visā pasaulē tika atzīmēta Ūdens diena. Ludzas novada bibliotēka organizēja pasākumu "Ūdens noslēpums". Marija Kārkla stāstīja klātesošajiem par ūdens nozīmīgumu cilvēka dzīvē. Ūdens un tā loma tika izklāstīta, lai uzsvērtu šī dabas resursa būtisko nozīmi un tā nepieciešamību cilvēka dzīvē. Dalībniekiem bija iespēja saņemt atbildes uz saviem jautājumiem.

Foto M. Kārklas lasījums

Digitālās nedēļas ietvaros tika organizēts pasākums "Digitālā veselība". Pasākuma mērķis bija informēt interesentus par www.e-veselibas.lv iespējām, jo kā mēs zinām tās ir plašas, bet bieži vien nav saprotamas.

Par digitalizēto veselības aprūpes sistēmu pastāstīt aicinājām, sadarbības partneri, Ludzas medicīnas centra datortehniķi Raimonu Taukaču. Pasākuma laikā klātesošie uzzināja par elektroniskajām receptēm, kā tās strādā. Interesenti uzzināja kā var piekļūt saviem veselības datiem, piemēram, analīžu rezultātiem, iepriekšējo vizīšu un ārstēšanās vēsturei, vakcinācijas datiem u.t.t., par elektroniskajām slimības lapām. Pasākuma apmeklētāji uzzināja, ka var pierakstīties uz konsultāciju pie ārstiem ne tikai ejot uz poliklīniku reģistratūrā, bet arī izmantojot e-veselības portālu.

Foto R. Taukačs pasākuma laikā

"Digitālās nedēļas" ietvaros tika organizēts pasākums "Attīstības iespējas". Karjeras konsultante Svetlana Kračus no Nodarbinātības valsts aģentūras Ludzas filiāles izklāstīja visas šī brīža iespējas apgūt zināšanas gan tiem, kas šobrīd strādā, gan tiem, kas dotajā brīdī nestrādā.

Foto S. Kračus pasākuma laikā

No 05.11.2024. līdz 09.11.2024. Ludzā viesojās 12 cilvēku grupa – Somijas Loimas pilsētas tautskolas (Loimaa Evangelical Folk High School (LEKO)) projektu vadītāja Ilze Liepiņa Naula, viņas kolēģe LEKO pasniedzēja un 10 studenti - imigranti, kas mācās LEKO 2 gadīgajā pamatizglītības programmā, lai iegūt Somijas 9.klases diplomu, no Somālijas, Turcijas, Sīrijas, Afganistānas. Viesošanās noritēja Erasmus+ projekta ietvaros. Projekta dalībniekiem bija nodrošināta plaša Ludzas izzināšanas programma gan bērnu un jauniešu centrā, gan Ludzas Tautas namā, gan pašvaldībā, gan skolās un tai skaitā arī bibliotēkā.

Lai iepazītos tuvāk un nodibinātu draudzību tika organizēts pasākums “Nāc uz sarunu ar cilvēkiem no Afganistānas, Somālijas, Turcijas, Sīrijas”. Pasākums iesākās ar iepazīšanās spēli, kas radīja prieku un vienotības sajūtu. Turpinājumā dalībnieki iepazīs ar Ludzas novada bibliotēku, tās piedāvātajiem pakalpojumiem un pieaugušo izglītības iespējām. Noslēgumā ikviens varēja radoši izpausties un izgatavot unikālu grāmatzīmi.

Foto Erasmus + dalībnieki

Ludzas iedzīvotājiem bija iespēja piedalīties seminārā “Drošība Eiropas savienības un Latvijas pierobežā Ludzas novadā sākas ar katru iedzīvotāju pašu”. Pasākuma dalībnieki varēja uzzināt pulcēšanās vietas evakuācijas gadījumos, pašvaldības izmitināšanas vietas un ēdināšanas punktus Ludzas novadā, kas izmantojami katastrofu gadījumos. Interesenti iepazinās ar informāciju par Ludzas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānu, kura mērķis ir apzināt ārējos un iekšējos apdraudējumus, kā arī plānot un realizēt preventīvos, gatavības, reaģēšanas un neatliekamās sekas likvidēšanas pasākumus, lai novērstu vai samazinātu pastāvošos draudus riska zonā esošajiem iedzīvotājiem, iespējamo kaitējumu īpašumam, videi un ieguva citu noderīgu informāciju.

Foto Uztājas BDR Ludzas rajona partnerības administratīvā vadītāja Sandra Palma

Novembrī notika viens no biedrības “Latvijas Platforma attīstības sadarbībai” semināriem. Pasākumā visiem bija iespēja uzzināt vairāk par jauno LAPAS projektu konkursu biedrībām, iedvesmoties un mācīties no ekspertu stāstiem par attīstības sadarbības projektiem, radīt un testēt pašiem savas projektu idejas. Par to stāstīja attīstības sadarbības eksperte Zinta Miezaine. Semināra laikā attīstības sadarbību varēja iepazīt caur “dzīvās ekspertes” Lindas Jākobsones – Gavalas stāstu par dzīvi, tradīcijām, dabu Gvatemalā. Semināra dalībnieki uzzināja par demokrātijas attīstību, globalizācijas problēmām šajā valstī, kā arī varēja smelties iedvesmu projektu idejām un iespējām. Seminārs tika organizēts visā Latvijā Globālās izglītības nedēļas ietvaros.

Foto Semināra laikā

Lai popularizētu bibliotēku un tās pasākumus, bibliotēkas darbinieki ceturto gadu veido video par aizvadītajā gadā paveikto: pasākumiem, izstādēm un notikumiem.

Foto Bibliotēkas pakalpojumu popularizēšanas video

Bibliotēkas otrā stāva koridorī izvietots tematiskais dēlis, kurā tika izvietota informācija par konkrētām tēmām, piemēram - “Interesanti fakti par piparkūkām”, “Dzeja dejo – Dzejas dienas 2024”, “Interesanti fakti par dārzeņu/augļu krāsu”, “Interesanti fakti par ezeriem”, “3. jūnijs – Starptautiskā velosipēdu diena” u.c.

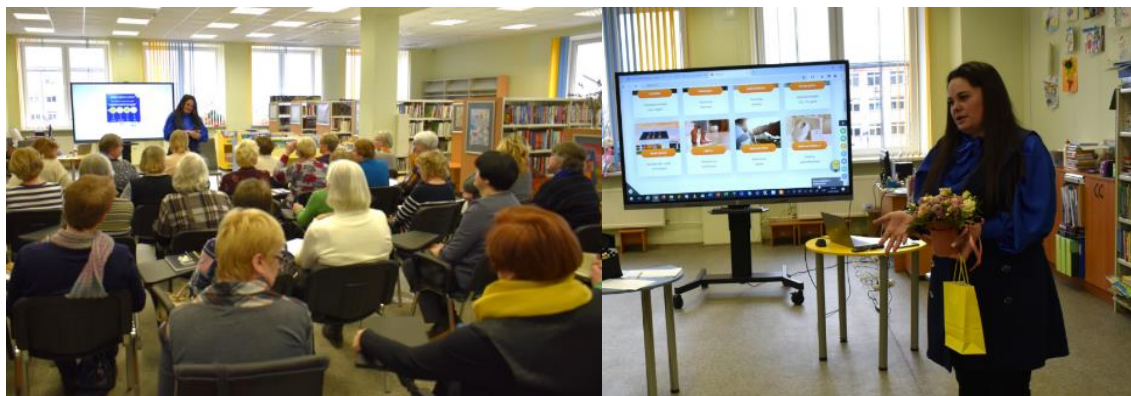
- *Uzziņu un informācijas darbs*

Uzziņu izpilde un informācijas meklēšana ir neatņemama bibliotēkas darba sastāvdaļa. Gandrīz katru dienu bibliotēkas darbinieki sniedz precizējošas uzziņas, savukārt tematiskās uzziņas ir retākas, taču to sagatavošana prasa ievērojami vairāk laika. Pieprasījumu temati ir ļoti daudzveidīgi: acu slimības, dzīve pēc nāves, par invaliditātes piešķiršanu, kas ir mandalas, pasaku terapija, Jānis Ivanovs mūzikā un mākslā, 17. gadsimta rotaļlietas, kā sadzīvot ar vecāka gadagājuma cilvēkiem utt. Uzziņas tika izpildītas bibliotēkā uz vietas, ka arī daudz pieprasījumu – attālināti, sūtot informāciju e-pastā, Whatsappā, messendžerī u.c.

- *Medijpratība*

Martā Ludzas novada bibliotēka aicināja visus interesentus uz "Medijpratības darbnīcu senioriem: Saproti informāciju". Medijpratības darbnīca guva lielu popularitāti senioru vidū, kur

tika apspriesti jautājumi par dezinformāciju, krāpšanu un viltus ziņām. Dalībniekiem bija iespēja pārbaudīt savas zināšanas, veicot testus, un apgūt praktiskas prasmes viltus ziņu un krāpniecisku vēstuļu atpazīšanā. Meistarklasi vadīja Dienvidlatgales NVO atbalsta centra speciāliste Oksana Soročina.

Foto Oksana Soročina pasākuma laikā

- *Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums*

5.5. Tabula **BIS ALISE** izmantošana

Reģions / Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Pasūtīts (Web) eksemplāru (2024)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana	
Ludzas novads	28 publiskās bibliotēka; 10 izglītības iestāžu bibliotēkas	26 publiskās bibliotēkas; 7 izglītības iestāžu bibliotēkas	26 publiskās bibliotēkas ; 4 izglītības iestāžu bibliotēkas	26 publiskās; 6 skolu b-kas	26 publiskās bibliotēkas; 7 izglītības iestāžu bibliotēkas	211

Ludzas novada bibliotēkas Elektronisko kop katalogu veido Ludzas novada bibliotēka, 27 pašvaldību un 7 izglītības iestāžu bibliotēkas - Ludzas pilsētas vidusskolas bibliotēka, Ludzas Mūzikas pamatskolas bibliotēka, Ludzas 2.vidusskolas bibliotēka, J. Soikāna Ludzas mākslas skolas bibliotēka, Kārsavas vidusskolas bibliotēka, Malnavas koledžas bibliotēka, Zilupes vidusskolas bibliotēka. No 28 publiskām bibliotēkām 26 patstāvīgi strādā ar BIS ALISE moduļiem: veic bibliogrāfisko ierakstu veidošanu, ierakstu importēšanu no citu bibliotēku katalogiem, izmantojot Z39.50 protokolu, strādā Komplektēšanas un Cirkulācijas modulī, izmanto SBA moduli. BIS nav ieviesta tikai 2 pagastu bibliotēkās - Malnavas pagasta Nesteru bibliotēkā un Mežvidu pagasta Ranču bibliotēkā, bet Kopkatalogā šo bibliotēku krājumi daļēji tiek atspoguļoti, grāmatu eksemplāri tiek pievienoti pēc bibliotekāru iesniegtiem jauniegūto grāmatu sarakstiem. Ludzas novada bibliotēkas krājuma komplektēšanas nodaļas vadītāja rediģē

kataloga ierakstus, papildina ierakstus ar anotācijām un grāmatu attēliem. Kopējais ierakstu skaits kop kataloga 2024. gada beigās – 106362 (+2408).

5.5. Tabula Kopkatalogā ievadītie dati

Gads	Ierakstu skaits	Dinamika
2021	99217	
2022	101726	+2509
2023	103954	+2228
2024	106362	+2408

Ludzas novada bibliotēka veido Autoritatīvo ierakstu datubāzi, galvenokārt importējot tos no LNB Autoritatīvās datubāzes (2024.g. beigās datubāzē – 23496 ieraksti; 2023.g.– 23143 ieraksti (+353)) un Novadpētniecības materiālu datu bāzi (2024. g. - 30713 ieraksti; 2023.g. – 29852 ieraksti (+861)).

Automatizētā krājuma izsniegšana/saņemšana notiek 26 publiskas bibliotēkās un 4 izglītības iestāžu bibliotēkās: Ludzas pilsētas vidusskolas bibliotēkā, Ludzas Mūzikas pamatskolas bibliotēkā, Ludzas 2. vidusskolas bibliotēkā, Zilupes vidusskolas bibliotēkā. Malnavas koledžas bibliotēkā krājuma rekatalogizācija gandrīz pabeigta un 2025.gadā sākumā plānots arī uzsākt automatizēto lietotāju apkalpošanu.

Kārsavas vidusskolas bibliotēka un J. Soikāna Ludzas mākslas skolas bibliotēka strādā ar Komplektēšanas moduļi un vēl turpina esoša krājuma rekatalogizāciju. SBA moduļi izmanto daļēji – dažreiz izpilda citu bibliotēku SBA pieprasījumus (paši neveido pieprasījumus; lietotāji nav reģistrēti).

Cīblas, Mērdzenes un Pildas pamatskolās BIS ALISE nav ieviesta.

Kop katalogs visiem interesentiem pieejams Ludzas novada bibliotēkas interneta vietnē (www.ludzasbiblio.lv) sadaļā “Elektroniskais katalogs (<https://ludza.biblioteka.lv/Alisepac>)”.

5.6. Tabula Autorizētie lietotāji

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	2283	2376	2334	+4% ; -1,8 %
Autorizētie lietotāji kopā	319	341	355	+6% ; +4%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	167	174	187	+4% ; +7%

Bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem tiek piedāvāta iespēja autorizēties un pašiem pierakstīties elektroniskajā rindā uz grāmatām, kas izsniegtas citiem lasītājiem, arī pārraudzīt savus datus par grāmatu nodošanas termiņiem un lūgt to pagarinājumus. Par e-kataloga iespējam

informējam apmeklētājus individuāli, izvietojam informatīvus materiālus bibliotēkas telpās, atgādinām sociālajos tīklos.

5.7.Tabula Lasītāju darbības EK (01.01.2024-31.12.2024)

<i>Darbība</i>	Skaitis
<i>Lietotājs autorizējies</i>	534
<i>Lietotājs pasūtīja izdevumu</i>	211
<i>Lietotājs atcēla pasūtījumu</i>	10
<i>Lietotājs pieprasīja pagarinājumu</i>	16

- *Iekšzemes un starptautiskais SBA*

5.8.Tabula SBA rādītāji

SBA	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	165	189	204
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	757	669	784
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits		5	27

Ludzas novada bibliotēka aktīvi izmantoja SBA pakalpojumus - gan grāmatu izsniegšanu, gan grāmatu saņemšanu. SBA kārtā saņemtas grāmatas no Latvijas Nacionālās bibliotēkas, Ludzas novada pagastu bibliotēku un Ludzas novada skolu bibliotēku krājumiem. Novada bibliotēkas izmantoja iespēju piedāvāt saviem lietotājiem grāmatas no Ludzas bibliotēkas krājuma.

No LNB krājumiem galvenokārt tiek saņemta literatūra mācībām un pašizglītībai. Ļoti noderīgs ir arī elektronisko dokumentu piegādes pakalpojums. 2024. gadā bibliotēka pasūtīja vairākas kopijas no LNB, īpaši novadpētniecības vajadzībām.

Ludzas novada bibliotēka pagastu bibliotēkām galvenokārt izsniedza un saņēma no tām daiļliteratūru. Šis pakalpojums tika izmantots regulāri.

- *Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā*

Viena no problēmām bibliotēku pakalpojumu un pieejamības jomā ir bibliotēkas nepieejamība cilvēkiem ar invaliditāti.

Vēl viena problēma – bibliotēkā ļoti maz lasa jaunieši. Lai popularizētu bibliotēkas pakalpojumus, bibliotēka aktīvi izmanto ne tikai bibliotēkas mājas lapu, bet arī sociālos tīklus – Facebook un Instagram. Pagājušajā gadā bibliotēka piedāvāja skolēniem aizpildīt aptauju par to, ko viņi gribētu redzēt bibliotēkā.

Secinājums: Bibliotēkai aktīvāk ir jāsadarbojas ar skolām.

STRUKTŪRVIENĪBAS

- Galvenie rādītāji

5.9.Tabula Bibliotēkas pamatrādītāji

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	3656	3752	4027	+2.6; +7.3
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	930	993	920	+6.7; -7.9
Bibliotēkas apmeklējums	42845	49547	53261	+15.6 ; +7.5
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	9715	11858	12142	+22.2; +2.5
Virtuālais apmeklējums				
Izniegums kopā	95240	91998	94482	-3.4; +2.7
<i>t. sk. grāmatas</i>	46167	47538	45599	+3.5; -4.08
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	48666	45714	48621	-6.0; +6.4
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	15857	16380	16140	+1.1; -1.47
Bibliotēkārāis aptvērumš % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	21.8%	24.5%	26.6%	+2.7; +2.1
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	42.3%	45.3%	41.9%	+3; -3.4
Iedzīvotāju skaits	16715	15286	15086	-8.5; -1.3

Bibliotēkas darbības rādītāji Ludzas reģionā kopumā uzrāda pozitīvas tendences, īpaši 2024. gadā pieaugums sastāda +7.3 %. Palielinās aktīvo lietotāju skaits un bibliotēkas apmeklējumi, kas liecina par pieaugošu interesi un iesaisti. Arī KAC sniegtie pakalpojumi bibliotēkās piesaista jaunus apmeklētājus. Īpaši izceļas bērnu apmeklējumu pieaugums, kas norāda, ka bibliotēku piedāvātie pasākumi ir saistoši un interesanti jaunākajai paaudzei.

Izniegto materiālu skaits svārstās – grāmatu izniegums un periodisko izdevumu popularitāte piedzīvo izmaiņas. Tas saistīts ar lasīšanas paradumu maiņu un digitalizācijas ietekmi. Bibliotēkas aptvērumš reģiona iedzīvotāju vidū turpina pieaugt, kas nozīmē, ka arvien lielāka sabiedrības daļa izmanto bibliotēkas pakalpojumus.

Tajā pašā laikā reģiona iedzīvotāju skaits samazinās, kas ilgtermiņā var ietekmēt bibliotēkas attīstību. Lai saglabātu augošo interesi, iespējams, būs nepieciešami jauni pakalpojumi un iniciatīvas, kas piesaistītu dažādas iedzīvotāju grupas.

Pieaug bibliotēkas lietotāju skaits un apmeklējumi, kas liecina par palielinātu interesi. Iedzīvotāju skaita samazināšanās ietekmē bibliotēkas nākotnes rādītājus. Bibliotēka veiksmīgi

piesaista pieaugošu lietotāju skaitu, bet demogrāfiskie izaicinājumi un mainīgās lasīšanas tendences var prasīt jaunas stratēģijas turpmākai attīstībai.

- *Pakalpojumu attīstība, jauninājumi*

2024. gadā galvenais pakalpojumu jauninājums KAC bibliotēkās, kuros ietilpst sekojoši pakalpojumi:

- pieņemt skaidras un bezskaidras naudas maksājumus no klientiem;
- pieņemt novada pagastu pārvalžu apvienībām adresētos iesniegumus;
- izsniegt klientiem pašvaldības iestāžu sagatavotos dokumentus;
- veikt personu dzīvesvietas deklarēšanu Ludzas novadā,

2024.gadā tika apturēta novada avīzes “**Ludzas zeme**” darbība, izsniegums samazinājās, jo daudzi lasītāji bibliotēku lasītavās iepazinās ar jaunāko “Ludzas zemes” numuru.

NIRZAS PAGASTA BIBLIOTĒKĀ 2024.gada vasaras mēnešos tika piedāvātas radošās darbnīcas bērniem angļu valodā. Atsaucība bija liela. Caur darbošanos, dejošanu un atkārtošānu tika apgūtas pamatzināšanas. Radošās darbnīcas notika divas reizes mēnesī. Bērni svešvalodu iepazīna caur rotaļām, dejām un radošām darbnīcām. Šis klubiņš vērtējams ļoti pozitīvi, jo tika iegūtas jaunas zināšanas un veicinātas, uzlabotas sociālās, komunikāciju iemaņas.

Visās reģiona bibliotēkās turpinās darbs pie aktīvas bibliotēkas apmeklētāju piesaistīšanas. Rīkojot pasākumus, izstādes, radošās darbnīcas, dažādas aktivitātes un apmācības.

- *E-grāmatu bibliotēka*⁴
- *Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti*

Pārsvārā esošo un potenciālo bibliotēkas lietotāju domas par iestādi, tās pakalpojumiem tika iegūtas ikdienas sarunu ceļā. Bibliotēkās ir brīvi pieejamas sūdzību un ierosinājumu grāmatas, kur katrs var izteikt savu viedokli.

- *Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām*

Pašlaik pieejamība ir nodrošināta Pildas, Blontu, Isnaudas, Pasienes, Pureņu bibliotēkās. Plānots, ka, ieviešot VPVKAC un nodrošinot šos pakalpojumus bibliotēkā, ar valsts finansējuma palīdzību tiks uzlabota bibliotēku piekļūstamība cilvēkiem ar ierobežotām iespējām. Pārskata gadā tika nodrošināta grāmatu, žurnālu un laikrakstu piegāde lasītājiem uz mājām lasītājiem.

- *Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā*

---

⁴ Šo sadaļu skatīt 24.lpp.

- Ludzas reģiona bibliotēkās pielāgotā literatūra ir pieejama Isnaudas, Istalsnas, Pureņu un Rundēnu bibliotēkās. Pārējās bibliotēkas izmanto iespēju saņemt grāmatas no Pielāgotās literatūras bibliotēkas.

5.10. Tabula Pielāgotā literatūra bibliotēkas krājumā

Grāmatu skaits

Grāmatas drukā	palielinātā	3
Grāmatas valodā	vieglajā	1

- *Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām*

Blontu pagasta bibliotēkā - bezdarbniekiem - (individuāli) periodiski palīdz apmeklēt portālus ar darba piedāvājumiem un analizēt jaunus NVA pakalpojumus un projektus. Senioriem – palīdz samaksāt rēķinus internetbankā, nodot elektrības skatītāja rādītājus www.elektrum.lv, sniedz palīdzību e-pasta izveidē.

Mežvidu pagasta bibliotēkā ir ierīkots plaukts “Lasītājs lasītājam”, kur Mežvidu un apkaimes iedzīvotāji var novietot grāmatas, kuras ir personīgajās bibliotēkās, bet netiek lietotas. Šī pieredze Mežvidu bibliotēkā ir samērā jauna, pagaidām tika atnestas 69 bērnu, pieaugušo daiļliteratūras un izziņas literatūras grāmatas, par ko izrādījuši interesi daži lasītāji.

Pušmucovas pagasta bibliotēka kā aktīvu mērķgrupu atzīmē lauksaimniekus, kuriem bieži jāsniedz nepieciešamās uzziņas un palīdzība saziņai ar Latvijas dzīvnieku centra reģistru, Lauku atbalsta dienestu un Valsts ieņēmumu dienestu. Sadarbībā ar LAD Austrumlatgales reģionālās pārvaldes darbiniekiem, bibliotēkā maijā notika divas konsultācijas par LAD elektronisko maksājumu iesniegšanu. Bibliotēkas lietotāji to atzinīgi novērtēja, uz konsultācijām ieradās 36 apmeklētāji.

Nirzas bibliotēkas vadītāja atzīst, ka bibliotēkā pasākumi vairāk orientēti uz ģimenes pasākumiem, jo tad piedalās gan pieaugušie, gan bērni. Taču tāpat ir pasākumi, kas veltīti vecākās paaudzes pārstāvjiem, piemēram, fotoizstādes. Tās tiek novērtētas, jo visiem patīk paskatīties uz sevi un saviem tuvākajiem, fotoizstādēs ir atmiņas momenti no pagātnes.

Foto Tematiskā nodarbība angļu valodā + mini pārgājiens Nirzas bibliotēkā

Ņukšu pagasta bibliotēkas apmeklētāji un draugi devās ekskursijā uz Preiļu novadu. Apmeklēja Preiļu pilsētu, vīngliemežu audzētavu, zemnieku saimniecību "Juri" Rušonā, Aglonas baziliku un Čertoka ezeru.

Foto Ņukšu bibliotēkas lietotāji Vīngliemežu audzētavā.

Pušmucovas bibliotēka, lai iepazītu Sēlijas novadu, bibliotēkas lasītāji (25 dalībnieki) devās ekskursijā uz Ilūksti, Bebreni un Dvieti. Ceļojuma laikā viņi apmeklēja Gotharda Frīdriha Stendera (1714.-1796.) muzeju (mācītājmuiža Lašos) kur šobrīd atrodas Stendera dzimtas piemiņas vieta, kas veltīta latviešu laicīgās literatūras dibinātājam un apgaismotājam. Ilūkstē dalībnieki iepazīnās ar seno sēļu sadzīves tradīcijām Sēļu istabā, savukārt Bebreņē un Dvietē viņi viesojās pie vietējiem mājražotājiem, uzzinot vairāk par viņu darbu un tradīcijām.

Foto Pušmucovas bibliotēkas lasītāji ekskursijā Sēlijas novadā

Pasienes bibliotēkā Īpaši nozīmīgs bija tikšanās vakars ar priesteri Vitāliju Filipenoku, kurā tika diskutēts par garīgām tēmām, kā arī pārrunāta vietējās kopienas loma baznīcas un kultūras dzīvē. Tika organizēta arī ekskursija uz Pasienes baznīcu.

Foto Pasienes bibliotēkas lasītāji ekskursijā Pasienes baznīcā

Ciblas pagasta bibliotēkā oktobrī bibliotēkā bija skatāma Daces Ruško izstāde: "Lakati, kas darināti uz rāmja!" 13. oktobrī, Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas ziņu portālā **LSM.lv** varēja lasīt un klausīties, Latvijas Radio Latgales korespondentes Ivetas Čigānes interviju ar Daci Ruško "Uz rāmja darināti plecu lakati apbur rokdarbnieci no Latgales." Intervija bibliotēkā un raksts tika realizēts, pateicoties pamanītai informācijai par izstādi Ciblas bibliotēkas facebook lapā.

Foto Lakatu izstāde, kas darināti uz rāmja Ciblas bibliotēkā

Cirmas pagasta bibliotēkā aktīvi notiek pasākumi dažādām mērķauditorijām. Plaši apmeklēts pārskata gadā pasākums “Poētiskais pikniks”, tas pulcināja dzejniekus un autorus, kas deklamēja savus daiļdarbus.

Foto “Poētiskais pikniks” Cirmas pagasta bibliotēkā

Mežvidu pagasta bibliotēkā interesants pasākums bija “Latgales apdzīvoto vietu vēstures aspekti”, kurā tikās ar kartogrāfi, vēsturnieci un stāstnieci Andru Zubko - Melni.

2024. gadā tika apvienoti pagasti Malnava, Goliševa, Mērdzene, lai tuvāk iepazītu pagastu centrus, **Mērdzenes pagasta bibliotēka** rīkoja velobrauciens „Iepazīsti pagastu apvienību.” Brauciena laikā apskatīja pagastu centrus, Goliševā apmeklējām pierobežu un bibliotēku.

Foto Foto no velobrauciena „Iepazīsti pagastu apvienību.”

16. novembrī **Nesteru bibliotēkā** notika interesanta tikšanās ar galdnieku **Aleksandru Kaniginu** no Nesteru ciema. Nejauši izteikta bibliotekāres vēlme pēc neliela izstāžu plauktiņa bibliotēkas grāmatām, tika sadzirdēta un Aleksandrs pārsteidza ar skaistu dāvinājumu – oriģinālu koka plauktiņu. Tā radās doma izveidot viņa darbu izstādi un sarīkot tikšanos ar meistarū. Tikšanās laikā lasītāji uzzināja no kāda koka izvēlēties materiālu dažādiem priekšmetiem. Aplūkoja darba instrumentus un arī dažādus darinājumus.

Foto Aleksandrs Kanigins ar dāvinājumu Nesteru bibliotēkai

Pureņu pagasta bibliotēkā decembrī tika rīkota aktivitāte “No sirds uz sirdi” novēlējumu Adventes kalendārs bibliotēkas apmeklētājiem. Pirmais bibliotēkas apmeklētājs saņēma sirsnīgu svētku dāvanīņu ar novēlējumu. Katrs nākamais apmeklētājs ierakstīja svētku apsveikumā novēlējumu nākošajam apmeklētājam, kurš to saņēma kopā ar nelielu dāvanīņu. Tā bija lieliska iespēja teikt labus vārdus citiem bibliotēkas apmeklētājiem.

Foto Pureņu pagasta bibliotēkas plaukts, kurā izvietota dāvana un vēlējums lasītājiem

Pušmucovas pagasta bibliotēkas vadītāja dalās “Tomēr vēlos uzsvērt, bibliotēkas galvenais pamats ir grāmata un bibliotēkas darba prioritāte ir lasīt veicināšana visām lasītāju grupām. Manā darbā gandarījumu un prieku sagādā čaklākie bibliotēkas lasītāji, kuriem lasīšana ir dzīves nepieciešamība. Gada noslēguma pasākumā „Saruna pie grāmatplaukta” lasītājiem tika uzdots jautājums, kāpēc viņi lasa. Lūk, galvenās atbildes – lai atpūstos, lai rastu emocionālo baudījumu un mierinājumu, lai uzzinātu kaut ko jaunu un paplašinātu savas zināšanas, lai izzinātu sevi un citus, lai rastu atbildes, kā tik galā ar problēmām dažādās dzīves situācijās, lai, lasot stipru cilvēku dzīvesstāstus, gūtu spēku un iedvesmu savai dzīvei. To apliecina arī K. Skalbes vārdi - ”Grāmata ir stiprākais cilvēka garīgais patvērumš.”

Salnavas pagasta bibliotēkā februārī par godu Valentīndienai notika jaunums, tika organizēta akcija “**Aklais randiņš ar grāmatu**”. Akcijā tika aicināts ikviens iesaistīties, kurš nebaidās savādāk izvēlēties sev lasāmvielu. Akcija “Aklais randiņš ar grāmatu” bija inovatīvs veids, kā veicināt lasīšanu un iepazīstināt cilvēkus ar grāmatām, kas citādi varētu palikt neievērotas. Tas pierāda, ka literatūra var būt ne tikai izglītojoša, bet arī izklaidējoša.

- *Uzziņu un informācijas darbs – īsi, aprakstoši*

Pārskata periodā Ludzas reģiona bibliotēkās tika sniegtas aptuveni **3000 uzziņas**. Lietotāji saņēma individuālas konsultācijas par bibliotēkas krājuma un kataloga izmantošanu, kā arī darbinieki palīdzēja orientēties interneta resursos, elektroniskajā katalogā, informatīvajās lapās un bukletos. Tika nodrošināta individuāla palīdzība informācijas meklēšanā dažādām iedzīvotāju grupām – bērniem, jauniešiem un senioriem.

Pieprasījumi bija ļoti dažādi – sākot no sociālo pabalstu pieejamības noskaidrošanas un autobusu kustības grafikiem līdz palīdzībai datamed.lv tīmekļa vietnes atvēršanā un analīžu izdrukāšanā. Lietotāji vēlējās uzzināt arī dokumentu iesniegšanas termiņus zemes platību maksājumiem. Uzziņu darbs tika veikts, izmantojot bibliotēkas krājumā esošos dokumentus,

tostarp enciklopēdijas, bezmaksas abonētās datubāzes, piemēram, Letonika.lv un Lursoft laikrakstu bibliotēku, kā arī LNB elektroniskos resursus un tematiskās mapes.

Lietotāji varēja sazināties ar bibliotēku telefoniski vai e-pastā, lai noskaidrotu darba laiku, vienotos par grāmatu pasūtīšanu, rezervēšanu, saņemšanu un pagarināšanu. Visa aktuālā informācija tika ievietota bibliotēkas Facebook lapās, kā arī reizi mēnesī nosūtīta Ludzas novada pašvaldībai publicēšanai tās mājaslapā.

Bibliotēkas ir kļuvušas par svarīgiem uzziņu un informācijas centriem, kuriem uzticas vietējie iedzīvotāji. Daudziem pagasta iedzīvotājiem tās nereti ir vienīgā vieta, kur saņemt atbildes un praktisku palīdzību ikdienas jautājumos.

- *Bibliotēkas izglītojošā darbība*

Kārsavas pilsētas bibliotēkā apmācīja medijpratību, finanšu plānošanu, kā pareizi izvēlēties pensiju līmeni. Apmācības notika grupās 10-15 cilvēkiem.

Foto Pēc apmācību noslēgšanas Kārsavas pilsētas bibliotēkā.

Pušmucovas bibliotēkā sadarbībā ar Ludzas novada izglītības pārvaldi, tika organizēts pieaugušo neformālās izglītības programmas „Kļūsti par naudas pratēju” modulis „Mana personīgo finanšu plānošana ,, kuru apmeklēja 10 interesenti. Tika iepazīstināti ar tēmām, kas saistītas ar finansēm – kas ir personīgais budžets, kā pārvaldīt savus ienākumus un izdevumus, kā uzkrāt, tika runāts par pensijas līmeņiem, apdrošināšanu, liela uzmanība tika pievērsta kiberdrošībai. Katrā nodarbībā bija daudz praktisku piemēru un uzdevumu, kas nostiprināja iegūtās zināšanas.

Reģiona bibliotēkas aktīvi rīkoja pasākumus Digitālas nedēļas ietvaros. Visas nedēļas garumā konsultēja savus lietotājus digitālajos jautājumos:

- saziņa ar valsti,
- portāla www.latvija.gov.lv iespējas,
- digitālās prasmes ikdienai,

- drošība internetā.

Zilupes pilsētas bibliotēkā digitālās nedēļas ietvaros organizēja izglītojošo tikšanos Zilupes vidusskolas 5.a. klases skolēniem ar nosaukumu „Lieto Internetu gudri!”, kurā runāja par digitālā laikmeta plusiem un mīnusiem.

Foto Digitālajā nedēļā kopā ar 5.a klasi Zilupes bibliotēkā

Nirzas bibliotēkā digitālās nedēļas ietvaros notika pasākums “Droši e-pakalpojumi”. Tika runāts un parādīts, cik svarīgi veidot drošas paroles interneta vidē, ka nedrīkst izpaust savus personīgos datus trešajām personām un nepazīstamiem sociālajos tīklos. Pirms veikt jebkādas pirkumus e-vidē, jāpārlicinās par e-veikala reālo esamību, vislabāk izmantot jau pārbaudītus e-veikalus.

- *Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums*

5.11.Tabula Autorizētie lietotāji

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	3583	3690	4037	+2.9; +9.4
Autorizētie lietotāji kopā	220	277	317	+25.9; +14.4
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	26	56	73	+115.38; +30.4

Kopējais lietotāju skaits un autorizēto lietotāju skaits nepārtraukti pieaug. Lielākais lēciens ir autorizēto lietotāju pārskata periodā 2023. gadā. 2024. gadā augšanas temps ir lēnāks, bet stabils, kas liecina par lietotāju bāzes nostiprināšanos.

- *Iekšzemes un starptautiskais SBA*

5.12. Tabula SBA rādītāji

SBA	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	1149	979	1226
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	386	457	526

No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits		211	171
--	--	-----	-----

Reģiona bibliotēkas arvien aktīvāk izmanto SBA un augstu novērtē tā sniegtās priekšrocības. Šis pakalpojums palīdz lasītājiem iegūt vēlamu lasāmvielu, paplašinot piekļuves iespējas, īpaši ņemot vērā ierobežoto budžetu grāmatu iegādei. Salīdzinot ar 2023. gadu, 2024. gadā no citām bibliotēkām saņemto eksemplāru skaits pieauga par 247. Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits – 69 eksemplāriem. Ludzas reģionā visaktīvāk Pielāgotās literatūras bibliotēkas piedāvātās iespējas izmanto Kārsavas un Zaļesjes bibliotēkas.

- *Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā*

Galvenā problēma reģiona bibliotēkās - rast iespēju un veidu, kā piesaistīt bibliotēkām vairāk lasītāju. Veselības dēļ daudzi vecākā gājuma cilvēki nelasa un neapmeklē bibliotēku, slēdzot ciet skolas un bērnudārzus, bērnu paliek aizvien mazāk. Arī iedzīvotāju skaits pagastos sarūk.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

6. KRĀJUMS

LUDZAS BIBLIOTĒKA

- *Krājuma komplektēšanas politika un organizācija*

Ludzas novada bibliotēka krājuma komplektēšanu veica atbilstoši 2021.gadā aktualizētajam dokumentam „Ludzas novada bibliotēkas krājuma attīstības un komplektēšanas koncepcija 2021.-2025. gadiem”. Krājuma komplektēšanā tika ņemta vērā krājuma izmantošana iepriekšējā darbības periodā. Veidojot krājumu, mēģinām ņemt vērā visu lasītāju kategoriju intereses.

Ludzas novada bibliotēkas krājuma komplektēšanas prioritātes 2024. gadā: jaunākā latviešu oriģinālā un tulkotā daiļliteratūra, autoru - novadnieku grāmatas, izdevumi, kas saistīti ar novada vēsturi un kultūru; literatūra psiholoģijā, medicīnā, tiesību zinībās, aktuālākais pedagogijā, sociālā darba jautājumos, u.c. nozarēs. Bērnu literatūras nodaļā – jaunākā oriģinālliteratūra un tulkotā literatūra bērniem un jauniešiem un bērnu literatūra dažādās zinātņu nozarēs.

Ņemot vērā bibliotēkas lietotāju sastāvu, un analizējot iepriekšējo gadu krājuma izsnieguma datus (Pieaugušo lasītāju nodaļa: 40% - latviešu valodā, 59% - krievu valodā, 1% - angļu valodā; Bērnu nodaļa: 73% - latviešu valodā, 25% - krievu valodā, 1,5% - angļu, 0,2% ukraiņu valodā) daļa krājuma tika komplektēta svešvalodās - krievu valodā (daiļliteratūras grāmatas, periodika un populārzinātniskā literatūra) un angļu valodā (grāmatas bērniem/jauniešiem, daiļliteratūras grāmatas, žurnāli).

- *Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums*

6.1.Tabula Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

	2022	2023	2024
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	13498.00	13989.16	14234.53
<i>t. sk. grāmatām</i>	9382.00	9000.00	9600.00
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	4116.00	4989.16	4634.53
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	1.59	1.70	1.76
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	13498.00	13989.16	14234.53

Ludzas novada bibliotēkas krājuma komplektēšanas pamatavots – pašvaldības budžeta piešķirtais finansējums. Jau trešo gadu pēc kārtas budžeta ietvaros piešķirta pamatsumma grāmatu iegādei sastāda 9000 EUR, bet 2024.gadā gada beigās, veicot iekšējos budžeta

grozījumus, finansējums tika palielināts par 600 EUR. Piešķirtie finanšu līdzekļi krājuma komplektēšanai bija pietiekoši un sastādīja 1,76 EUR uz vienu pilsētas iedzīvotāju un 6.08 EUR uz vienu bibliotēkas lietotāju. Bibliotēkai ir iespēja regulāri papildināt krājumu ar jaunieguvumiem. Par pašvaldības līdzekļiem 2024. gadā iegādāti 985 grāmatu eksemplāri.

- *Krājuma pārbaude (inventarizācija)*

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) netika veikta.

- *Krājuma rādītāji:*

6.2.Tabula Krājuma rādītāji

	2022	2023	2024
Jaunieguvumi kopā	2633	2468	2473
<i>t. sk. grāmatas</i>	1206	1110	1110
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	201	170	205
<i>t. sk. bērniem</i>	482	469	459
Izslēgtie dokumenti	4115	1283	1577
Krājuma kopskaits	49023	50208	51104
Grāmatu krājuma apgrozība	0.7	0.7	0.7
Periodisko izdevumu apgrozība	3.9	3.7	3.9

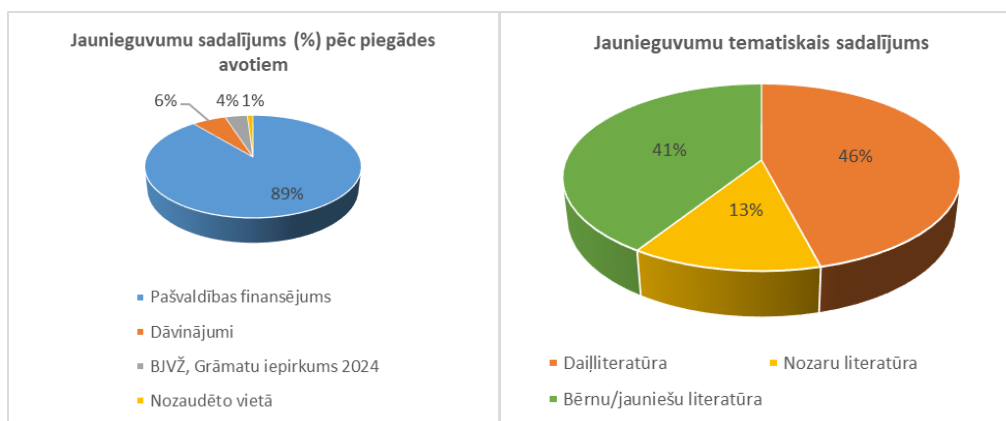
Jauno grāmatu iepirkumi 2024. gadā veikti regulāri, katru mēnesi, pēc izdevniecību piedāvājuma izpētes un pārdošanas cenu salīdzināšanas - apgāda „Zvaigzne ABC” e-veikalā, SIA “VIRJA LK”, SIA “Latvijas Grāmata” (eglobuss.lv), SIA “Jānis Roze” un vietējā grāmatu veikalā „Sākums A”, kuri piedāvāja gan cenu atlaides, gan grāmatu piegādi pēc bibliotēkas pasūtījuma.

2024. gadā Ludzas novada bibliotēka abonēja **88** nosaukumu žurnālus un **15** avīžu gada komplektus pieaugušajiem lasītājiem un 16 nosaukumu žurnālus bērniem/jauniešiem, kopumā **1361** eksemplāru. Periodisko izdevumu abonēšana notika ar VAS „Latvijas Pasts” starpniecību, pasūtot portālā pasts.lv, kā arī izmantojām izdevniecības „Egmont Latvija” (bērnu periodikas pasūtīšanai) pakalpojumus. Vietējo avīzi „Ludzas Zeme” pasūtījām redakcijā, bet diemžēl no 2024.g. jūlija avīze vairs neiznāk.

Grāmatu dāvinājumus saņēmām no Latgaliešu kultūras biedrības, Latvijas Poļu savienības Ludzas nodaļas, grāmatu autoriem (Inese Vaidere, Nauris Gekišs, Pēteris Pildegovičs), dažiem grāmatu izdevējiem, kā arī joprojām pieņemām grāmatu dāvinājumus no pilsētas iedzīvotājiem. Tos izvērtējam, vērtīgākos izdevumus uzņēmām krājumā, citus izmantojām krājuma nolietoto grāmatu nomaiņai. Kopā dāvinājumos saņemti un krājumā uzskaitīti 74 grāmatu eksemplāri par summu 335.96 EUR. Dāvinātas grāmatas, kuras netika ņemtas uzskaitē, tika piedāvātas citām novada bibliotēkām, izvietotas “Ārā bibliotēkā” pilsētas parkā vai plauktā *Lasītājs - lasītājam*, kas ir ļoti populārs bibliotēkas apmeklētāju vidū.

Jaunieguvumi 2024. gadā sastādīja 4,8 % no kopēja bibliotēkas krājuma. Jaunieguvumu sadalījums pa izdevumu veidiem (eksemplāru skaits) - 45% grāmatu un 55% žurnālu.

Pārskata periodā krājumā ienākuši 205 eksemplāri latviešu oriģinālliteratūras, kas sastādīja 32 % no visiem daiļliteratūras jaunieguvumiem, 143 nozaru grāmatas (13% no visiem jaunieguvumiem) un 459 grāmatas bērniem/jauniešiem (41% no visiem jaunieguvumiem).

2024. gadā arī tika veikta krājuma attīrīšana no nolietotam un reti pieprasītam grāmatām (norakstīti 456 eksemplāri); saturā vērtīgi, bet reti pieprasīti izdevumi pārvietoti uz Krātuvi (44 eksemplāri). Krātuves krājums ir automatizēts un pagājušā gadā no tā arī bijuši 33 izsniegumi.

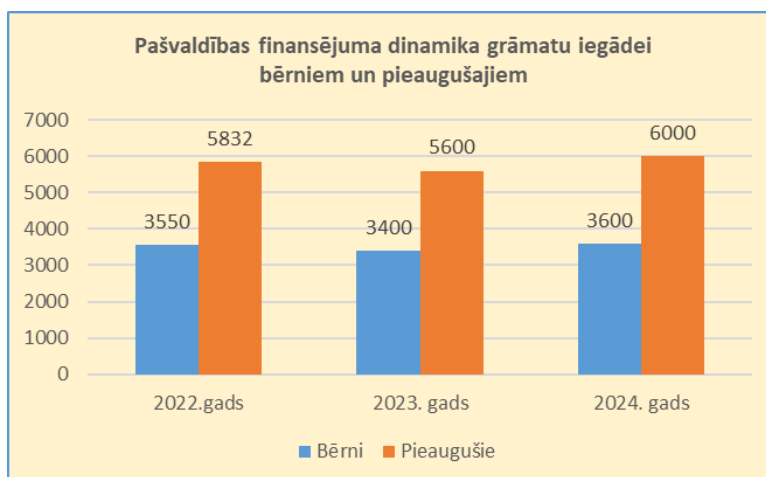
- *Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana bērnu un jauniešu literatūrā. Jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzzles, diski u. c.)*

Bērnu literatūras nodaļas krājuma komplektēšanas pamatprincips paliek nemainīgs – galvenā uzmanība bērnu un jauniešu **oriģinālliteratūrai**.

2024. gadā kopumā bērnu nodaļā tika iegādāti 616 iespaidarbi (488 grāmatas un 126 seriālizdevumu eksemplāri) un 2 spēles. Iespieddarbi iepirkti galvenokārt par pašvaldības budžeta līdzekļiem. Grāmatu iegādei no pašvaldības budžeta iztērēti 3600 EUR. Bērnu nodaļas krājums tika papildināts arī ar dāvinājumiem no izdevniecībām un bibliotēkas lasītājiem. Grāmatas tika saņemtas lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu, vecāku žūrija” (28 eks.) un projektā “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” (6 eks.) ietvaros. Aizvadītajā gadā bija abonēti 16 nosaukumu žurnāli. Jaunieguvumi sastādīja 3,3 % no bērnu nodaļas krājuma.

2024.gadā grāmatas bērniem tika iepirktas apgādā “Zvaigzne ABC”, SIA “Virja”, vietējā grāmatu veikalā “Sākums A”. Pārskata gadā puzzles un diski netika iepirkti, jo mūsu lietotāji, diemžēl, neizrada tiem interesi. Visvairāk grāmatu tika iegādāts mazajiem lasītājiem, jo izdēvēju piedāvājums šai vecuma grupai ir krietni lielāks nekā pusaudžiem un jauniešiem. No Ludzas

novada bibliotēkas 2024.gadā 2334 reģistrētiem lietotājiem 28,7% bija bērni līdz 16 gadiem un 71,3 % pieaugušie.

6.2.Tabula Krājuma rādītāji

Grāmatu iegādes avots	Bērnu apkalpošanas nodaļa	Pieaugušo apkalpošanas nodaļa
Pašvaldības finansējums	418	567
“Grāmatu iepirkums 2024”	6	7
BJVŽ	28	-
Dāvinājumi	26	48
Nozaudēto vietā	10	-
Kopā	488	622

Izvērtējot krājumu, 2024.gadā izslēgti 119 eksemplāri nolietotu, saturā novecojušu un maz pieprasītu izdevumu. Bērnu nodaļas krājumā pārskata gada beigās ir 18783 vienības; grāmatu krājuma apgrozības koeficients - 0,6, seriālizdevumu – 1,5.

- *Datubāzes*

6.3.Tabula Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums

Dabubāze	2022	2023	2024
Letonika			
lejuplāžu skaits	16	271	362
Sesiju skaits	5	161	229
News			
lejuplāžu skaits	426	121	76
Citas			

- *Krājuma un datubāžu popularizēšana*

Bibliotēka izmanto dažādas iespējas krājuma un datu bāžu popularizēšanai.

Tradicionāli katru mēnesi bibliotēkā tika izveidotas grāmatu izstādes. Katra mēneša pirmajā datumā notika jauno grāmatu diena. Jauno grāmatu popularizēšanai bibliotēkas mājas

lapā kā arī bibliotēkas Facebook un Instagram profilos tika izvietotas afišas kuras aicināja uz jauno grāmatu dienām, tika publicēti jauno grāmatu saraksti un saite uz katalogu.

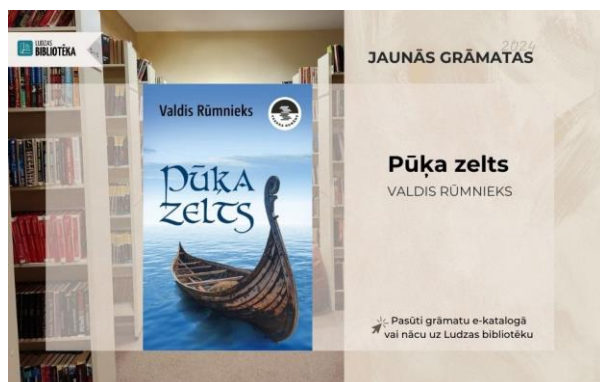

1.augusts
Jauno grāmatu diena

1.oktobris
Jauno grāmatu diena

Krājuma popularizēšanas nolūkos, Facebook un Instagram lapās, katru nedēļu tika ievietota informācija par jaunajām grāmatām no iepriekšējā mēneša jaunumiem.

Foto Jauno grāmatu popularizēšana Facebook un Instagram lapās

Bibliotēkas abonementā, katru mēnesi, tika izveidotas grāmatu izstādes. Tradicionāli tās bija divas tematiskās izstādes, divas personāliju izstādes un viena “lielā” grāmatu izstāde, kur tika iekļautas dažādu autoru grāmatas, kam uzvārds sākas ar konkrēto burtu. Šogad tā bija “No A līdz Z. Pasaules literatūras autori. Burts ...”, Izstāde ieguva popularitāti, jo lietotājiem patika, ka vienā vietā var atrast grāmatas par dažādām tēmām.

Tematiskās izstādes bija, piemēram, “Lāčplēša dienu sagaidot”, “Latvijas stiprums – tās cilvēkos”, “Skaista ir mana Latgale”, “Jāņi latviešu literatūrā”, “Mirkļis dabā”, “Ielaid dārzā pavasari” utt. Personīgās izstādes – “Lasīsim Dzintara Tilaka grāmatas”, “Lasīsim Paulu Koelju grāmatas”, “Lasīsim Melānijas Vanagas grāmatas”, “Lasīsim Ketijas Kellijas grāmatas”, “Lasīsim Ērika Kūļa grāmatas” utt.

Foto Tematiskās izstādes

Bibliotēkas abonementā tika izveidota pastāvīgā tematiskā plaukta izstāde “Jauniešiem”. Tā izveidojās ne tikai kā vieta, kur jauniešiem bija pieejama aktuālā literatūra, bet arī iespēja veidot dziļāku saikni ar lasītājiem un rosināt lasītprieku.

Foto Tematiskā izstāde

Bibliotēkas lietotājiem, speciālajā grāmatu plauktā, bija iespēja iepazīties ar TV raidījumā “Literatūre. Dodies lasīšanas tūrē kopā ar Martu un Gustavu” apskatītajām grāmatām, kuras ieguvušas īpašu vietu sabiedrisko mediju raidījumā “Literatūre”. Tas aizved skatītāju literatūras un Latvijas dabas ceļojumā kopā ar Martu un Gustavu, izceļot dažādu autoru stāstus, daiļrades nozīmi un konkrēto vietu saikni ar literāro pasauli.

2024. gadā pasākums "Noslēpumainā grāmata" Ludzas novada bibliotēkā notika **divdesmito reizi**. Divas desmitgades šī ikgadējā tradīcija vieno mūsu bibliotēkas lasītājus. Viņi katru reizi uzdrošinās doties nezināmajā, izvēloties kādu noslēpumā ietītu grāmatu (konvertē ieliktu grāmatu) no mūsu bibliotēkas plauktiem. Katru gadu uz pasākumu atnāk jauni grāmatu mīļi. Pasākuma laikā pateicāmie mūsu zinātkārajiem un drosmīgajiem lasītājiem par sirsniņo kopā būšanu, interesantajām domām, atklājumiem un ieteikumiem. Tradicionāli pasākumu noslēdzām ar izlozi, kur trīs veiksmīgie saņēma balvas.

Foto Noslēpumainās grāmats jubilejas pasākums

Popularizējot bibliotēkas krājumu, bibliotēkā tika organizētas tikšanās ar rakstniekiem. Oktobrī Ludzas novada bibliotēkas apmeklētājiem bija iespēja tikties ar aktrisi, runas pedagoģi un grāmatu autori Zani Daudziņu. Liegas Piešiņas meistarīgi vadītājā sarunā pasākuma apmeklētāji atklāja daudz interesantu faktu par grāmatu tapšanu, rakstniecību un dzīvi. Autoru vizītes tiek īstenotas ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu un Latvijas Nacionālās bibliotēkas un Latvijas Bibliotēku biedrības projekta “Grāmata rosina sarunu par aktuālo” ietvaros.

Decembrī bibliotēkā notika pasākums “Savas grāmatas meklējumos”. Liega Piešiņa pastāstīja visiem interesentiem par latviešu jaunāko literatūru.

Šīs virtuālās izstādes tika publicētas bibliotēkas mājas lapā <https://www.ludzasbiblio.lv/biblioteka-piedava/virtualas-izstade>, kā arī Facebook bibliotēkas profilā.

Lasītavas krājuma popularizēšanai bibliotēkas mājas lapā un bibliotēkas sociālajos tīklos tika publicēti abonēto izdevumu saraksti.

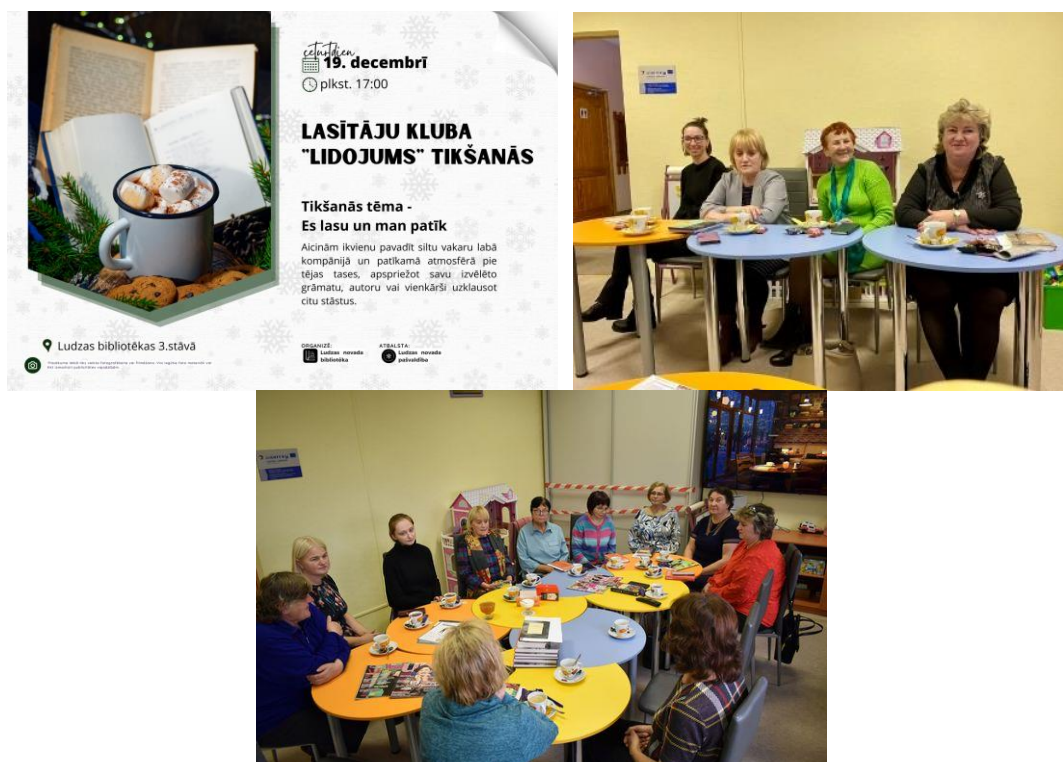

Facebook bibliotēkas profilā tika publicēta informācija, ka bibliotēkas abonementā ir pieejami "Strāva" un "Mūzikas Saule" žurnāli.

Jau trīs gadus Ludzas novada bibliotēkā darbojas Lasītāju klubs "Lidojums". Tikšanās notiek vienu reizi mēnesī, izņemot vasaras mēnešus. Pagājušā gada tēmas bija "Grāmata sirdij un dvēselei", "Latviešu oriģinālliteratūra", "Amerikāņu literatūra", "Jaņa Klīdzēja daiļrade", "Romāni, mīlestība, attiecības...", "Es lasu un man patīk", "Zanes Zustas daiļrade", "Zanes Daudziņas daiļrade".

Lasītāju kluba tikšanās vienmēr norit sirsnīgā un emociju pilnā gaisotnē. Dalībnieki aktīvi dalās iespaidos par izlasītajām grāmatām, izsakot savas domas, pārdomas un sajūtas. Diskusijas ir aizraujošas un nereti pāraug plašākās sarunās par literatūru, dzīves pieredzi un personīgiem atklājumiem.

Foto Grāmatu draugu klubiņa sanāksšana

Novembrī Lasītāju kluba "Lidojums" speciālā viesē bija rakstniece un dzejniece Zane Zusta. Vakars izdevās patiesi īpašs, pateicoties iespējai tiešsaistē satikt pašu rakstnieci. Zane Zusta aizraujoši un iedvesmojoši stāstīja par sevi un savām grāmatām. Kluba dalībnieki uzzināja

daudz interesanta. Rakstnieces enerģija iedvesmoja kluba dalībniekus uz turpmākajām diskusijām par izlasītajām grāmatām. Lai iepazītu Zanes Zustas daiļradi atnāca ne tikai pastāvīgie kluba dalībnieki.

Kluba dalībnieki atzina, ka viņiem patika tāds tikšanās formāts un tā bija lieliska iespēja kaut tiešaistē satikties ar autoru.

Foto Tikšanās ar Zani Zustu Zoom platformā

Bibliotēkas nedēļas laikā Facebook profilā tika organizēta akcija “Mūsu bibliotēkā arī kaķi "lasa" grāmatas”. Vienas nedēļas laikā aicinājām lasītājus un sekotājus dalīties ar saviem spalvainajiem murrātājiem, kuri "lasa" grāmatas.

Foto Iesūtītie lasošie murrātāji

E-bibliotēkas 3TD popularizēšanai arī tika izveidots plakāts, kurš tika publicēts Facebook bibliotēkas profilā.

Pagājušo gadu turpinājām popularizēt datu bāzi “Filmas.lv”. Vienu reizi mēnesī tika izvēlēta diena, kad bibliotēkas lasītājus mēs aicinām atnākt un individuāli noskatīties kādu filmu. Parasti tika izvēlēta filma, kura atskaites gadā atzīmēja jubilejas vai pus jubilejas reizi.

Lai bibliotēkas lietotājiem un Facebook bibliotēkas lapas sekotājiem atgādinātu par iespēju izmantot “Manas bibliotēkas” prioritātes, tika izveidots plakāts.

2024. gadā Facebook bibliotēkas profilā katru nedēļu turpinājām publicēt “Literatūras viktorīnas” jautājumus. Šī akcija kļuva iecienīta, vidēji uz katru jautājumu tika saņemtas ap 10 atbildes. Viktorīnas uzvarētāji atbildēja gandrīz uz visiem jautājumiem.

Attēls Viktorīnas izskats un paziņojums par 2024. gada uzvarētāju

- Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”

6.4.Tabula Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām ” eksemplāri un finanses

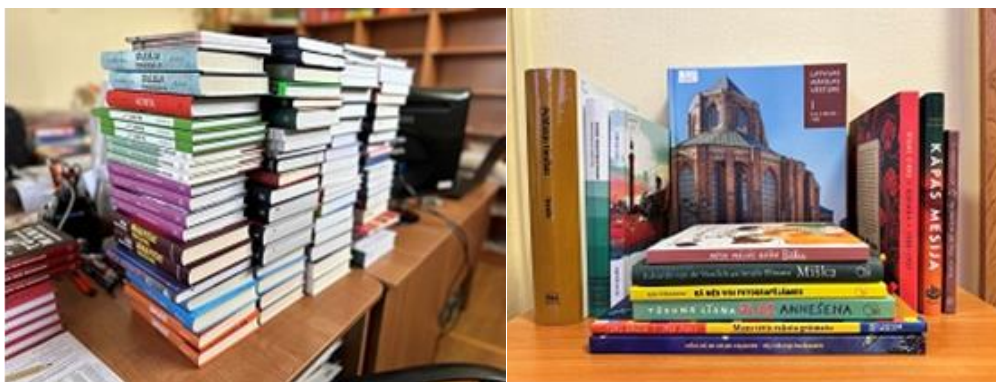
Gads	Eksemplāri	Summa	EUR (+/-)
2020	1197	10783.19	
2021	1110	10859.04	+75.85
2022	733	7442.22	-3416.82
2023	429	4796.59	-2645.63
2024	423	4719.00	-77.59

Pateicoties programmai **Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām** 2024. gadā esam saņēmuši jaunas, augstvērtīgas grāmatas – oriģinālliteratūras darbus, kultūras un vēstures izdevumus, juridisko literatūru, bērnu/jauniešu grāmatas kā arī augstvērtīgus tulkojumus.

Kopumā visas 28 Ludzas novada bibliotēkas šīs programmas ietvaros ir saņēmušas 423 (kopā 183 nosaukumi) grāmatu eksemplārus 4719 EUR vērtībā.

Ludzas novada bibliotēka saņēma krājumā 7 grāmatas par summu EUR 192.88 pieaugušajiem lasītājiem un 6 grāmatas par summu EUR 64.21 bērniem. Daiļliteratūras izdevumi vairākumā jau bija iepirkti par pašvaldības budžeta līdzekļiem, piedāvātajā sarakstā mēs izvēlējamies bērnu grāmatas, likumu krājumus un mākslas grāmatas.

Pagastu bibliotēkas no piedāvāta saraksta pārsvara izvēlējas oriģinālliteratūras izdevumus un grāmatas bērniem. Vispieprasītākās grāmatas bija – N. Ikstena “Draugi: Vabulīša un Pifāna piedzīvojumi” - 15 eksemplāri, L. Rozentāle “Ričijs Rū un lielais ceļojums” – 12 eksemplāri, I. Zandere “Neredzāmie plākssterīši” – 9 eksemplāri un I. Zingers “Mazais Pūķis Kokosrieksts” (visas 4 grāmatas) – 8 eksemplāri.

Foto Grāmatu iepirkums

Grāmatu iepirkuma izdevumiem bibliotēkas elektroniskajā kopkatalogā *Lokālais priekšmets* laukā tika veikts ieraksts, kas norāda uz grāmatu iepirkuma programmu publiskajām bibliotēkām. Informācija par grāmatu saņemšanu tika publicēta bibliotēkas mājas lapā: <https://www.ludzasbiblio.lv/ludzas-novada-biblioteku-krajumus-papildinajusas-vertigas-gramatas>

un Facebook bibliotēkas profilā, ka arī bija izvietota saite uz e-katalogu, lai katrs interesents varētu iepazīties ar visu grāmatu kolekciju, vai autorizējoties ar savu lasītāja kontu pasūtīt sev vēlamo grāmatu. Izniegums nebija liels, jo grāmatas saņemām novembrī un tikai decembra sākumā tās bija pieejamās lasītājiem.

- *Darbs ar parādniekiem – aprakstoši*

Problēma ar lasītājiem, kuri laikus neatgriež bibliotēkas izsniegtos izdevumus, pastāv vienmēr. Lai to risinātu, bibliotēka regulāri sazinās ar parādniekiem, zvanot pa tālruni. Tāpat aktīvi tiek piedāvāti autorizācijas dati, kas ļauj lietotājiem attālināti pagarināt izsniegtos izdevumus, padarot šo procesu ērtāku un pieejamāku.

STRUKTŪRVIENĪBAS

- *Krājuma komplektēšanas politika un organizācija*

Pārskata periodā reģiona bibliotēku galvenais uzdevums bija veidot kvalitatīvu un lietotāju pieprasītu krājumu, pielāgojoties lasītāju mainīgajām vajadzībām, izglītības iespējām un saturīga brīvā laika pavadīšanai. Krājumu komplektēšana notika, ievērojot [Krājuma attīstības koncepciju 2020.–2025. gadam](#), kas nosaka bibliotēku krājuma veidošanas un papildināšanas principus. Šajā dokumentā ir definēti temati, par kuriem jāiegādājas iespieddarbi, dokumentu veidi, valodas un komplektēšanas proporcijas, kā arī formulēti galvenie krājuma attīstības mērķi un uzdevumi.

Grāmatu iegādei bibliotēkas izmanto tādus avotus kā grāmatnīcas “Sākums A”, “Zvaigzne ABC”, “Latvijas grāmata” un “Virja”, kā arī pieņem bezatlīdzības izdevumus un iedzīvotāju dāvinājumus. Savukārt, periodisko izdevumu abonēšana tiek veikta, izmantojot a/s **Latvijas Pasts** akciju “Laimīgā nedēļa”, kas ļauj tos abonēt par izdevīgākām cenām.

- *Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums*

6.5. Tabula Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

	2022	2032	2024
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	41046	42843	42229
<i>t. sk. grāmatām</i>	23508	23676	24800
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	17019	18724	17715
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	2.4	2.7	1.8
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	41046	42843	42229

Atskaites gadā finansējums krājuma komplektēšanai samazinājās par 1.45%, finansējums grāmatu iegādei palielinājās par 4.75%, periodisko izdevumu papildināšanai tika atvēlēti līdzekļi par 5.39% mazāk nekā iepriekšējā gadā. Bibliotēku grāmatu krājumi tika papildināti no pašvaldības piešķirtajiem līdzekļiem.

- *Krājuma pārbaude (inventarizācija)*

Pārskata periodā krājuma pārbaudes tika veiktas Pildas, Rundēnu un Mežvidu bibliotēkās.

MEŽVIDU BIBLIOTĒKĀ pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) tika veikta no 09.09.2024-27.09.2024. Saskaņā ar krājuma uzskaites dokumentiem bibliotēkā tika uzskaitīti 5343 grāmatu un citu iespieddarbu un dokumentu eksemplāri. Inventarizācijas komisijas secināja, ka

- bibliotēkas krājuma uzskaites dokumentācijas stāvoklis ir labs
- Mežvidu pagasta bibliotēkā fonda brīvpieejas apstākļos astoņu gadu laikā ir pazuduši 19 grāmatu eksemplāri par summu EUR 38,28, kas pēc komisijas priekšlikuma tika norakstīti.

PILDAS BIBLIOTĒKĀ no 2024. gada 9. septembra līdz 2024. gada 27. septembrim notika bibliotēkas krājuma inventarizācija. Inventarizācijas rezultātā tika secināts, ka:

- bibliotēkas krājumā brīvpieejas apstākļos astoņu gadu laikā ir pazuduši 11 grāmatu eksemplāri par summu 7.53 eiro;
- bibliotēkas krājumā ir nolietoti 53 grāmatu eksemplāri par summu 88.97 eiro.

Inventarizācijas komisijas priekšlikums bija norakstīt brīvpieejas apstākļos pazudušos un nolietotos grāmatu eksemplārus.

RUNDĒNU BIBLIOTĒKĀ No 2024.gada 9.septembra līdz 2024.gada 27.septembrim Rundēnu pagasta bibliotēkā tika veikta inventarizācija. Inventarizācijas laikā tika konstatēts, ka bibliotēka fonda brīvpieejas apstākļos astoņu gadu laikā ir pazuduši 9 grāmatu eksemplāri EUR 6.96 (seši euro 96 centi) vērtībā. Komisijas ieteikums norakstīt brīvpieejas apstākļos pazudušos.

- *Krājuma rādītāji*

6.6.Tabula **Krājuma rādītāji**

	2022	2023	2024
Jaunieguvumi kopā	10882	10134	10632
<i>t. sk. grāmatas</i>	3993	3458	3544
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	1022	922	856
<i>t. sk. bērniem</i>	887	907	888
Izslēgtie dokumenti	9590	10574	14854
Krājuma kopskaits	153546	148360	147484
Grāmatu krājuma apgrozība	0.4	0.4	0.3
Periodisko izdevumu apgrozība	2.9	3.2	2.7

2024. gadā kopējais jaunieguvumu skaits pieauga par 4.91%. Salīdzinot ar iepriekšējo periodu, grāmatu iegāde pieauga par 2.49%. Tomēr grāmatu un periodikas apgrozība samazinājās. Šīs izmaiņas ir saistītas ar periodikas iznākšanas biežuma maiņu. Turklāt, lielāko izsniegumu Ludzas reģionā nodrošināja avīze "Ludzas zeme", kas pārskata periodā pārtrauca savu darbību.

6.7.Tabula **"Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums"**

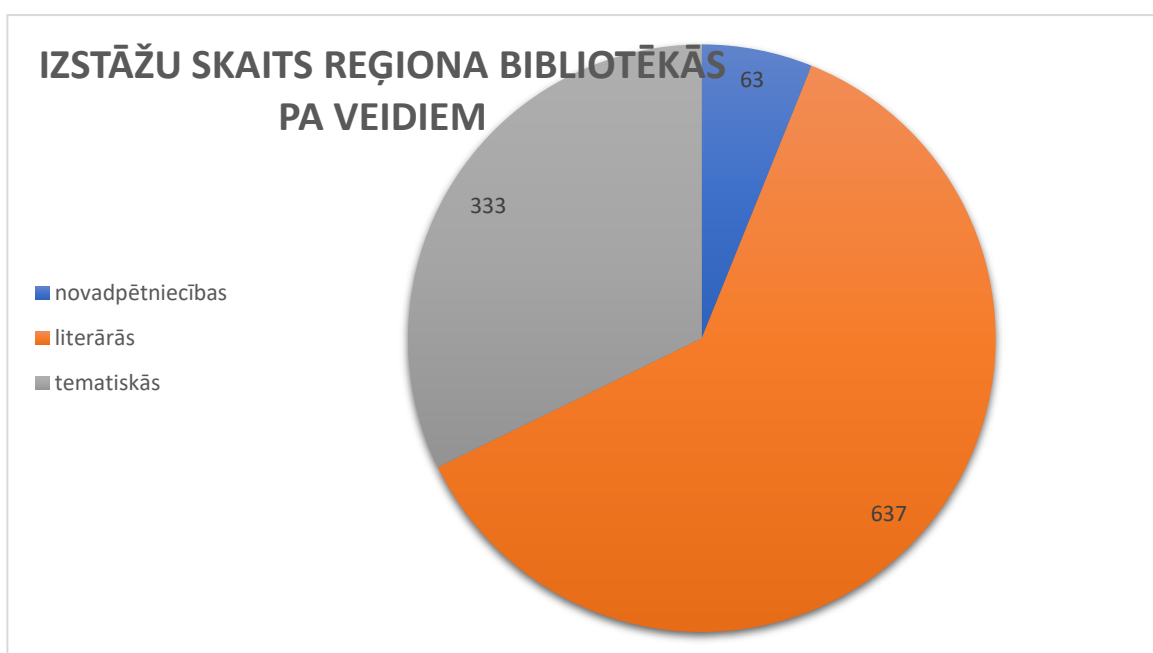
Dabubāze	2022	2023	2024
Letonika			
lejuplāžu skaits	1316	1337	1083
News			
lejuplāžu skaits	1040	873	621
Citas			

Pārskata periodā Letonika datubāzes izmantošana samazinājās par 18.9%, savukārt News datubāzes izmantošana samazinājās par 28.8%. Lai palīdzētu bibliotēku lietotājiem labāk orientēties informācijas plūsmā un iegūt sev nepieciešamo informāciju tiešsaistē, katrā bibliotēkā

redzamā vietā tika izvietota informācija par pieejamajām datu bāzēm, e-resursiem un meklētājiem. Pārskata gadā bibliotēkās bija pieejamas divas abonētās datubāzes: Letonika un News. Lasītājiem regulāri tiek atgādināts par iespēju izmantot šīs datu bāzes. Lejuplāžu skaits (t. sk. atvērti pilnie teksti) – uzskaita veiksmīgi lejuplādēto saturvienību kopskaitu, kas pieprasītas no bibliotēkas piedāvātajām datubāzēm (izsniegums).

- *Krājuma un datubāzu popularizēšana*

Krājuma popularizēšanai visbiežāk tiek veidotas dažādas grāmatu izstādes veltītas dzejniekiem un rakstniekiem jubilāriem, pasākumi, jaunieguvumu izstādes, tematiskās grāmatu izstādes, kas popularizē nozaru literatūras dažādību un pieejamību bibliotēkā. Ludzas novada bibliotēkās pārskata periodā tika izveidotas 1067 izstādes – 637 no tām literārā un 333 - tematiskās.

7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

LUDZAS BIBLIOTĒKA

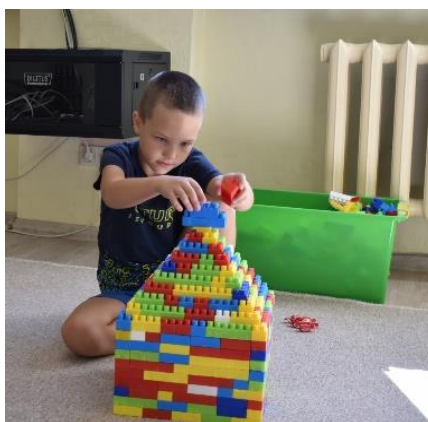
- Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

7.1. Tabula Galvenie rādītāji darbā ar bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem

Lietotāji	751	-19
Apmeklējums	9271	+ 1231
Izsniegums	11783	+ 967

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu lasītāju skaits ir samazinājies, bet apmeklējums un izsniegums ir palielinājies. Tas skaidrojums ar to, ka:

- 1) Salīdzinot ar iepriekšējo gadu ir samazinājies bērnu un jauniešu skaits pilsētā (-59).
- 2) Bērni un jaunieši regulāri apmeklēja bibliotēku, bet ne tikai lasīt, lai kvalitatīvi pavadītu brīvo laiku. Mazākie bērni labprāt apmeklēja spēļu istabu, lielākie deva priekšroku galda spēlēm, kā arī spēļu konsolēm, un izmantoja arī datorus. Brīvdienās bibliotēkā notika pasākumi, kurus bērni labprāt arī apmeklēja. Arī mazākie bērni kopā ar vecākiem vai vecvecākiem labprāt izmantoja spēļu istabu.

Foto Spēļu istabā

3) Secinājām, ka čaklākie lasītāji tomēr izrādījās jaunākā skolas vecuma bērni, kuri gan skolotāju, gan vecāku iespaidā lasīja salīdzinoši vairāk nekā iepriekšējos gados. Vasaras brīvdienās bērni nāca kopā ar vecākiem, lai lasītu skolās uzdoto ieteicamo literatūru. Arī mācību gada laikā mazākajām klasēm tika uzdots reizi mēnesī izlasīt grāmatu. Salīdzinoši mazāk lasīja 5.-9.klašu skolēni.

Tāpat, kā iepriekšējos gados, bibliotēka piedalījās lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. Piesaistījām 109 ekspertus no pirmskolas izglītības iestādēm.

Tā kā 2023.gada beigās tika iegādāti “Grāmatu starta” komplekti, un mēs tos nespējām visus izlietot, tad arī 2024. gadā bērnus aicinājām uz “Pūcišu skolas” nodarbībām.

Foto Pūcišu skolas nodarbības

- *Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām*

Uzziņu darbs tika veikts, izmantojot tradicionālos avotus (enciklopēdijas, vārdnīcas, nozaru literatūru, periodiskos izdevumus, tematiskās mapes) un elektroniskos avotus. Pēdējos gados vērojama tendence, ka skolēniem ļoti minimāli vajadzīga informācija par dažādām tēmām mācībās. Diemžēl prasmes informācijpratībā un interese par to samazinās.

Secinājums: ir jāveic lielāks darbs ar bērnu izglītošanu medijpratībā, informācijpratībā. Atskaites gadā tik organizētas 4 nodarbības par drošu internetu pirmsskolas vecuma bērniem.

Foto Drošais internets

Pirmo klašu skolēni tika aicināti ekskursijā uz bibliotēku, lai varētu iepazīties ar bibliotēku un tās pakalpojumiem. Jaunākā un vidējā skolas vecuma klašu bērniem esam izdomājuši spēli “Atrod grāmatu plauktā!”, kur pēc grāmatas muguriņas un plaukta norādēm ir jāatrod grāmata.

Foto Pasākuma “Atrod grāmatu plauktā!” laikā

7.-9 klašu skolēni individuāli tika konsultēti par elektroniskā kataloga izmantošanas iespējām, autorizācijas datu piešķiršanu un autorizēta klienta priekšrocībām.

Informācija par bibliotēku un rīkotajiem pasākumiem tika publicēta Ludzas novada bibliotēkas tīmekļa vietnē ludzasbiblio.lv un Facebook lapā.

Katru mēnesi tika organizētas jauno grāmatu izstādes. Bērnu nodaļā - **112 izstādes** par dažādām tēmām, piemēram, “Ķīmija - tas ir interesanti”, “Mākslas valoda cauri laikiem” turpinājums, “Marts - kaķu mēnesis”, “ES IZLASĪJU, IZLASI ARĪ TU”, “Nedaudz par vienradžiem”, “Viljamam Šekspīram-460”, “Putnu pasaulē”, “Māras Cielēnas pasakas un dzejoļi”, “Detektīvistāsts vakaram”, “Ieskatīsimies skaitļu pasaulē”, “Man patīk gatavot”, “Tūves Jānsones pasaku varoņi”, “1000 Visuma mīklas”, “Kā būtu, ja būtu...”, “Zirnekļa pinekļos”, “Kārlim Skalbem-145”, “Mana Latvija”, “Laba grāmata baltos vākos”, “Miegainās ziemas vakara pasaciņas” u. c.

Bērniem un skolēniem tika organizēti **133** pasākumi. Pirmskolas vecuma bērniem notika 45 pasākumi: “Drošais internets”, “Lielas bumbas, mazas bumbas”, “Grāmata nāk ciemos”, “Margarita Stāraste”, “Teci, mana valodiņa!”, “Lai skan!”, “Gadās arī tā!”, “Sīki putni, mazi putni”, “Dzejas kamolīti tinot”, “Kaķu balle”, “Suns-mans draugs”, “Latvija zied ” u.c. Visi pasākumi tika organizēti sadarbībā ar Ludzas pirmskolas izglītības iestādēm “Pasaciņa”, “Rūķītis” un “Namiņš”.

Pasākumi tika organizēti sadarbībā ar Ludzas pilsētas skolām: Ludzas pilsētas vidusskolu, Ludzas 2. vidusskolu, Ludzas mūzikas skolu un Ludzas mākslas skolu.

Jaunākā skolas vecuma bērniem notika **40** pasākumi, interesantākie bija: “Iepazīšanās ar bibliotēku”, “Ludzas bibliotēkai-140”, “Eiropas valodas”, “Uz Briseli pēc šokolādes”, “ES valstu karogi”, “Eiropas valodas”, “Pasts”, “Ziemassvētku vecītim pa pēdām”, grāmatu apskati. Vidējā skolas vecuma bērniem notika 9 pasākumi: “Eiropas valodas”, “Kas ir Eiropa?”, “ES karogi”, “Kas ir bibliotēka?”, kā arī tika organizēti grāmatu apskati u. c.

Atskaites gadā bibliotēka sevi pozicionēja kā ģimenēm draudzīgā bibliotēka un tieši šai mērķgrupai bija organizēti **37** pasākumi: “Dod ķepu, draugs!”, “Vigvama pasakas”, “Baltais valis”, “Zaķīšu pirtiņa”, “Kronējam grāmatu”, “Laime ir lapsa”, “Sniega karalienes noslēpums”, “Saulē sēja sudrabiņu”, “Pūķi mīt visur”, “Ziedu gleznas”, “Kam pieder šī cepure?”, “Ziedu paklājs”, “Kā saprasties ar suni”, “Ciemos pie Sniegavīriem” u. c

- *Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes*

Pasākumi pirmskolas vecuma bērniem.

Foto Mirkļi no pasākuma ”Latvija zied”

Sešgadīgie bērni iepazīnās ar grāmatām par Latvijas vēsturi un dabu. Visiem patika aktivitāte, kurā varēja līmēt bildes ar cilvēku portretiem uz Latvijas kartes kontūrām, jo Latviju veidojam mēs – cilvēki, un mēs esam svarīgākais šeit un tagad. Katrs bērns varēja atnest un ielīmēt savu, savu radnieku fotogrāfiju kartē šādi demonstrējot savu piederību Latvijai.

Foto Dzejas kamolīti tinot

Pasākums veltīts dzejas dienām notika saulainā rudens dienas rītā laukumā pie bibliotēkas. Caur dzijas kamolīti tika “vērpta” dzeja, lasīti neparasti dzejoļi, kurus varēja jautri apspēlēt.

Foto Pasākuma “Lasi droši!”

<https://www.facebook.com/61556769290778/videos/495463073476110>

Saturīgs un sirsnīgs izvērtās lasīšanas veicināšanas pasākums “Lasi droši!” sešgadīgajiem bērniem. Tas tika organizēts sadarbībā ar PII “Pasaciņa” divām grupiņām. Pasākuma laikā bērni tikās ar burvīgo Samoježu šķirnes sunīti Fortūnu un viņas saimnieci Anitu. Sunīte nodemonstrēja bērniem apgūtās komandas un prasmi uzmanīgi klausīties bērnu grāmatu lasījumu.

Pasākumi jaunākā skolas vecuma bērniem.

Foto Ludzas bibliotēkai-140 veltītais pasākums

2024. gads Ludzas novada bibliotēkai bija īpašs, jo tas tika veltīts 140 gadu jubilejas svinībām. Visi organizētie pasākumi notika svētku ietvaros, izceļot bibliotēkas nozīmi vietējās kopienas dzīvē un atgādinot par grāmatu un zināšanu vērtību. Šajos pasākumos bērniem stāstījām par grāmatu tapšanas vēsturi, par Ludzas bibliotēkas vēsturi, kā arī par saudzīgu attieksmi pret grāmatām. Īpaša uzsvāruma likām uz to, lai skolēniem būtu iespēja iepazīt visas bibliotēkas telpas, uzzināt par bibliotēkas darbību un atklāt bibliotekāru ikdienas darba pienākumus. Tas veicināja lielāku izpratni par grāmatu pasaules nozīmi un iedrošināja bērnus un jauniešus aktīvāk izmantot bibliotēkas piedāvātās iespējas.

Foto No pasākuma "Past"

Ar veiksmīgo pasākumu ciklu 1.-5.klasēm atzīmējām **Pasaules pasta dienas 150 gadu** jubilejai. Pasākumu laikā bērni iepazinās ar pasta vēsturi, skatījās video par pasta rašanos un attīstību laika gaitā. Jautri tika izspēlētas situācijas, kurās vajadzēja atrast risinājumu, kā senos laikos nodeva dažādu veidu informācijas. Skolēni veidoja pasta aploksnes un rakstīja vēstules saviem klases biedriem.

Foto Grāmatas "Sunāns breiveībā" prezentācija

Aprīlī, sadarbībā ar Ludzas pilsētas vidusskolu, notika Lauras Melnes grāmatas "Sunāns breiveībā" prezentācija. Bērni izrādīja lielu interesi un sagatavojās šim pasākumam. Viņi ne tikai izlasīja grāmatu "Sunāns breiveībā", bet arī izveidoja izcilu prezentāciju, kurā bija iekļautas bildes ar bērniem un viņu "sunāniem". Prezentācijas laikā apmeklētājiem bija iespēja **tikties ar grāmatas autori**, uzzināt par darba tapšanas procesu un iedvesmas avotiem, kā arī diskutēt par tajā atspoguļotajām tēmām. Pasākums bija lieliska iespēja iepazīt jaunu literāro darbu un tā vēstījumu, kā arī veicināt sarunas par kultūras un valodas nozīmi mūsdienu sabiedrībā.

Papildus literārajam baudījumam pasākums ieguva arī **inovatīvu pieskārienu**, jo audzēknes **Nikola un Agita** demonstrēja **LEGO Spike robotsunīšus**. Šī tehnoloģiju prezentācija sniedza aizraujošu ieskatu robotikā un programmēšanā, parādot, kā mūsdienīgas tehnoloģijas var savienoties ar kultūru un izglītību. Šis pasākums spilgti atspoguļoja Ludzas novada bibliotēkas daudzpusīgo lomu – tā ir vieta, kur satiekas tradīcijas un inovācijas, kur

literatūra mijiedarbojas ar tehnoloģijām un kur tiek iedvesmota jaunā paaudze uz izziņu un jaunradi.

Pasākumi vidējā skolas vecuma bērniem.

Foto "Kas ir Eiropas Savienība?"

Ludzas novada bibliotēkas jubilejas gada ietvaros īpaša uzmanība tika pievērsta izglītojošiem pasākumiem, un viens no tiem bija intelektuālā spēle "Kas ir Eiropas Savienība?", kurā piedalījās Ludzas pilsētas 2. vidusskolas 7. un 8. klašu skolēni.

Spēles laikā skolēni pārbaudīja savas zināšanas par Eiropas Savienības vēsturi, dalībvalstīm, simboliem, institūcijām un lomu ikdienas dzīvē. Interaktīvs un aizraujošs formāts veicināja skolēnu interesi un iesaisti, ļaujot viņiem ne tikai sacensties, bet arī iegūt jaunas zināšanas par Eiropas Savienības darbību un nozīmi Latvijai.

Pasākums bija ne tikai izglītojošs, bet arī jautrs, jo spēles gaitā dalībnieki aktīvi sadarbojās, meklēja atbildes un radoši izpaudās. Šādi pasākumi apliecina, ka Ludzas novada bibliotēka nav tikai grāmatu krātuve, bet arī mūsdienīgs izglītības centrs, kas veicina jauniešu zinātkāri un kritisko domāšanu.

Paldies Latvijas Republikas Ārlietu ministrijai par atbalstu pasākuma organizēšanā!

Pasākumi ģimenēm ar bērniem.

Foto "Sniega Karalienes noslēpums"

Ludzas novada bibliotēkas 140 gadu jubilejas gada ietvaros apmeklētājiem tika piedāvāta īpaša dāvana – Ludzas Bērnu un jauniešu centra bērnu un jauniešu studijas “Pepilota” iestudētā izrāde “Sniega Karalienes noslēpums”. Izrādes režisore un vadītāja Svetlana Rimša kopā ar talantīgajiem jaunajiem aktieriem uzbūra īstu ziemas pasakas noskaņu, kas aizrāva gan lielos, gan mazos skatītājus.

Balstoties uz Hansa Kristiana Andersena pasakas motīviem, izrāde stāstīja par drosmi, draudzību un mīlestības spēku, kas spēj pārvarēt pat aukstākos sirdsapziņas ledus gabalus. Bērni un jaunieši ar aizrautību atdzīvināja pasaku varoņus, piepildot bibliotēkas telpas ar emocijām, fantāziju un teatrālu burvību.

Šis pasākums vēlreiz apliecināja Ludzas novada bibliotēku kā ne tikai zināšanu un grāmatu krātuvi, bet arī vietu, kur satiekas kultūra, māksla un jaunrade. Skatītāji ar sajūsmu baudīja izrādi, un tās sirsnīgais vēstījums palika atmiņā vēl ilgi pēc tam.

Foto “Laime ir lapsa”

Pasākums “Laime ir lapsa” – literatūra, mūzika un teātris vienā piedzīvojumā. Bērniem un viņu vecākiem tika piedāvāta aizraujoša tikšanās ar Evelīnas Dačjūtes grāmatu “Laime ir lapsa”. Pasākums bija ne tikai iespēja iepazīt šo sirsnīgo un dziļdomīgo stāstu, bet arī to izdzīvot caur mūziku un teātri.

Īpašu noskaņu radīja muzikālā izrāde, kuru pēc grāmatas motīviem veidoja Ludzas Bērnu un jauniešu centra Kustību teātris Marekas Čerņavskas vadībā. Izrāde ar kustību, ritma un mūzikas palīdzību atdzīvināja grāmatas tēlus, ļaujot skatītājiem iedziļināties stāsta vēstījumā par draudzību, brīvību un laimes nozīmi.

Pasākums radīja siltu un ģimenisku atmosfēru, kurā bērni un vecāki varēja kopā piedzīvot grāmatas pasauli, dalīties savās pārdomās un iedvesmoties no stāsta vēstījuma.

Foto “Kā saprasties ar suni”

Visiem patīk suņi, tāpēc mēs bieži rīkojam pasākumus, kuri veltīti četrkājainiem draugiem. Šoreiz tikāmies ar sunīti Karmu un viņas saimnieci Anfīsu. Pasākuma laikā dalībnieki uzzināja daudz interesantu un noderīgu faktu par suņu uzvedību, ķermeņa valodu un pareizu komunikāciju. Tika runāts par to, kā veidot uzticības pilnas attiecības ar suni, kā pareizi reaģēt dažādās situācijās un kā palīdzēt sunim justies droši un saprast cilvēka nodomus.

Īpašu prieku radīja praktiskās demonstrācijas un interaktīvās aktivitātes, kas ļāva ne tikai klausīties, bet arī izmantot iegūtās zināšanas praksē. Dalībnieki guva jaunas prasmes un lielāku izpratni par suņu pasauli, kas palīdzēs veidot labāku ikdienas saziņu ar mājdzīvniekiem.

Foto “Uzdod jautājumu policijai”

Bibliotēkā norisinājās aizraujošs un izglītojošs pasākums “Uzdod jautājumu policijai”, kas tika organizēts preventīvi-izglītojošās kampaņas ietvaros. Pasākums sniedza unikālu iespēju bērniem un viņu vecākiem tuvāk iepazīt policijas darbu un saņemt atbildes uz sev interesējošiem jautājumiem.

Pasākuma pirmajā daļā bibliotēkā viesojās policistes, kuras dalījās ar pieredzi par ikdienas darbu, skaidroja, kā policija rūpējas par sabiedrisko kārtību, un sniedza vērtīgus padomus drošībai ikdienā. Bērni un vecāki aktīvi iesaistījās sarunās, uzdodot jautājumus gan par policista profesiju, gan par dažādām situācijām, kurās nepieciešama policijas palīdzība.

Pasākuma otrā daļa bija īpaši aizraujoša, jo notika tikšanās ar kinoloģi un diviem dienesta suņiem. Klātesošie varēja vērot, kā četrcājainie policijas palīgi demonstrē savas prasmes, uzzināt par suņu apmācību un lomu likumsargu darbā. Tā bija lieliska iespēja redzēt policijas darbu ne tikai teorētiski, bet arī praksē.

Pasākums ne tikai izglītoja un paplašināja zināšanas par policijas profesiju, bet arī veicināja bērnu izpratni par drošību, uzticēšanos likumsargiem un atbildību sabiedrībā.

Foto Pasākums “Zīmuli”

Vasaras noslēgumā bibliotēkā norisinājās radošs un izglītojošs pasākums “Zīmuli”, kas tika veltīts skolai un rosināja bērnus uzzināt vairāk par vienu no svarīgākajiem mācību procesa rīkiem – zīmuli.

Pasākuma gaitā bērni uzzināja, kas izgudroja zīmuli un kā tas attīstījies līdz mūsdienām. Literārās daļas laikā visi kopā izlasīja sirsnīgās pasakas “Untumainais kaķis” un “Pele un zīmulis”, kas mudināja aizdomāties par radošumu, draudzību un iztēles spēku.

Lielu prieku sagādāja interaktīvais uzdevums uz tāfeles, kur bērni ar aizvērtām acīm zīmēja kaķa mājiņu, ļaujot vaļu iztēlei un smiekliem. Radošajā darbnīcā mazās rokas darbojās ar papīra rullīšiem, veidojot krāsainus zīmuļus.

Noslēgumā visi varēja iemūžināt šo jautro un radošo piedzīvojumu, nofotografējoties speciāli izveidotā foto zonā, kas radīja priecīgas atmiņas par kopā pavadīto laiku bibliotēkā.

- **Radošie darbiņi**

Gandrīz katra pasākuma beigās notika radošā darbnīca, kur bērni vienmēr varēja pagatavot sev kaut ko skaistu un interesantu.

Foto "Meiteņu stāsti"

Foto "Pasaka par Diegabiksi"

Foto "Ziedu paklājs"

Foto "Ziedu gleznas"

- *Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem*

Visiem kopā ir jātiek galā ar vienu problēmu – nevēlēšanos lasīt. Pieaugušajiem jāielāgo, ka svarīgi ir saglabāt radošu un iekļaujošu pieeju, lai lasīšana kļūtu par aizraujošu, jautru un vērtīgu pieredzi!

STRUKTRVIENĪBAS

Blontu pagasta bibliotēka. Analizējot statistiskos rādītājus, redzam, ka laika periodā 2022.g. līdz 2024.g. aktīvo lietotāju skaits ir palielinājies, šis fakts saistīts ar projekta “**Grāmatu starts**” aktivitātēm un Blontu PII regulāriem bibliotēkas apmeklējumiem. Grāmatu izsniegums samazinājies, grupā lasītāji līdz 18 gadu vecumam - bibliotēkas visčaklākie lasītāji – pirmsskolas vecuma un sākumskolas vecuma bērni. Bērnu lasīšanas aktivitāte jūtama vasaras mēnešos, jālasa obligātā literatūra, arī vairāk brīva laika skolēniem. Ļoti daudz pagasta bērnu iegriežas bibliotēkā, lai spēlētu galda spēles vai arī apmeklētu datorklasi, vasarā ik dienu uz pagasta bibliotēku nāca vidēji 7 bērni.

Ciblas pagasta bibliotēka. Skaitļi tabulā parāda, ka bērnu un jauniešu lietotāju skaits ir sarucis, bet izsniegums ir palielinājies. Lietotāju skaita samazināšanās ir skaidrojama ar bērnu skaita strauju kritumu sākumskolas pirmajās klasēs. Jau divi gadi pēc kārtas skolas gaitas uzsāk 1-2 bērni. Ar 2024. gada 1. septembri Ciblas vidusskola tika reorganizēta par pamatskolu, līdz ar to bibliotēkai ir zuduši arī vidusskolas posma jaunieši.

Kārsavas pilsētas bibliotēka. Iesaistāties dažādos pasākumos, kuri atbalsta lasīšanas veicināšanu, jo mūsdienās ir svarīgi turēt roku uz pulsa un nepazaudēt lasītājus, tas ir plāns ledus, jo viedtālruni, sociālie tīkli un internets ir lieli konkurenti grāmatām. Protams, nenoliedzami, piedāvājam iespēju lasīt grāmatas <https://www.3td.lv> bibliotēkā, kas ir moderna, laikmetīga un tā ir milzīga digitālā bibliotēka lasītāja kabatā.

Mežvidu pagasta bibliotēka. Šajā gadā veiksmīgi tika turpināts iesāktais darbs ar bērniem un jauniešiem. Tas ir arī ļoti svarīgi, jo jāveicina skolēnu interese par grāmatu lasīšanu, kas pēdējos gados diemžēl samazinās valsts līmenī. Lasītprasmes kopējie rezultāti valstī arī nav iepriecinoši. Aktīvo lietotāju skaits ir samazinājies par 13%, šogad to bija 48 (pagājušajā gadā 55). Tika aizvērta Mežvidu pamatskola, daži bērni, kas bija no citiem pagastiem, vairs neapmeklēja mūsu bibliotēku. Jūtama arī paaudžu maiņa un demogrāfiskais stāvoklis, kas paliek arvien bēdīgāks.

Salnavas pagasta bibliotēka. Bērnu skaits, kas reģistrēti Salnavas bibliotēkā paliek mazāks, jo kā zināms 2022.gadā tika slēgta Salnavas pamatskola, tā arī bērni uz bibliotēku retāk atnāk, jo viens no iemesliem ir tas, ka IT tehnoloģijas tagad ir pieejamas ikvienam un bērni apmeklēja bibliotēku pārsvarā vasaras un rudens brīvlaikā, jo mācās citās skolās. Bibliotēkas vadītāja uzskata, ka laukos lielākā problēma ir bērnu skaita strauja samazināšanās, jāiesaista lasīšanas veicināšanas aktivitātēs, kas gan sanāk individuāli. Kā arī piedāvā grāmatas pavisam maziem, dažādas spēles, rotaļlietas.

- *Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām*

Kārsavas pilsētas bibliotēka. Bibliotēkā piedāvājam iespēju izmantot datorus, palīdzam bērniem un jauniešiem atrast nepieciešamo un vajadzīgo, piedāvājam izmantot datu bāzes, piemēram, www.letonika.lv, dažādas kultūrvēstures datu bāzes, jo nereti informācija nepieciešama referātiem un zinātniski pētnieciskajiem darbiem. Ļoti laba mājas lapa, kuru nereti izmantojam bibliotēkas mazākajiem un arī lielākajiem lasītājiem ir <https://drossinternets.lv/>, šī mājas lapa paver plašas iespējas izglītoties, iegūt brīnišķīgus materiālus, lai izglītotu lasītājus, spēlētu spēles un piedalītos konkursos. Datu aizsardzības dienā organizējam informatīvo stundu. Svarīga tēma ir par datu aizsardzību, un tā ir svarīga gan kā pieaugušo, tā arī bērnu vidē.

Kopā ar bērniem skatījāmies mācību filmiņas no internetvietnes <https://drossinternets.lv/lv/info/aitu-dzive>, "Aitu dzīve", kurās ļoti mākslinieciski un atraktīvi parādītas mūsdienu lielākās problēmas, kas skar mūsu datu aizsardzību. Bibliotekāre aktualizēja tādas tēmas, kuras tika atspoguļotas īsfilmās, piemēram, vajāšana, izsmiešana internetā, lētticība un arī mobilā telefona vergs. Noskatoties šīs filmas, izpildījām arī darba lapas, kuras paredzētas pie katras īsfilmas.

Diskusija un ideju apmaiņa par šīm svarīgajām tēmām. Bibliotekāre ieteica bērniem nekļūt par viedierīču vergiem un ieteica jaukas un izglītojošas grāmatas, kuras izlasīt brīvajā laikā. Kā arī parādīja vietnes, kurās var spēlēt saturīgas un izglītojošas spēles <https://drossinternets.lv/lv/info/izglitujosas-speles-uzdevumi>.

Pildas pagasta bibliotēka. Februāra mēnesī notika pasākumi, kuri bija saistīti ar Drošāka interneta dienu.

Pildas pagasta bibliotēka
Drošāka Interneta Diena 2024. 16. februārī
2024. gada 16. februārī sākas ar tevi!

6. februārī un visu mēnesi kopā ar Pildas pamatskolas skolēniem atzīmēsim Drošāka interneta dienu ar saukli "Drošāks internets sākas ar tevi":

- Veidosim vides objektu "Droša interneta tīkls", lai kopīgi uzzinātu, kas veido internetu, kā tas darbojas, kas sekmē, bet kas traucē tā darbību un drošību.
- Risināsim krustvārdu mīklas par internetu.

Ar pirmsskolas izglītības iestādes vecākās grupas audzēkņiem iepazīsimies ar "Rīcību RŪ un internetu".

Ar 1.-4. klases skolēniem:

- spēlēsīm spēli "Gudra rīcība – drošāks rezultāts" un centīsīmes noskaidrot, cik drošas ir mūsu paroles un kā veidot drošas paroles?
- parrunāsim, **kāda informācija ir privāta informācija** un kā pasargāt savu privāto informāciju?

Ar 5.-9. klases skolēniem:

- dosīmes "Autogrāfu medībās" un centīsīmes noskaidrot, kāda ir mūsu rīcība un uzvedība internetā.
- noskaidrosīmes, vai **mēs cienām sevi un citus**, un uzzināsim, kā veidot cieņpilnu saziņu internetā.

* Seko informācijai Pildas bibliotēka Pildas pamatskola

Attēls Pasākumu afiša

- *Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes*

Blontu pagasta bibliotēka. Manuprāt, pats veiksmīgākais lasīšanas veicināšanas projekts 2024. g. maziem lasītājiem – **"Grāmatu starts"**. Notika 4 Pūčulēnu skolas nodarbības. Vadīja pūce Zāra (bibliotēkas vadītāja).

Attēls. Afīša

Foto Vilks latviešu folklorā

Janvārī bērni iepazīnās ar Vilku Čipsi, lasījām pasakas par vilku, skatījāmies animācijas filmas, rotaļājāmies, "adījām" vilkam zeķes.

Ciblas pagasta bibliotēka.

Foto Kubika rubika meistarklase

Janvāra mēnesī, katru trešdienu (03., 10., 17., 24., 31.01. plkst. 15:00), 7. klases skolnieces Laumas Toporkovas vadībā, notika kubika rubika likšanas meistarklase bērniem.

Interese par prāta attīstošo spēli Kubiks Rubiks radās apmēram 2,5-3 gadi atpakaļ. Pamazām mājās izveidojās arī dažādu veidu Kubiku Rubiku kolekcija. Laika gaitā Lauma apguva

arī pieejamo Kubiku Rubiku likšanas tehniku un bija ar mieru pamācīt to citiem interesantiem bibliotēkā. Pirmajā kubika rubika likšanas nodarbībā, bērni Laumas vadībā mācījās salikt vienu krāsu. Stunda ar pusi pagāja, aizrautīgi mācoties un cenšoties izprast prāta mežģa spēles būtību. Par spīti lielajam salam uz pirmo nodarbību ieradās seši bērni. Mēneša laikā kopā notika piecas nodarbības, bet pilnīgi visas nodarbības apmeklēja Laura no 4. klases. Abas meitenes saņēma nelielas dāvanaņas no bibliotēkas.

Foto Nāc, meklē atbildes!

Sagaidot Ciblas vidusskolas 75 gadu jubileju, bibliotēka piedāvāja skolēniem no 13.-24. maijam jautājumu viktorīnu: "Nāc, meklē atbildes!" par skolas vēsturi, faktiem, personām, notikumiem. Šoreiz atbildes uz sagatavotiem jautājumiem meklēja 7. klases skolēni. Skolēnos interesi radīja tās fotogrāfijas, kurās atpazīna savus skolotājus, vecākus, paziņas, kā skolniekus.

Foto "Lāčplēša diena"

11. novembrī Latvijā atzīmē Lāčplēša dienu - Latvijas brīvības cīnītāju piemiņas dienu. Ciblas bibliotēkā tika atklāta izstāde "No skolas darbmācības skapja"- skolēnu veidoti darbi, kas ir Ciblas vidusskolas mantojums. Jaunākā paaudze atceras un godina mūsu brīvības cīnītājus, ar to parādot savu piederību Latvijai. Skolēnu darbus izstādei piedāvāja skolotājs Jānis Mikažāns un sadarbībā ar Ciblas pamatskolu, atsevišķi ar skolotāju Ināru Kuzņecovu, varēja notikt šis pasākums ar skolēnu sagatavotu programmu un skolotāju atmiņu stāstiem. Maija Manukina cienastā bija sarūpējusi garšīgo ābolu pīrāgu visiem pasākuma dalībniekiem. Paldies PII mūzikas

skolotājai Intai Augustovai un Ciblas KN vadītājai Sandrai Beļavskai par atbalstu tehniskā nodrošināšanā. Pasākumā piedalījās 18 pieaugušie un 14 skolēni.

Istalsnas bibliotēka. 4.aprīlī bibliotēkā norisinājās Ēnu diena. Ēnu dienā piedalījās Katrīna Čodare no Ludzas 2.vidusskolas. Pasākuma laikā Katrīna iepazīnās ar bibliotēkas pakalpojumiem, mācījās izsniegt un saņemt grāmatas, veikt grāmatu apstrādi, darbojās ar bibliotēkas informācijas sistēmu "Alise".

Kārsavas pilsētas bibliotēka.

Foto Abi nav nieki, bet Abinieki

Kārsavas pilsētas bibliotēka ieradās Kārsavas vidusskolas 3. klašu skolēni paklausīties Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP) Rāznas Nacionālā parka dabas centra vadītājas Regīnas Indriķes interesanto stāstījumu par tēmu Nacionālā parka dabas centra vadītājas Regīnas Indriķes interesanto stāstījumu par tēmu "Abi nav nieki, bet ABINIEKI". Pēc noklausīšanās bibliotēkas dabas grāmatu plaukti palika pustukši. Pasākums bija izzinošs, vērtīgs un ļoti radošs, bērni piedalījās zīmēšanas uzdevumos, iesaistījās diskusijās un uzdeva jautājumus. Papildus dabas centra vadītājas materiāliem, arī no bibliotēkas fonda grāmatām tika veidota izstāde un bērni ar prieku izpētīja un atrada noderīgas lietas priekš sevis.

Foto Skaļie lasījumi

Vērtīgs pasākums, kurš būtu jāievieš ikvienā bibliotēkā ir skaļo lasījumu pēcpusdienas. Tas ir pasākums, kurš tiek organizēts, lai satiktos un lasītu skaļi grāmatas, pasakas, dzeju viens

otram. Bibliotekāre sagatavo dažādus interesantus interesentus tekstu fragmentus no grāmatām, kuras varētu aizraut noteiktu lasītāju vecpumposmu un intereses. Bērni un bibliotekāre tos lasa viens otram skaļi priekšā tādā veidā mācot klausīšanos un veicinot lasīšanu. Balti sniegota ziemas diena jau pati par sevi ir kā pasaka- atzīst Kārsavas pilsētas bibliotēka mazie lasītāji. Pasākumā laikā tika lasītas pasakas par ziemu, pasakas tika izvēlētas no bibliotēkas fonda, dažādiem vecumposmiem, lai varētu sarunās iekļaut visus bērnus, arī pašus mazākos. Sapulcējušies uz skaļajiem lasījumiem, bērni pārcilāja M.Kļavas, T.Flečera, M.Valdberga autoru grāmatas, izvēlējās savas iemīļotākās un iejutās pasaku teicēju lomās. Šī pasākuma galvenais mērķis ir pieradināt un radināt bērnus lasīt viņiem priekšā grāmatas, tādējādi veicinot interesi par grāmatām un turpmāku bērnu lasīšanas pieredzi, kad bērns jau kļūs par pieaugušo. Svarīgi ir arī aktualizēt vecāku lomu bērnu intereses veicināšanai lasīt grāmatas, vecākus aicinām kopā ar bērnu izvēlēties pasaku grāmatu un katru vakaru pirms miega izlasīt vismaz vienu pasaku priekšā, nedaudz to pārrunājot, lai veicinātu radošo domāšanu un paplašinātu vārdu krājumu.

Foto Metenim putru vāru

Bibliotēkā norisinājās arī pēcpusdienas, kuras bija ne tikai izzinošas, bet arī ļoti praktiskas un sadzīviskas. Piemēram, garšīgā pēcpusdiena “Metenim putru vāru”. Bibliotekāre bija sagatavojusi trīs dažādas putras - griķu, auzu un mannā putru bērniem, kuri bija ieradušies uz pasākumu. Bērni nogaršoja un vērtēja putras. Tad visi diskutēja par putru nepieciešamību ikdienas uzturā un vai ģimenē piekopj tradīciju vārīt putras. Kopā ar bērniem uzzīmējām garšīgākās putras, katrs dalījās stāstā par savu putru. Pētījām receptes no fondā pieejamajām grāmatām un žurnāliem. Atcerējāmies dažādus ticējumus, parunas un dzejolišus par Meteņdienu, tie kuri nevarēja atcerēties aši sameklēja grāmatīņās, kuras bija pieejamas un izvietotas izstādē.

Ēnu diena ir vēl viens pasākums, kurš dot iespēju ielūkoties bibliotēkas un bibliotekāru dzīves. Kopumā ieradās un iepriekš pieteicās 5 ēnotāji. Pieaugušo nodaļā - divi, bērnu nodaļā - 2 un viens ēnotājs vēlējās ēnot bibliotēkas vadītāju. Bērni bija sagatavojuši daudz interesantu

jautājumu, norisinājās diskusijas par bibliotēkas nepieciešamību un vajadzību Kārsavā, diskutējām par to, kā piesaistīt lasītājus un bibliotēkas apmeklētājus. Dienas gaitā “ēnas” vēroja bibliotekāru darbu, veica mazos darbiņus, kurus bibliotekāres uzticēja. Bērni bija priecīgi piedalīties un iesaistīties.

Foto Leļļu teātris

Lai veicinātu radošo potenciālu, pašpārlicinātību savos lasītājos, bibliotēkā organizējam teātra pēcpusdienu. Bibliotēkas bērnu nodaļā ir izveidots teātris, kur bērni var, ar lellīšu palīdzību, veidot leļļu teātri. Tika uzaicināti bērni, lai kopīgiem spēkiem tiktu iestudēta un parādīta pasaka par Mazo Nāriņu. Bērni iepazīs ar nāriņas simbolu un atklāja, ka vairākās pasakās tiek izmantots šis iedomu tēls, bērni prātoja kā tas ir radies un viens otrs pat apgalvoja, ka, iespējams, nāriņas arī eksistējo.

Diskusija par nāriņas tēlu pasakā, visiem tika dota iespēja piedalīties leļļu teātrī un tur izmēģināt kādu lomu. Bērni bija aizrautuši un aktīvi iesaistījās.

Tāpat notika arī “Jautrā diena” - Pieminot 1.aprīļa - Joku dienas tradīcijas, bērnu bibliotēkas nodaļā tika izvietota bērnu grāmatiņu izstāde, kurās varēja atrast smieklīgas un asprātīgas anekdotes. Ikvienam mazajam apmeklētājam bibliotekāre piedāvāja izlasīt vienu joku pirms došanās tālāk ikdienas gaitās un tas radīja pozitīvas emocijas bērnu sejās. Kopīgi pasmieties ir ļoti noderīgi un vērtīgi, radot savstarpējo uzticību starp lasītāju un bibliotekāru.

Foto “Adventes prieki”

2024.gadā bibliotēkā bija izveidots arī Adventes kalendārs, katru dienu pirmais bibliotēkas lasītājs atvērta lodziņu, saņēma dāvaniņā saldu balviņu un dzejoļīti, kurš noderēja dodoties uz skolas Ziemassvētku eglīti.

Lauderu pagasta bibliotēka.

Foto Radošā darbnīca Rudens brīnumi

Pureņu pagasta bibliotēka.

Foto Fotokonkurss Sniegavīru parāde

2024. gada pirmais pasākums bērniem un jauniešiem bija fotokonkurss “Sniegavīru parāde”. Te viņu fantāzijas lidojumam nebija robežu!

Bērni bija pacentušies un uzcēlušī dažādus sniegavīrus: vislielāko, vismazāko, viskrāsaināko, visstilīgāko, visromantiskāko; sniegavīru, kurš apgūlies atpūsties un sniegavīru – zaķi, kā arī vairākus tradicionālos sniegavīrus.

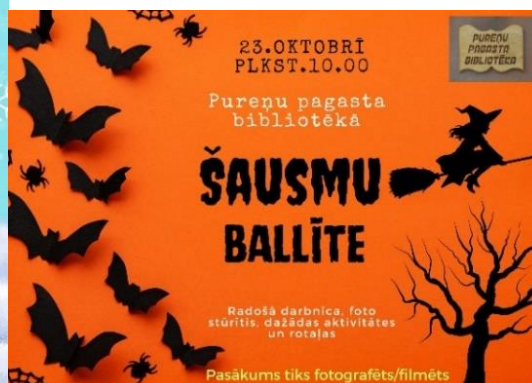
Mūsu digitālajā laikmetā pasākumos un dažādās aktivitātēs var piedalīties arī attālināti. Fotokonkursā piedalījās ne tikai vietējie Pureņu pagasta bērni, bet arī Gulbenes novada Gulbīša pamatskolas 3. klases skolēni un viņu audzinātāja. Visi fotokonkursa dalībnieki saņēma nelielas dāvanīņas. Ar kurjerpasta starpniecību balvas tika nogādātas arī uz Gulbenes novadu.

Vasaras periodā tika rīkots, jau par tradīciju kļuvušais, pasākumu cikls “Radošās rīta stundas bērniem”. Katru trešdienu bibliotēka piedāvāja interesantu pasākumu klāstu – radošās darbnīcas, atjautīgos uzdevumus un spēles, orientēšanās sacensības bibliotēkā, izzinošās stundas “Draugos ar grāmatu” un pikniku brīvajā dabā, kurā pārrunājām uzvedību pie ūdeņiem, uz ceļa un mežā. Tika sarīkots kulinārs pasākums “Vasaras deserts”, sporta spēles, izbraukuma pasākums “Ko lasa mūsu kaimiņi?” uz Zvirgzdenes pagasta un Ludzas novada bibliotēku, kā arī bērniem bija iespēja iejusties aktieru lomā iestudējot latviešu tautas pasaku “Vecīša cimdīņš” un piedalīties improvizācijas spēlēs.

Katrs pasākums tika nopietni pārdomāts, jo bibliotēkas viena no prioritātēm darbā ar bērniem un jauniešiem ir rosināt interesi par grāmatu. Pasākumiem bija noteikta tēma, tāpēc tie visi sākās ar grāmatu. Grāmata tika nepiespiesti ievīta pasākumā, kas radīja bērnos interesi par noteiktu tēmu un bieži vien, pasākuma izskaņā, bērni atgriezās pie grāmatu plaukta, lai paņemtu un vēlreiz pārlapotu grāmatas, kuras tika izmantotas pasākumā. Bērnu vecāki un vecvecāki arī tika aicināti piedalīties pasākumos. Bija prieks, ka viņi atsaucās šim aicinājumam. Esmu pamanījusi, ka kopā ar vecākiem un vecvecākiem bērni jūtas drošāk, īpaši, ja tie sniedz palīdzīgu roku darbojoties radošajās darbnīcās, vai piedalās dažādās spēlēs.

Foto Šausmu ballīte bibliotēkā

Foto Pasākumu afišas

Salnavas pagasta bibliotēka. Jūlijā notika pasākumi “**Bērnu Stendaps**”, kurā uzdevums ir pavisam vienkāršs - sameklēt vairākus jokus un tos pastāstīt publikas priekšā, bet pēc tam bērni kopīgi spēlēja galda spēles, tai skaitā arī monopolu, bingo spēli “**Iepazīsti savējos**”.

Spēle sastāvēja no 60 faktiem un bērniem tikai atlika pacelt roku ja tas fakts bija tieši par viņu. Spēle veicina bērnu savstarpējo pazīšanu un attiecību stiprināšanu. Bērni uzzināja vairāk par citiem un atklāja kopīgas intereses, kas varēja palīdzēt izveidot draudzīgāku vidi. Spēles formāts bija interaktīvs un dinamisks, kas padarīja mācīšanos par citiem jautrāku un pievilcīgāku. Kopumā spēle “Iepazīsti savējos” ir efektīvs instruments bērnu sociālo prasmju attīstīšanai, veicinot pozitīvas attiecības un izpratni par citiem

Foto Iepazīsti origami pasauli

Augustā notika pasākums “**Iepazīsti origami pasauli**”, kur bērni izveidoja dažādus dzīvniekus no papīra. Pasākums veicināja bērnu radošumu un iztēli, ļaujot viņiem radīt unikālus papīra dzīvniekus. Bērni varēja izpausties un izstrādāt savas idejas, kas palīdzēja attīstīt viņu radošās prasmes. Pasākums tika rīkots lai, origami izgatavošana attīsta bērnu smalkās motoriskās prasmes, jo prasība precīzi locīt papīru un strādāt ar mazām detaļām palīdzēja uzlabot viņu

koordināciju un roku darbību. Origami prasīja pacietību un koncentrēšanos, kas ir svarīgas dzīves prasmes. Bērni mācījās izturību, risinot sarežģītākas locīšanas tehnikas.

Foto Es un mans dzīvnieks

Novembrī notika kārtējā radošā aktivitāte “**Es un mans dzīvnieks**”, kur tika aicināti bērni un jaunieši uzzīmēt savu dzīvnieku un iesūtīt zīmējumus. Bērni iesūtīja 16 zīmējumus. Radošā aktivitāte "Es un mans dzīvnieks" sniedza iespēju bērniem un jauniešiem izpaust savu radošumu un attiecības ar dzīvniekiem caur mākslu. Bērni un jaunieši izmantoja zīmēšanu, lai izpaustu savas emocijas un sajūtas attiecībā uz dzīvniekiem. Šī aktivitāte veicināja radošuma attīstību un māksliniecisko izpausmi.

Foto Nakts bibliotēkā

Novembrī notika pasākums bērniem un jauniešiem "**Nakts bibliotēkā**", kur bērni piedalījās “Dzejoļu detektīvs”, kur risināja dažādās krustvārdu mīklas, kā arī spēles virtuālās 4 spēles par rudeni.” Dzejoļu detektīvs” veicināja dalībnieku radošo domāšanu un iedvesmo viņus radoši izpausties, izmantojot dzeju un mīklas. Spēles formāts veicināja draudzīgu konkurenci starp dalībniekiem. Kā arī virtuālās spēles veicināja digitālo prasmju attīstību, kas ir svarīgas mūsdienu sabiedrībā.

Zilupes pilsētas bibliotēka.

Foto Veco avīžu jaunā dzīve-vēdekļi

Ar katru gadu arvien vairāk tiek runāts par dabas resursu saglabāšanu, šķirošanu un otrreizējo resursu izmantošanu. Šī ir ļoti svarīga tēma, kuru jāapgūst jau no mazotnes. Arī mēs katru gadu cenšamies piedāvāt mūsu lietotājiem izglītoties šajā tematikā, vienmēr piedāvājam kādas interesantas un aizraujošas aktivitātes. Šoreiz nolēmām piedāvāt dod otru elpu vecām avīzēm un kopā ar Zilupes PII grupas „Pīlēns” audzēkņiem izveidot vēdekļus. Kopā pārrunājām par resursu taupīšanu un to atkārtotu izmantošanu. Bērni dalījās savā pieredzē. Apskatījāmies, kādi var būt vēdekļi un izveidojām paši savu.

Foto Saulgrieži klāt!

Vasaras Saulgrieži, jeb Līgo un Jāņi ir vieni no mīļākajiem svētkiem mūsu pusē. Tie parasti tiek svinēti lielā pulkā, pilsētas āra estrādē ar skaistu koncertu, dejām, ugunsroku un daudzām citām tradīcijām. Šo svētkus gaida gan lieli, gan mazi! Vairāk par to svinēšanu, tradīcijām un nozīmi runājām mūsu kārtējā literārajā pēcpusdienā ar radošo darbnīcu kopā ar Zilupes PII audzēkņiem. Tika izrunāta svētku svinēšana, tradīcijas, tradicionālie svētku ēdieni, dziesmas, dejas, tautasdziesmas un ticējumi. Pēc diskusijām un lasījumiem mēs visi devāmies pie galdiem, lai kopīgi izveidotu Līgo plakātus ar tematiskiem zīmējumiem. Katram izdevās lieliski. Visus darbus apkopojām izstādē.

- *Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi*

Blontu pagasta bibliotēka. Intereses trūkums par grāmatām, jaunie bibliotēkas lietotāji vairāk lieto informācijas ieguves avotu – interneta avotus. Lasītāji – parādnieki, nemitīgi jāatgādina par laikā nenodotām grāmatām. Disciplīnas trūkums skolas vecuma bērniem, uzvedas par skaļu bibliotēkā, traucē citiem bibliotēkas apmeklētājiem un strādāt pagasta darbiniekiem, jo bibliotēka atrodas pagasta pārvaldes telpās.

Brīgu pagasta bibliotēka. Galvenās problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem: intereses trūkums par grāmatām un citiem poligrāfiskā veidā iespiestiem izdevumiem, tendence aprobežoties ar vienu informācijas ieguves avotu – internetu.

Ciblas pagasta bibliotēka. Lielākā problēma ir bērnu skaita samazināšanās sākumskolā un nevēlēšanās lasīt grāmatas. Pie lasīšanas stimulēšanas vairāk vajadzētu piestrādāt skolotājiem un bērnu vecākiem. Bibliotekārs nevar piespiest paņemt grāmatu, ja bērns kategoriski atsakās. Cik rāda prakse, lielākoties bērni nāk izņemt grāmatas tikai tad, kad to uzspiež skolotājs vai kāds no vecākiem. Pozitīvs izņēmums bija rudenī, kad 6. klases zēnam radās pēkšņa interese lasīt grāmatas, sākot bieži apmeklēt bibliotēku un izvēloties reizē izņemt 5 - 6 grāmatas. Uz bibliotekāres jautājumu: „Vai vecāki nav izbrīnīti”, sekoja atbilde: „Jā, vecāki brīnoties gan!”

Felicianovas bibliotēka. Jaunākās tehnoloģijas, internets un sociālie tīkli ir aizstājuši grāmatas. Bērni negrib lasīt un neprot labi lasīt

Goliševas pagasta bibliotēka. Lielākā problēma, ka pagastā vairs nav ne skolas, ne pirmsskolas iestādes, līdz ar to maz bērnu. Bērni mācās dažādās skolās, līdz ar to ir grūti kopā savācam. Problēma darbā ar bērniem un jauniešiem ir tā, ka grūti modināt interesi par grāmatām, lasīšanu ne tikai, ko pieprasa skolā, bet arī savam priekam un pašizglītošanās nolūkam.

Mežvidu pagasta bibliotēka. Darbs ar bērniem un jauniešiem jāturpina, jāpiesaista jauni lasītāji, jārada jauniešos interese par literatūru, jo pēdējos gados tā ievērojami krītas. Jāpiesaista e-bibliotēkai, jāorganizē jauniešu vakari, kuros jāiesaista paši jaunieši, lai darbojas, izzina, kļūst ieinteresēti. Būtu vēlams iepirkt dažādas izzinošas, radošas spēles, galda spēles, taču tam vajadzīgi papildus līdzekļi, kuru pagaidām diemžēl nav! Arī modernas moduļu mēbeles (galdi, krēsli), diemžēl iztiekam ar to, kas ir. Jāmeklē un jāpiesaista sponsori

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8. NOVADPĒTNIECĪBA

LUDZAS BIBLIOTĒKA

- *Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā*

Ludzas novada bibliotēka pārskata periodā apkopoja un sistematizēja pieejamo informāciju par Ludzas novadu, veica kārtējo un retrospektīvo komplektēšanu. Veidoja aprakstus elektroniskajā novadpētniecības datu bāzē, papildināja un rediģēja kultūrvēstures datu bāzi, sniedza uzziņas. Popularizēja novadpētniecības materiālu veidojot izstādes un organizēja pasākumus.

- *Jauninājumi novadpētniecības darbā*

Pārskata periodā uzsākām veidot analītiskos aprakstus Ludzas novada pašvaldības mājaslapā www.ludzasnovads.lv ievietotajiem rakstiem, uzsākām pievienot pilntekstus laikraksta “Ludzas zeme” analītiskajiem ierakstiem novadpētniecības datu bāzē.

Pilsētas svētku ietvaros organizējam kvestu, jeb interaktīvo spēli, pa Ludzas pilsētu “Bibliotēkas ceļojums: Pēdas pagātnē”.

- *Novadpētniecības krājums*

Novadpētniecības krājums ietver grāmatas, žurnālu un avīžu rakstus, kartogrāfiskos izdevumus, fotogrāfijas, albumus, nepublicētos materiālus, audiovizuālos materiālus, novadpētniecības mapes, kas atspoguļo informāciju par Ludzas novada vēsturi, kultūru, etnogrāfiju, dabas objektiem, novadniekiem.

Novadpētniecības materiāls izkārtots lasītavā, kuru izmanto uz vietas. Abonementā grāmatas tiek dotās uz mājām, internetlasītavā ir iespēja iepazīties ar CD un DVD.

Pārskata periodā digitalizējam iedzīvotāju iesniegtās fotogrāfijas, laikrakstu “Ludzas Zeme” (2022.g., 2024.g.) komplektus un arī rakstus no “Ludzas Zeme”

Novadpētniecības krājums tiek regulāri papildināts, tika veikta kārtēja un retrospektīvā komplektēšana, saņemti arī dāvinājumi.

Pārskata perioda jaunieguvumi, piemēram,: Šķirmants Jōns, “Latgolas piļsātas”; Stalšāns Kārlis, “Latviešu un lietuviešu austrumu apgabalu likteņi”; Nikuļins Nikolajs “Kārsava, Malnava”; Silkans Jōns. “Laika atbalss”; Lidija Slišāne “Agape: dzeja un atdzejojumi”, novadpētnieka Sircova Ivana nepublicētie materiāli «Воспоминания», «Город Зилупе», «Здравоохранение в городе Зилупе», «Круцификсы в Пасиенской и Залесской волостях», «Англо-Американская миссионерская (баптистская) община в городе Зилупе» u.c.

Bibliotēkas krājuma saturs atspoguļojas novadpētniecības datu bāzē. Pārskata periodā izveidoti 30713 ieraksti (2023.g. – 29852). Novadpētniecības datu bāzē veidoja analītiskos aprakstus reģionālajiem un republikāniskajiem preses izdevumiem, kas sniedz informāciju par Ludzas novadu. Sakarā ar to, ka laikraksts “Ludzas Zeme” no 2024. gada 1.jūlija izbeidza savu darbību, sākām veidot aprakstus Ludzas novada pašvaldības mājaslapā www.ludzasnovads.lv ievietotajiem rakstiem. Vācot novadpētniecības materiālu izmantojām LNB datubāzes: analītikas datubāzi, periodika.lv u.c. Tika caurskatīti internetresursi, piem. www.lakuga.lv, www.latgalesdati.lv, www.arhivi.lv u.c.

Tika papildināta un rediģēta kultūrvēstures datu bāze, kura atrodas bibliotēkas mājaslapā www.ludzasbiblio.lv. Papildinājām sadaļu “Novadnieki”, sadaļas “Ludzas dekoratīvās skulptūras un mazās arhitektūras formas” un “Ludzas pieminēji” pievienojām pilntekstus rakstu analītiskajiem aprakstiem.

Papildinājām novadpētniecības mapes un novadpētniecības mapes lokālajā laukā, Ludzas bibliotēkas vēsturi.

- *Novadpētniecības darba popularizēšana*

Pārskata periodā aktuālu informāciju publicējām Ludzas novada bibliotēkas mājaslapā www.ludzasbiblio.lv, pašvaldības mājaslapā www.ludzasnovads.lv, sociālā tīkla www.facebook.com bibliotēkas kontā veidojām rubrikas “Ludzānieši”, “Ludzas novada bibliotēkas vēsture” – izmantojām materiālus, kas atrodas bibliotēkas lokālajā tīklā un datu bāzē www.periodika.lv.

- *Novadpētniecības krājumu popularizējam veidojot izstādes un rīkojot pasākumus*

Izstādes: “Mūzika skan...Orķestra diriģentam Jānim Brokam – 80”, “Daiļrades ceļš. Dramaturģei Mārai Rītupei – 100”, “Krucifiksi Ludzas novadā”, “Pagātnes noslēpumi. Novadpētniekam – 90”, “Poļu biedrības spēks”, “Ceļojam! Tūrisms Ludzas novadā”, “Dzejniekam, fabulistam Jōņam Silkanam – 125”, “Ludzas bibliotēkai 140”, “Ludzas evaņģēliski luteriskā baznīca”, “Veselības sardzē. Ārstam Mihailam Bedrčickim – 150”, “Savas zemes patriots. Sabiedriskajam darbiniekam, publicistam Jezupam Soikānam – 135”

Katru mēnesi bibliotēkas otrā stāva koridorī tika izliktas izstādes, šī aktivitāte bibliotēkas darbībā arī atskaites gadā turpināja būt kā skaista un dzīva tradīcija!

Regulārās izstādes eksponēšanas bija lielisks veids, kā vietējiem māksliniekiem dot iespēju izpausties un parādīt savus darbus, bet iedzīvotājiem iepazīt dažādus mākslas stilus un vietējos talantus. Gada laikā tika izliktas **12 izstādes**:

1. Elīnas Samuševas fotoizstāde “Dzīves mirkļi” atklāja ikdienas dzīves skaistumu, uzmanību pievēršot šķietami nenozīmīgām, taču emocionāli piesātinātām situācijām.

Fotogrāfijās iemūžināti dzīves mirkļi, kas aicināja skatītāju apstāties, ielūkoties un sajūst klātbūtnes nozīmi. Māksliniece ar smalku vizuālo valodu spēja izcelt gan gaismas un ēnu spēles, gan cilvēku emociju nianšes, radot personisku un estētiski baudāmu pieredzi.

2. Kaspara Ciematnieka fotoizstāde “Desmitgade caur objektīva aci: 2014-2024” bija kā vizuāls ceļojums cauri laika plūdumam — desmit gadi notverti kadrā, kur katra bilde ir kā klusējošs stāsts.

3. “Marijas Tomčikas mākslas darbu izstāde”

4. Zilupes Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu mākslas darbu izstāde “Pavasara putnu dziesmas par mākslu” bija radošs un krāsains ieskats jauno mākslinieku redzējumā par pavasari, dabu un mākslas pasauli. Izstādes darbos atspoguļojās bērnu un jauniešu iztēle, sajūtas un

emocijas, kas caur krāsu, formu un līniju pārtapušas vizuālā stāstā. Katrs darbs ir kā neliela “putnu dziesma” – unikāls vēstījums par pasaules uztveri, kurā skan radošuma un pavasara gars.

5. Daudzfunkcionālā sociālo pakalpojumu centra klientu veidotie darbi.

6. Elvitas Semeško fotoizstāde “Pirmais kadrs”

7. Tatjanas Kiriļukas radošo darbu izstāde.

8. Solvitas Kovaļenko izšūto gleznu izstāde.

9. Astrīdas Dičas fotogrāfiju izstāde.

10. “Villa Fortuna” gleznošanas meistarklases dalībnieku darbu izstāde “Putni un mākslinieki dzīvo no brīnuma”

11. Bibliotēkas balss: Cilvēki, kuri veido vēsturi.

12. Mečeslava Gailāna mākslas darbu izstāde.

Virtuālās izstādes:

“Ludzas ielas laika gaitā”

“Ludza līdz XX gadsimtam. Rakstos un grāmatās”

“Tēlnieks, grafiķis, gleznotājs Leons Tomašickis”

Pasākumi:

1. Mana Cimdiņa stāsts

Foto Mana cimdiņa stāsts

11. janvārī, starptautiskajā Paldies dienā, Ludzas bibliotēkā norisinājās sirsnīgs, kopienu vienojošs pasākums “Mana cimdiņa stāsts”. Ideja šim pasākumam radās brīdī, kad bibliotēkā tika izstādīta J. Soikāna Ludzas mākslas skolas spēka zīmju un cimdiņu izstāde, kas rosināja uz pārdomām par piederību, pateicību un tautas tradīciju spēku.

Pasākuma laikā apmeklētāji dalījās personīgos stāstos par cimdu dāvināšanu un saņemšanu, pētīja rakstus un apsprieda rokdarbus, simbolus tajos un spēka zīmes. Visa vakara garumā bija iespēja apskatīt vietējo rokdarbnieču kluba “Musturprieks” izveidoto cimdu izstādi.

Cimdiņa stāstos piedalījās visu paaudžu cilvēki, tāpēc šis pasākums kļuva ne tikai par kopienu vienojošu pasākumu, bet arī par dzīvu pieredzes apmaiņu un tradīciju saglabāšanu.

Janvāra pēc pusdienu bija pilna ar maziem stāstiem par cimdiem, kuri pārtapa lielā stāstā par tautas, kopienas sirds siltumu un nezūdošo mīlestību.

Foto Izstāde bērnu apkalpošanas nodaļā, kura rosināja pasākuma rašanos

2. Kaspara Ciematnieka foto izstādes *“Desmitgade caur objektīva aci: 2014-2024”* atklāšana.

Foto Izstādes atklāšanas laikā

Ludzas novada bibliotēkā tika atklāta Kaspara Ciematnieka fotoizstāde "Desmitgade caur objektīva aci: 2014-2024". Apmeklētājiem bija iespēja iepazīties ar fotogrāfu, viņa pasaules redzējumu, kā arī uzzināt kā tapušas fotogrāfijas.

Šī bija pirmā Kaspara personālizstāde. Fotogrāfiju autors atzinās, ka - no 78000 fotogrāfijām nācās izvēlēties kādas 30, tad no tām 16 labākas, ko eksponēt bibliotēkā. Izstādes dalībnieki iesaistījās aktivitātē, kuras ietvaros bija jāuzmin fotogrāfiju nosaukumi.

Noslēguma autors izteica veltījumu pats sev: - Gribētos fotografēt tā, lai bez paraksta varētu saprast – tas ir Ciematnieka darbs.

3. *“Dzīvā grāmata”* - saruna ar Jāni Mikažānu par dzīvi un grāmatām.

Foto Pasākuma vadītāja V.Žūlina un J. Mikažāns

Aprīlī Ludzas novada bibliotēkā tika aizvadīts tradicionāls pasākums "Dzīvā grāmata". Atskaites gada pasākuma varonis Jānis Mikažāns - sabiedriski aktīva un daudzpusīga personība, kas aizraujas ar kokapstrādi, mājas un dārza dekoru izveidi. Pasākumā tika prezentēta filma, kurā Jānis dalījās savās atmiņās par Ludzas senāko ielu - Tālavijas ielu, tās iedzīvotājiem un viņu rosīgo dzīvi 50-tajos 60-tajos, 70-tajos gados. Šo notikumu devīto gadu pēc kārtas vadīja Vanda Žulina.

4. No cikla **"Mūsējie"** Tikšanās ar komponisti un koklē

Foto V.Ruduša un folkloras kopā "Ilža"

24. maija vakars Ludzas novada bibliotēkā tika piepildīts ar skaistām melodijām un aizraujošiem stāstiem. Pasākuma cikla "Mūsējie" ietvaros notika tikšanās ar komponisti un koklētāju Vītu Rudušu.

Vīta, dzimusi, augusi un izglītojusies Rīgā, šobrīd atgriezusies savās dzimtajās mājās, apmetusies Ciblas pusē. Rūpējas par sava vectēva celtajām mājām un muzicē folkloras kopā "Ilža".

Vakara gaitā Vīta dalījās ar klausītājiem ne vien ar savu dzīves stāstu, bet arī priecēja ar skaistām dziesmām, muzicējot kopā ar folkloras kopu "Ilža" un komponistes pašas radītajiem skaņdarbiem.

Vitas sniegums ļāva klātesošajiem aizmirst par ikdienas steigu un stresu, iegrimstot mierpilnā un dvēseli aizkustinošā mūzikas pasaulē.

5. Izstādes **“Poļu biedrības spēks”** atklāšana.

Foto Pasākuma **“Poļu biedrības spēks”** laikā

2. maijā, kad Polijā tiek atzīmēta poļu karoga diena, Ludzas novada bibliotēkā tika atklāta izstāde **“Poļu biedrības spēks”**. Izstāde, kurā atspoguļots kolosāls darbs, kas ir ieguldīts, lai poļu kultūra, tradīcijas un valoda tiktu popularizēta un godināta Latvijā un Ludzā.

Pasākumā piedalījās Ludzas poļu biedrības pārstāvji, kuri ar degsmi un aizrautību stāstīja par padarīto, kas veicina poļu identitātes un mantojuma saglabāšanu mūsu novadā.

6. Evitas Semeško fotoizstādes **“Pirmais kadrš”** atklāšana.

Foto **Izstādes atvēršanā jaunā māksliniece E.Semeško**

Par godu Bērnu aizsardzības dienai bibliotēka organizēja jaunās fotomākslinieces Elvitas Semeško izstādes atklāšanu. Elvitas hobijs ir veidot fotosesijas jaundzimušajiem mazuļiem. Daudzas pilsētas ģimenes ir griezušās pie viņas, lai iemūžinātu savu atvasīšu pirmos dzīves mēnešus.

Pasākuma laikā fotogrāfe pastāstīja, kā viņa sāka nodarboties ar fotografēšanu. Paldies talantīgajai un uzņēmīgajai fotogrāfei par tik sirsnīgu sarunu, interesantajiem aizkulises faktiem un skaistajām fotogrāfijām.

7. **Filmu vakars “Ceļojums pa senās pilsētas ielām”**

Pilsētas svētku ietvaros bibliotēka aicināja iedzīvotājus un pilsētas viesus uz pasākumu “Ceļojot pa senās pilsētas ielām”, kurš notika Ludzas pašvaldības laukumā. Pasākuma laikā tika demonstrētas filmas par Ludzas ielām un tajās iemūžinātajām atmiņām.

Pasākumā tika demonstrēti fragmenti no 5 filmām, kuras tika uzņemtas dažādos laikos: “Esmu Ludzai pierakstīts” (2007. gads), “Ludza ielas garumā” (2014. gads, scenārija autore – Lilita Eglīte, režisore – Liene Žeimunde), “Latgales iela laiku lokos” (2017. gads, autore – Zoja Dembovska), “Tālavijas iela. Jāņa Mikažāna atmiņas” (2023. g. rudens), “Kr. Barona ielas vēsture” (2024. gads, darba vadītāja – Inta Žeikare).

Pasākuma beigās tika godināti filmu veidotāji un visi, kas dalījās savos stāstos par mūsu pilsētu, radot unikālu Ludzas vēstures atspoguļojumu.

8. *Kvests pa Ludzas pilsētu “Pēdas pagātnē: Bibliotēkas ceļojums”*

Foto Pasākuma afiša un izlozes rezultātu paziņošana Facebook lapā

Šogad Ludzas pilsētas svētku ietvaros bibliotēka piedāvāja saviem apmeklētājiem un pilsētas viesiem piedalīties kvestā pa Ludzas pilsētu “Pēdas pagātnē: Bibliotēkas ceļojums”.

Kvesta mērķis – iepazīstināt ar Ludzas bibliotēkas vēsturi, ar tām ēkām, kurās dažādos laikos atradās bibliotēka. Kvesta devīze: *Es gatavs aizraujošam piedzīvojumam pilsētas ielās – atklāj pilsētas noslēpumus!*

Uzdevumu komplektus varēja paņemt bibliotēkā vai ielādēt to no mūsu mājaslapas **ludzasbiblio.lv** vai no Ludzas novada bibliotēkas **Facebook** lapas.

Pilsētas kartē ar krāsainiem aplīiem tika atzīmētas aptuvenās seno un esošo bibliotēku ēku atrašanās vietas. Kvesta uzdevums – atrast ēku, sameklēt ēkas fragmentus atbilžu lapā un izvēlēties pareizo no dotajiem atbilžu variantiem. Atbildes bija jāatnes uz bibliotēku vai jānosūta uz norādīto telefonu numuru WhatsApp vietnē.

Pasākumā piedalījās dažādu paaudžu cilvēki. Trīs uzvarētāji tika izlozēti un apbalvoti Ludzas pilsētas svētku ietvaros rīkotajā pasākumā “Ceļojot pa senās pilsētas ielām”. Visi saņēma veicināšanas balvas.

9. Kvests “Pa dzejas takām no pagātnes nākot”

Foto Kvests pa Ludzas pilsētu.

No 9. septembra pl. 9.00 līdz 14. septembra pl.14.00 visiem interesentiem bija iespēja piedalīties kvestā pa Ludzas pilsētu “Pa dzejas takām no pagātnes nākot”.

Uzdevumus dalībnieki varēja saņemt, ienākot Ludzas bibliotēkā un paņemot sagatavoto uzdevuma komplektu vai ielādējot to mūsu mājaslapā **ludzasbiblio.lv** un Ludzas novada bibliotēkas Facebook lapā.

Kvesta uzdevums bija atrast pilsētā objektus, kuru fragmenti redzami uzdevumu lapā. Objekti bija saistīti ar Ludzas dzejniekiem. Atbildes (selfi veidā) bija jānosūta uz WhatsApp.

16. septembrī 3 uzvarētāji tika paziņoti Ludzas novada bibliotēkas Facebook lapā. Izlozes uzvarētāji: **Evita Andrejeva, Kate Vidiņa un komanda, Maksims Borodkins un Ričards Senkāns.**

Kā arī par atraktīvākajām iesūtītajām fotogrāfijām dalībnieki saņēma veicināšanas balvas: **Komanda “Runčuki un babiņa”, Komanda “Aktīvie Pipari”:** Ērika Daņilova un Timurs Bogdanovs, **Ludzas 2. vidusskolas 7. a klases komanda “Pētnieki”, Ludzas pilsētas vidusskolas 9. a klase:** Sabrīna Ivenkova, Aleksandra Ivanova, Justīne Zavadska, Sabīne Sadauska.

10. *Villa Fortuna*” gleznošanas meistarklases dalībnieku darbu izstādes “*Putni un mākslinieki dzīvo no brīnuma*” atklāšana.

Foto Izstādes Idejas autors J. Romancāns, pedagoge I. Ladusāne un meistarklases dalībniece I.Pašāne

5. oktobrī sirsnīgā un mākslinieciskā gaisotnē bibliotēkas otrajā stāvā tika atklāta mākslas darbu izstāde “*Putni un mākslinieki dzīvo no brīnuma*”.

Pasākuma dalībnieki baudīja siltu atmosfēru, kurā dalījās savos iedvesmas stāstos par meistardarbu tapšanu, par dzīves un esības filozofiju.

Izstādē tika eksponēti 47 darbi. Izstādē ar saviem mākslas darbiem piedalījās Dace Čerņavska, Dace Līvmane, Dzidra Batņa, Emīlija Poikāne, Erlens Račiks, Evita Ciematniece, Gunita Kapilinska, Gunta Čerņavska, Ilona Voitiške, Iluta Pašāne, Ilze Anča, Ināra Meirāne, Ināra Seidare, Ineta Misāne, Inga Loseviča, Ingūna Rauda, Irina Timofejeva, Jana Andrejeva, Jānis Romancāns, Jeļena Timofejeva, Jesēnija Masaļska, Līga Kondrāte, Māra Jauntēva, Mārīte Malakova, Rebeka Voičika, Reģīna Indriķe, Santa Romancāne, Sarmīte Stapule, Skaidrīte Sandālāne, Svetlana Gavrilova, Zinaīda Barkāne.

11. *Tikšanās ar dzejnieci Lidiju Slišāni.*

Foto Dzejas autore L. Slišāne ar dzīvesbiedru un foto ar domubiedriem

8. novembrī Ludzas novada bibliotēkas lasītavā noritēja īpaši sirsnīgs dzejas vakars, kas pulcēja dzejas cienītājus uz neaizmirstamu tikšanos ar dzejnieci un novadniecei Lidiju Slišāni.

Autore lasīja savus darbus un dalījās personīgos stāstos par dzejas tapšanu un dzīves pieredzi. Vārdu siltums un emociju dziļums piepildīja telpu, radot īpašu tuvības sajūtu.

Vakara gaitā dzejniece atklāti runāja par iedvesmas avotiem un izaicinājumiem, kas veido viņas dzejas pasauli. Klausītājiem bija iespēja uzdot jautājumus un dalīties savās izjūtās, padarot šo vakaru par patiesi iedvesmojošu pieredzi visiem, kam dzeja ir tuva.

12. Ludzas bibliotēkai 140 gadu jubileja

Foto Mirkļi no satraucošā pasākuma – LUDZAS NOVADA BIBLIOTĒKAI 140

Ludzas novada bibliotēkas 140 gadu jubilejas svinības pulcināja bibliotēkas esošos un bijušos darbiniekus, draugus, kolēģus no Ludzas novada un citām Latvijas pilsētām. Ludzas novada pašvaldība bibliotēkas kolektīvam pasniedza Atzinības rakstu par nozīmīgo ieguldījumu vietējās sabiedrības izglītošanā, kultūras dzīves veicināšanā un lasīšanas tradīciju stiprināšanā.

Pasākumam bija vēsturiska nozīme, jo 140 gadi - ievērojams pastāvēšanas periods, kas atspoguļoja bibliotēkas lomu un ietekmi vietējās kopienas izglītošanā un kultūras attīstībā.

Notikums pulcēja ne tikai vietējos bibliotekārus, bet arī bibliotēkas draugus un nozares pārstāvjus no visas Latvijas, kā arī sadarbības partnerus.

Klātesošie varēja iepazīt bibliotēkas vēsturi no tās pirmsākumiem līdz mūsdienām. Prezentācijās un atmiņu stāstos atdzīvojās bibliotēkas attīstības ceļš, izceļot tās nozīmi vietējās kopienas dzīvē. Šī jubileja bija ne tikai atskats uz pagātņi, bet arī motivācija turpināt darbu, pielāgojoties mūsdienu izaicinājumiem un digitalizācijas laikmetam.

Svinību laikā tika godināti visi Ludzas novada bibliotekāri – gan tie, kas šobrīd aktīvi strādā, gan tie, kuri savu mūžu veltījuši bibliotēku attīstībai. Tika izcelts viņu ieguldījums sabiedrības izglītošanā, kultūras mantojuma saglabāšanā un lasītveicināšanā.

Jubilejas pasākumā ar cieņu un pateicību tika pieminēti bibliotēkas vadītāji un bibliotekāri kuri vairs nav starp mums, bet viņu darbs, degsme un mīlestība pret grāmatām ir atstājusi paliekošas pēdas Ludzas novada bibliotēkas vēsturē.

Pasākuma lielākais pārsteigums bija milzīgais sveicēju, sadarbības partneru un lasītāju skaits, kas bija ieradušies, lai kopā svinētu bibliotēkas 140. gada jubileju.

Sirsnīgie vēlējumi, pateicības vārdi un atzinības runas radīja īpašu gaisotni, kas dziļi aizkustināja un iedvesmoja ikvienu bibliotekāru. Katrs izteiktais pateicības vārds sasildīja sirdis un deva jaunu spēku turpināt darbu ar vēl lielāku degsmi un mīlestību pret grāmatām un lasītājiem.

Svinību kulminācija bija Ludzas novada pašvaldības Atzinības raksta saņemšana par nozīmīgo ieguldījumu vietējās sabiedrības izglītošanā, kultūras dzīves veicināšanā un lasīšanas tradīciju stiprināšanā.

Pasākums bija piepildīts ar sirsnīgām runām, muzikāliem priekšnesumiem un kopības sajūtu, kas vēlreiz apliecināja – bibliotēka ir kas vairāk par grāmatu krātuvi, tā ir dzīva kultūras un zināšanu telpa, kurai ir nozīmīga vieta cilvēku sirdīs.

Pasākumu kuplināja Ludzas novada Bērnu un jauniešu centra popgrupa “Cielaviņa”.

Bibliotēkas darbinieki izveidoja īpašus videoklipus, kas stāsta par bibliotēkas vēsturi, attīstību un cilvēkiem, kas to veidojuši.

Foto: <https://www.ludzasbiblio.lv/galerija/2024-11-29-jubilejas-pasakums-ludzas-novada-bibliotekai-140/>

Video:

<https://www.youtube.com/watch?v=Rzy4ulmpLL0> – Laika atskaite

<https://www.youtube.com/watch?v=X0eek0PUdEo> – Sākums

<https://www.youtube.com/watch?v=uaMAPqVCuzQ> - 1951 – 1957 gadi

<https://www.youtube.com/watch?v=Rzy4ulmpLL0> – 1958-1989 gadi

https://www.youtube.com/watch?v=aMOG9f3U_Zs – 1989-2022 gadi

<https://www.youtube.com/watch?v=Pk4e-Nl0pc8> – Projekti

<https://www.youtube.com/watch?v=iKSnunp4ucA> – Bērnu nodaļa

<https://www.youtube.com/watch?v=SM8twbT0tbs&t=39s> - Mūsdienas

13. Ekskursija lasītājiem “Pa Nirzas kultūrvēstures takām”

11. jūnijā Ludzas novada bibliotēkas lasītāji devās ikgadējā bibliotēkas rīkotajā ekskursijā. Šogad tika iepazīti Nirzas pagasta kultūrvēstures objekti.

Ekskursijas laikā Nirzas bibliotēkas vadītāja Inese Ali dalījās ar stāstiem par Nirzas skolas un bibliotēkas vēsturi, kā arī par dažiem krucifiksiem. Ligita Hiščenko vadīja ekskursiju pa Raipoles baznīcu. Nirzas ezera krastā ekskursijas dalībnieki baudīja tēju un dalījās iespaidos.

14. Ekspedīcija “Ķempu dzimtas kapa vietas sakopšana”

Ekspedīcija “Ķempu dzimtas kapa vietas sakopšana” bija nozīmīga latviešu valodas skolotājas V.Žulinas un Ludzas novada bibliotēkas darbinieku iniciatīva, kas bija vērsta uz nemateriālā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu. Tā tika organizēta, lai atjaunotu un sakoptu Ķempu dzimtas kapavietu Zvirgzdenes pagasta kapos, kur apglabāts ievērojamais latgaliešu literāts un sabiedriskais darbinieks Francis Ķemps un viņa dzimtas pārstāvji.

Ekspedīcijā piedalījās vietējie iedzīvotāji, vēstures entuziasti un kultūras mantojuma saglabāšanas speciālisti - bibliotekāri.

Foto Ekspedīcijas dalībnieki pie Ķempu dzimta kapa

- *Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības, problēmas un to risinājumi*

Bibliotēka novadpētniecības jomā ir veikusi apjomīgu darbu, materiālu apzināšanu un apkopošanu. Papildinājām novadpētniecības datu bāzi un kultūrvēstures datu bāzi. Sniedza uzziņas un organizējām pasākumus. Lielu atsaucību iedzīvotāju vidū guva bibliotēkas organizētie kvesti. Jāpievērš lielāka uzmanība digitālo resursu veidošanai.

STRUKTŪRVIENĪBAS

- *Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā*

Novadpētniecības darbs ir viens no galvenajiem virzieniem bibliotēkās. Bibliotēkas katrā pagastā un pilsētā vāc un apkopo informāciju par vietējo pagastu, veidojot unikālu novadpētniecības krājumu un informējot interesentus par jaunumiem. Tiek rīkotas izstādes un organizēti pasākumi, lai popularizētu šo informāciju. Pārskata periodā galvenais fokuss novadpētniecībā bija informācijas apzināšana par vietējo vēsturi, kultūrvēsturiskajām norisēm, ievērojamajiem cilvēkiem un kultūrvēsturiskajiem objektiem. Viss pieejamais materiāls tiek sakārtots tematiskajās mapēs, piemēram, ievērojamie cilvēki, notikumi, ievērojamās vietas un apkaimes vēsture. Mapes tiek regulāri papildinātas. Novadpētniecības krājums bibliotēkā ir pieejams visiem apmeklētājiem, un pēc nepieciešamības tiek sniegtas arī uzziņas. Bibliotēkās

glabājas unikāli fotomateriāli, kas ir sakārtoti foto albumos, CD diskos vai ir ieskenēti un glabājas lokālajos diskos, un tiek izmantoti izstāžu veidošanai.

- *Novadpētniecības darba popularizēšana*

Ludzas reģionā pārskata periodā tika organizēti 32 novadpētniecības pasākumi un 63 novadpētniecības izstādes.

BRIĢU PAGASTA BIBLIOTĒKAS vadītāja cieši sadarbojas ar vietējiem dzimtas puses (Brīģu pagasta) novadniekiem. Pateicoties viņu atmiņām, fotogrāfijām, vēstures pētījumiem, tiek papildināti materiāli par Brīģu pagasta vēsturi un veidoti novadpētniecības pasākumi.

CIRMAS PAGASTA BIBLIOTĒKĀ pavasara brīvlaikā notika novadpētniecības nedēļa. Sadarbībā ar Ludzas novada muzeju un Ludzas novada bibliotēku tika apkopoti un apstrādāti materiāli par novada skolām.

ISNAUDAS PAGASTA BIBLIOTĒKĀ 2024. gadā tika izveidota jauna mape: ‘Krucifiksi Isnaudas pagastā’.

Foto Novadpētnieciskā izstāde: “Krucifiksi – Isnaudas pagastā”

ISTRAS PAGASTA BIBLIOTĒKĀ atsaucoties uz grāmatas “Latvijai 100” autora Petera Apiņa aicinājumu, bibliotēkas vadītāja ir iesūtījusi 4 fotogrāfijas, t. sk. 1965.gada foto ar skatu uz Vecslabadu no pareizticīgo baznīcas zvanu torņa. Ar pateicību autors uzdāvināja šo grāmatu Zilupes pilsētas bibliotēkai. Svinīgajā pasākumā Istras pagasta bibliotēkas vadītāja personīgi parakstījās zem katras Istras pagasta fotogrāfijas.

KĀRSAVAS PILSĒTAS BIBLIOTĒKA sadarbojoties ar Kārsavas pareizticīgās draudzes kopienu izstrādāja projektu un palīdzēja N. Nikuļina grāmatas “Kārsava, Malnava...” grāmatas izdošanā. Tika rīkoti atvēršanas svētki. Autora popularitāte Kārsavā ir liela, tāpēc pasākums izdevās kupli apmeklēts. N.Nikuļina tuvinieku, bijušo kolēģu un laikabiedru atmiņas mijās ar lasījumiem no jaunatvērtās grāmatas. Kārsavas bibliotēkas vadītāja Aija Paršova, kura reizē ir arī šīs un Nikuļina grāmatas “Skats uz pagātni” tulkotāja, interesanti pastāstīja par

grāmatas izdošanas likumoto un šķēršļu pilno ceļu. Diemžēl pats autors šo dienu tā arī nesagaidīja... Bet grāmata ir bibliotēkas plauktā, tātad aicinām to lasīt un krāt zināšanas par dzimtā novada vēsturi.

Foto N.Nikuļina grāmatas “Kārsava, Malnava...” atklāšana bibliotēkā

Ludzas mazpulks sadarbībā ar Ludzas novada Bērnu un jauniešu centru un **LAUDERU BIBLIOTĒKU** 23.februārī organizēta ekspedīcija “Iepazīsti nemateriālo kultūras mantojumu Lauderos!”. Skolēniem un viņu vecākiem bija iespēja iepazīties ar Lauderu pagasta vēsturi un kultūras mantojumu.

Foto Novadpētniecības pasākums “Iepazīsti nemateriālo kultūras mantojumu Lauderos!”

Mežvidu pagasta Ranču bibliotēkā izveidotas divas izstādes “Senlietu izstāde” un “Eglišu rotājumi” no mūsu vietējo iedzīvotāju kolekcijām, kuras saglabātas no vairākām paaudzēm.

Attēls Izstādes “Senlietu izstāde” un “Eglīšu rotājumi” eksponāti

RUNDĒNU PAGASTA BIBLIOTĒKA organizēja un sagatavoja novadpētniecības ekskursiju -Bukmaņu-Bumanes ģimenes senču dzīvības vietas-Rundēnu pagastā.

ZILUPES PILSĒTAS BIBLIOTĒKĀ 9.02.2024. tikās ar filmēšanas grupu no Rīgas, lai veidotu filmu ar novadpētnieka Ivana Sircova palīdzību. Filmēšanas grupas pārstāve Rūta Štelmahere – dzejniece un māksliniece, sazinājās ar Zilupes bibliotēkas vadītāju, lai vienotos par filmēšanu un interviju. Norunātajā datumā ieradās filmēšanas grupa, tikšanās un intervija notika bibliotēkā, tika pētīti novadpētniecība materiāli. Pēc intervijas visi devās pētīt un izzināt pilsētu. Vēlāk ar nepacietību gaidījām un 16. martā kopā skatījāmies LTV 1 raidījumu „Literatūra”, kur varējām vērot filmēšanas grupas darba rezultātu ekrānā.

Foto Filmēšanas procesā

Viena no novadpētniecības darba problēmām ir fotogrāfijas un dokumenti bez norādēm un papildus informācijas, piemēram, nav zināmi attēlā redzami cilvēki, nav zināms fotogrāfijas tapšanas gads, u.c. informācija par dokumentu. Reģiona bibliotēku vadītāji norāda, ka galvenās

problēmas un izaicinājumi novadpētniecības darbā ir saistīti ar laika un resursu trūkumu, kas kavē materiālu sistematizēšanu un digitalizāciju.

Novadpētniecības tēma vienmēr būs aktuāla gan vietējiem iedzīvotājiem, gan viesiem. Bibliotekārus tas tikai iedvesmo un mudina šo darbu veikt vēl skrupulozāk un plašāk. Prieks, ka šogad interese par reģiona novadpētniecību bija ne tikai vietējā mērogā, bet arī interesentiem no citām tālām pilsētām, valstīm.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

Publi

9. PROJEKTI

9.1. Tabula Projektu apkopojums

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Bridging borders: Libraries promoting social inclusion in Latvia and Lithuania- Wind of Change LL-00212	Interreg VI-A Latvijas–Lietuvas programmas 2021.–2027. gadam līdzfinansējumu.	Kopējais projekta budžets ir 545 994,42 EUR. Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansējums no ir 436 795,53 EUR. Ludzas novada pašvaldības budžets projektā sastāda 302 990,00 EUR , un līdzfinansējums no Eiropas Reģionālās attīstības fonda ir 242 392,00 EUR.	Īstenošanas periods - 01.03.2025. līdz 28.02.2027 ⁵	Atbalstīts
Bērnu jauniešu un vecāku žūrija (14 novada skolu un publiskās bibliotēkas)	LR Kultūras ministrija	4257,70 EUR		Atbalstīts
Literatūras ceļojumi: no grāmatu lappusēm līdz autoru stāstiem	VKKF	1 250.00 EUR	Projekta ietvertajos pasākumos lasītājiem būs iespēja doties četros aizraujošajos literatūras ceļojumos no literārajiem darbiem līdz autoru personībām, izgaismojot viņu radošos procesus, dzīves pieredzi un kultūras kontekstu. Tiks apskatīti autoru dzīvesstāsti un viņu literārais mantojums, ietekme uz šī laika sociāli	Atbalstīts

⁵ Projekta apraksts zem tabulas

			<p>politiskajām norisēm, kā arī pievērsta pastiprināta uzmanība interesentu lasīšanas paradumiem, to maiņai mūsdienu digitālajā laikmetā un lasīšanas veicināšanai. Bibliotēka literatūras ceļojumu laikā visiem kopienas interesentiem piedāvās tikšanās, diskusijas, sarunas ar četriem grāmatu autoriem: Dzintaru Tilaku - muzikāli literārajā pasākumā "Cauri gadiem ar dziesmām un grāmatām", Eviju Gulbi, Māru Jakubovsku un Zani Nuts, nostiprinot Ludzas novada bibliotēkas lomu sabiedrībā kā lokālās kultūrvides vērtību vēstneši. Projekta mērķauditorija - bērni un jaunieši, pieaugušie un seniori, kā arī ik viens interesents, kuram patīk oriģinālliteratūra, vai arī tie, kas meklē iedrošinājumu iemīlēt oriģinālliteratūru.</p>	
--	--	--	--	--

Projekta kopsavilkums: Latvijas un Lietuvas viens no kopīgajiem izaicinājumiem ir augsts sociālās atstumtības risks, īpaši starp neaizsargātām sabiedrības grupām, piemēram, senioriem un cilvēkiem ar invaliditāti. Neraugoties uz vietējo pašvaldību centieniem uzlabot un nodrošināt sociālo pakalpojumu pieejamību, šīs grupas joprojām paliek izolētas tādos reģionos kā Ludza, Rokišķi un Šauļi, kur nabadzības un sociālās atstumtības rādītāji ir augstāki par vidējo valstī. Lai risinātu problēmu, Ludzas novada pašvaldība (Latvija), Rokišķu rajona bibliotēka un Šauļu pilsētas bibliotēka (Lietuva) ir uzsākušas projektu ar mērķi veicināt plašāku neaizsargāto grupu sociālo iekļaušanu sabiedrībā, kā arī un uzlabot to dzīves kvalitāti.

Projekts paredz veicināt lielāku sociālo integrāciju cilvēkiem ar invaliditāti un senioriem Ludzas, Rokišķu un Šauļu pašvaldībās, tādējādi sekmējot taisnīgāku un iekļaujošāku vietējo sabiedrību. Izmantojot modernas tehnoloģijas un STEAM pieeju, projekta ietvaros tiks izstrādātas 20 specializētas programmas un organizētas 65 nodarbības cilvēkiem ar invaliditāti, kā arī 30 sensorās lasīšanas sesijas. Tāpat tiks uzlabota vides pieejamība, tostarp Ludzas novada bibliotēkā tiks uzstādīts lifts, kas ļaus cilvēkiem ar kustību traucējumiem ērtāk piekļūt telpām. Vairāk nekā 100 izglītojošu un izklaidējošu aktivitāšu tiks piedāvātas senioriem, lai stiprinātu kopienas saiknes.

Šī pārrobežu sadarbība ļauj dalīties pieredzē, nodrošinot plašāku ietekmi tieši sabiedrības neaizsargātajām grupām. Partneru sadarbība uzlabos piekļuvi pakalpojumiem, veicinās sociālo iekļaušanu un palīdzēs veidot ciešākas un atbalstošākas kopienas iesaistītajās pašvaldībās.

Plānotās aktivitātes (Ludzas novada pašvaldībā projekta aktivitātes īsteno Ludzas novada bibliotēka):

Lifta ierīkošana Ludzas novada bibliotēkā;

STEAM programmu izstrāde un īstenošana bibliotēkas darbā ar cilvēkiem ar invaliditāti un senioriem;

publiski pasākumi senioriem, t.sk. kopīgi pasākumi ar projekta partneriem;

publiski pasākumi cilvēkiem ar invaliditāti, t.sk. kopīgi pasākumi ar projekta partneriem.

10. PUBLICITĀTE

Ludzas novada bibliotēkas mājas lapā www.ludzasbiblio.lv regulāri tika publicēta aktuālā informācija un jauno grāmatu saraksti. Kultūrvēstures datu bāze – papildināta ar jauniem rakstiem par vietējo kultūru un vēsturi, sadaļā “Kalendārs” – iekļauti Ludzas novada pagasta bibliotēku un Ludzas novada bibliotēkas plānotie pasākumi. Mājas lapas apmeklējums 2024. gadā sasniedza 19 600 skatījumus, kas norāda uz stabilu interesi un informācijas pieprasījumu.

2024. gadā Ludzas novada bibliotēka turpināja aktīvi darboties sociālajās platformās, nodrošinot informācijas pieejamību un veicinot iedzīvotāju iesaisti bibliotēkas pasākumos un iniciatīvās. Bibliotēkai bija oficiāli profili trīs sociālajās vietnēs – Facebook, Instagram un X (Twitter). Tīklā YouTube tika publicēti izveidotie video.

10.1. Tabula Sociālo tīklu saturvienību skaits⁶

	Saturvienību skaits
	2024
Facebook	506
Instagram	130
TikTok	
YouTube	9
X	33

10.2. Tabula Sociālo tīklu saturvienību skaits⁷

	Saturvienību skaits
	2024
Facebook	1288
Instagram	105
TikTok	
YouTube	
X	

Facebook joprojām bija vispopulārākais bibliotēkas informācijas kanāls. Līdz 2024. gada beigām Ludzas novada bibliotēkas Facebook lapai bija 1483 sekotāji, kas ir par 236 vairāk, nekā iepriekšējā gadā. Lapas apmeklējumu skaits sasniedza 25 200. Lielāko daļu sekotāju veidoja sievietes vecumā no 25 līdz 64 gadiem.

⁶ Ludzas novada bibliotēka

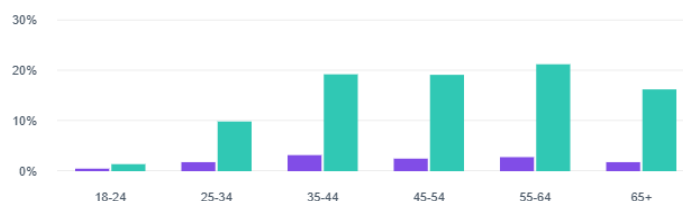
⁷ Struktūrvienības

Mērķauditorija

1483 Facebook sekotāji

Age and gender

Virieši 12.70%
Sievietes 87.30%

Gada laikā bibliotēkas Facebook lapā tika publicēti 506 ieraksti. Ludzas novada bibliotēkas Facebook lapas saturs no dažādiem informatīviem un izglītojošiem materiāliem. Katru nedēļu tika publicēts iepriekšējā mēneša jauno grāmatu apskats. Regulāri tika veidoti literatūras viktorīnas jautājumi, uz kuriem saņemtas no 6 līdz 14 atbildēm. Sakarā ar bibliotēkas 140 gadu jubileju tika izveidotas divas tematiskās rubrikas par bibliotēkas vēsturi. Vienā rubrikā tika publicētas vēsturiskas fotogrāfijas, bet otrā – preses raksti, kas atspoguļoja bibliotēkas attīstību gadu gaitā. Rubrikā “Ludzānieši” turpinājām publicēt rakstus un fotogrāfijas par ievērojamiem cilvēkiem. Bibliotēkas Facebook lapā tika regulāri ievietotas arī virtuālās izstādes, fotogrāfijas no bibliotēkas pasākumiem un lasītāko grāmatu TOP 5. Pastāvīgi tika nodrošināta aktuālā informācija par bibliotēkas darba laiku, pasākumiem un citām aktivitātēm.

2024. gadā atbalstījām Rēzeknes Centrālās bibliotēkas izaicinājumu [#bookhug](#).

Foto Izaicinājums pieņemts

Instagram platforma tika izmantota kā grāmatu blogs, kurā tika publicēta informācija, kas saistīta ar grāmatām un lasīšanas kultūru. 2024. gadā Ludzas novada bibliotēkas Instagram kontam bija 247 sekotāji.

Lai veidotu vienotu un atpazīstamu saturu, Instagram lapā tika izveidotas divas pastāvīgas rubrikas. Rubrikā “Jaunās grāmatas” regulāri tika publicēta informācija par jaunākajiem bibliotēkas krājuma papildinājumiem, rubrikā “Bibliotēka iesaka” tika popularizētas grāmatas par konkrēto tēmu.

Sociālajā vietnē X tika publicēti bibliotēkas jaunumi un aktuālās ziņas. Tomēr, ņemot vērā zemo lietotāju aktivitāti un nelielo iesaisti, 2024. gada otrajā pusē tika pieņemts lēmums pārtraukt bibliotēkas darbību šajā platformā. Tas ļāva koncentrēt resursus uz efektīvākām sociālo tīklu platformām.

Salīdzinot ar 2023. gadu, Ludzas novada bibliotēkas aktivitāte sociālajos tīklos ir ievērojami pieaugusi. To apliecina Facebook sekotāju skaita pieaugums, lielāks iesaistes līmenis un regulāra satura publicēšana.

Sociālo tīklu apmeklējums	2024	2023
facebook.com	25200	14895
Instagram	134	81
X	60	293
youtube	411	187
Kopā	25805	15456

Par populārāko sociālo tīklu pasākumu jau ceturto gadu pēc kārtas kļuva literatūras viktorīna, kas piesaistīja plašu lasītāju loku.

- *Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi*

Viena no problēmām – autortiesību ierobežojumi – dažas radošās idejas nevarēja īstenot, jo pastāvēja autortiesību ierobežojumi attiecībā uz noteiktu saturu.

Ludzas novada bibliotēka plāno turpināt attīstīt savu klātbūtni sociālajos tīklos, koncentrējoties uz satura kvalitāti un sekotāju iesaisti.

Sociālie tīkli turpinās būt būtisks Ludzas novada bibliotēkas komunikācijas rīks, kas palīdz veicināt lasīšanas kultūru un informēt sabiedrību par bibliotēkas piedāvātajām iespējām.

Ludzas novada bibliotēkai jauns logo

2024. gada 1. augustā tika apstiprināts jauns bibliotēkas logo. Ludzas novada bibliotēkas logotipa zaļganzilā krāsa ir rūpīgi izvēlēta, lai radītu saikni ar dabas un ūdens elementiem, kas ir nozīmīgi Ludzas novadam.

Logo centrā ir lielie burti, kas veidoti no stilizētām grāmatām. Tās simbolizē bibliotēkas pamatvērtību – grāmatu, izglītības, informācijas un zināšanu nozīmīgumu, un nodošanu citām paaudzēm.

Ludzas bibliotēkas logotips ir veidots tā, lai stiprinātu bibliotēkas tēlu, kas vieno cilvēkus un veicina izglītību. Šī identitāte simbolizē zināšanas un nepārtrauktu izaugsmi, kas ir būtiskas Ludzas novada bibliotēkas vērtības.

Vizuālā identitāte tiks izmantota Ludzas novada bibliotēkas drukātiem un digitāliem materiāliem, piemēram, vizītkartēm, plakātiem, tīmekļa vietnei, sociālajiem tīkliem utt. Logo dizaina autore Ludzas novada bibliotēkas vecākā bibliotekāre **Gunita Kapilinska**.

Foto Logo vizualizācija

Bibliotēkas tēls veidojas no tās ikdienas darba, apkalpojot apmeklētājus un nodrošinot viņu vēlmes. Lai sabiedrība izprastu daudzveidīgo bibliotekāru darbu, bibliotēkai jāspēj sevi publiskot. Informācija par bibliotēkās notiekošajiem pasākumiem un izstādēm tiek izvietota dažādās vietās: pie bibliotēkām, pagasta administratīvajām ēkām, pie veikaliem un bibliotēkas ārdurvīm. Jaunumi un aktualitātes tiek reklamētas Facebook bibliotēku lapās, draugiem.lv bibliotēku profilos, Ciblas novada bibliotēkas emuārā, Ludzas novada bibliotēkas mājaslapā (ludzasbiblio.lv), Ludzas novada pašvaldības mājaslapā (ludzasnovads.lv), laikrakstos un kultūras kartē. Daudzās bibliotēkās aktuālā informācija par norisēm tiek izvietota standā „Aktuāli”. Aktīvi tiek izmantoti Messenger un WhatsApp ielūgumi un atgādinājumi, lai informētu lietotājus.

Reģiona bibliotēkas aktīvi izmanto sociālos tīklus, lai popularizētu savus pakalpojumus. Pārskata periodā visvairāk izmantotais sociālais tīkls bija Facebook, kurā tika publicētas 1288 rakstu vienības, kas ir par 126 vienībām vairāk nekā iepriekšējā periodā.

- *Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi*

Lai veidotu saturu sociālajos tīklos un sagatavotu afišas publicēšanai, bibliotēku darbiniekiem nepieciešams papildu laiks un zināšanas. Mūsdienās digitālie materiāli kļūst arvien kvalitatīvāki, un bibliotēkām ir svarīgi sekot līdzi šīm tendencēm. Lai nodrošinātu, ka izveidotais saturs ir augstas kvalitātes un piesaista sabiedrības uzmanību, jāiegulda laiks un jāapgūst jaunas prasmes digitālā satura veidošanā un rediģēšanā.

Mūsdienu tehnoloģijas un sociālo tīklu platformas piedāvā plašas iespējas, taču tās arī uzliek lielāku atbildību par kvalitatīva satura nodrošināšanu. Bibliotēkas vadītājiem un darbiniekiem jāspēj veidot pievilcīgas afišas, informācijas ierakstus un reklāmas materiālus, kas efektīvi komunicē ar sabiedrību un popularizē bibliotēkas pakalpojumus. Tas prasa ne tikai tehniskās prasmes, bet arī izpratni par vizuālās komunikācijas principiem un auditorijas vajadzībām.

Publicitāte

1. Februāra pasākumi un aktivitātes Ludzas novada bibliotēkās //www.ludzanovads.lv.-2024.- 23. janvārī <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/februara-pasakumi-un-aktivitates-ludzas-novada-bibliotekas-2024>
2. **Naglis, Valdis, 1961-**. No 78 000 foto izvēlas 16 labākās : [par Kaspara Ciematnieka fotoizstādi "Desmitgade caur objektīva aci" Ludzas novada bibliotēkā] / Valdis Naglis ; tekstā stāsta fotogrāfs Kaspars Ciematnieks // Ludzas Zeme. - ISSN 1407-9658. - Nr. 10 (2024, 6. februāris), [1.], 6. lpp.
3. Marta pasākumi un aktivitātes Ludzas novada bibliotēkās //www.ludzanovads.lv.-2024.- 23. februārī <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/marta-pasakumi-un-aktivitates-ludzas-novada-bibliotekas-2024>
4. **Naglis, Valdis, 1961-**. Pušmucovā atzīmē dzimtās valodas dienu : [par pasākumu "Taisacieja muna baba" Pušmucovas pagasta bibliotēkā (Ludzas novads)] / Valdis Naglis ; tekstā stāsta bibliotēkas vadītāja Ilga Baziļeviča, pasākuma dalībiece Ilga Rudoviča // Ludzas Zeme. - ISSN 1407-9658. - Nr. 16 (2024, 27. februāris), [1.], 3. lpp.
5. Notiks medijpratības seminārs senioriem : [par medijpratības darbnīcu "Saproti informāciju!" Ludzas novada bibliotēkā] // Ludzas Zeme. - ISSN 1407-9658. - Nr. 20 (2024, 12. marts), 5. lpp.
6. **Naglis, Valdis, 1961-**. Pilnveido digitālās prasmes : [par iedzīvotāju digitālo prasmju pilnveides konsultācijām Felicianovas bibliotēkā (Ludzas novads)] / Valdis Naglis ; tekstā stāsta bibliotēkas vadītāja Lilita Šendo // Ludzas Zeme. - ISSN 1407-9658. - Nr. 23 (2024, 22. marts), [1.], 8. lpp.
7. Aprīļa pasākumi un aktivitātes Ludzas novada bibliotēkās | 2024 (informācija papildināta 30.05.2024.) //www.ludzanovads.lv.-2024.- 25. martā <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/aprila-pasakumi-un-aktivitates-ludzas-novada-bibliotekas-2024-informacija-papildinata-19042024>
8. **Antonova, Irina**. Patika visiem, bet nepiederēja nevienam : Jevģēnija Lubāne svin 80. jubileju : [par kādreizējo Blontu pagasta bibliotēkas vadītāju (Ludzas novads)] / Irina Antonova ; tekstā stāsta Ludzas novada bibliotēkas vadītāja Elita Zirne, jubilāre Jevģēnija Lubāne, vīrs Antons Lubāns // Ludzas Zeme. - ISSN 1407-9658. - Nr. 25 (2024, 2. aprīlis), [1.], 8. lpp.
9. **Naglis, Valdis, 1961-**. Iemūžina Tālavijas ielas atmiņas : [par pasākumu "Dzīvā grāmata" Ludzas novada bibliotēkā] / Valdis Naglis // Ludzas Zeme. - ISSN 1407-9658. - Nr. 27 (2024, 9. aprīlis), [1.], 5. lpp.

10. **Antonova, Irina.** Nirza - stārķu ligzdu valstība : [par Nirzas pagastu (Ludzas novads)] / Irina Antonova ; tekstā stāsta kultūras pasākumu organizatore Jūlija Balabajeva, Nirzas pagasta bibliotēkas vadītāja Inese Ali, veco ļaužu aprūpes mājas "Raipole" vadītāja Inna Rudziša // Ludzas Zeme. - ISSN 1407-9658. - Nr. 27 (2024, 9. aprīlis), [1.], 4., 5. lpp.
11. **Antonova, Irina.** Nirza pasākumos un laikos : [par Anatolija Stjades fotoizstādi Nirzas pagasta bibliotēkā (Ludzas novads)] / Irina Antonova ; tekstā stāsta bibliotēkas vadītāja Inese Ali, Briģu, Nirzas un Lauderu pagastu pārvaldnieks Andris Valeinis // Ludzas Zeme. - ISSN 1407-9658. - Nr. 31 (2024, 23. aprīlis), [1.], 8. lpp.
12. **Antonova, Irina.** Blontos ir "Pūčulēnu skola" : [par pasākumu pirmsskolas vecuma bērniem "Viss par putniem" Blontu pagasta bibliotēkā (Ludzas novads)] / Irina Antonova ; tekstā stāsta bibliotēkas vadītāja Inta Vonoga // Ludzas Zeme. - ISSN 1407-9658. - Nr. 31 (2024, 23. aprīlis), [1.], 3. lpp.
13. Maija pasākumi un aktivitātes Ludzas novada bibliotēkās | 2024 (informācija papildināta 30.05.2024.) //www.ludzanovads.lv.-2024.- 23. aprīlī
<https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/maija-pasakumi-un-aktivitates-ludzas-novada-bibliotekas-2024> <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/junija-pasakumi-un-aktivitates-ludzas-novada-bibliotekas-2024-informacija-papildinata-30052024>
14. **Naglis, Valdis, 1961-.** Divdesmito reizi atklāj noslēpumus : [par pasākumu "Tikšanās ar noslēpumaino grāmatu" Ludzas novada bibliotēkā] / Valdis Naglis ; tekstā stāsta pasākuma dalībniece Albīne Hloņicka // Ludzas Zeme. - ISSN 1407-9658. - Nr. 33 (2024, 30. aprīlis), [1.], 7. lpp.
15. Ludzas novada bibliotēka aicina darbā Mežvidu pagasta bibliotēkas vadītāju //www.ludzanovads.lv.-2024.- 8. maijs <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/ludzas-novada-biblioteka-aicina-darba-mezvidu-pagasta-bibliotekas-vaditaju>
16. **Naglis, Valdis, 1961-.** "Mazās Freijas jautrās dzejas" : [par tikšanos ar dzejnieci Intu Naglu Briģu pagasta bibliotēkā (Ludzas novads)] / Valdis Naglis ; tekstā stāsta bibliotēkas vadītāja Alla Dolgovska, dzejniece Inta Nagla // Ludzas Zeme. - ISSN 1407-9658. - Nr. 35 (2024, 10. maijs), [1.], 8. lpp.
17. Digitālā nedēļa 2024 Ludzas novada bibliotēkās//www.ludzanovads.lv.-2024.- 10. maijs
<https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/digitala-nedela-2024-ludzas-novada-bibliotekas>
18. **Antonova, Irina.** Bibliotēkās pieņems iesniegumus un maksājumus : [par Ludzas novada pašvaldības pakalpojumu sniegšanu pagastu bibliotēkās] / Irina Antonova ; tekstā stāsta Ludzas novada bibliotēkas direktore Elita Zirne // Ludzas Zeme. - ISSN 1407-9658. - Nr. 37 (2024, 17. maijs), [1.], 8. lpp.

19. Naglis, Valdis, 1961-. Atceras Ciblas skolas vēsturi : [par pasākumu Ciblas pagasta bibliotēkā (Ludzas novads)] / Valdis Naglis // Ludzas Zeme. - ISSN 1407-9658. - Nr. 40 (2024, 28. maijs), [1.], 2. lpp.
20. Jūnija pasākumi un aktivitātes Ludzas novada bibliotēkās //www.ludzanovads.lv.-2024.-04. jūnijs <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/junija-pasakumi-un-aktivitates-ludzas-novada-bibliotekas-2024-informacija-papildinata-30052024>
21. Ludzas novada pagastu bibliotēkās var veikt maksājumus un iesniegt dokumentus// //www.ludzanovads.lv.-2024.- 04. jūnijs <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/ludzas-novada-pagastu-bibliotekas-var-veikt-maksajumus-un-iesniegt-dokumentus>
22. Jūlija pasākumi un aktivitātes Ludzas novada bibliotēkās //www.ludzanovads.lv.-2024.-27. jūnijs <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/julija-pasakumi-un-aktivitates-ludzas-novada-bibliotekas-2024>
23. Peonijas atklāja vasaras ziedu parādi : [par Kārsavas pilsētas bibliotēkas rīkoto ekskursiju saviem uzticīgajiem lasītājiem pie Intas Naglas Mežvidu pagastā (Ludzas novads)] / stāsta Kārsavas pilsētas bibliotēkas bibliotekāre Antonija Šarkovska ; lappusi sagatavoja Dzintra Batņa // Vietējā Latgales Avīze. - Nr. 27 (2024, 5. jūlijs), 4. lpp.
24. Augusta pasākumi un aktivitātes Ludzas novada bibliotēkās //www.ludzanovads.lv.-2024.- 22. jūlijs <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/augusta-pasakumi-un-aktivitates-ludzas-novada-bibliotekas-2024-papildinats-23082024>
25. Ludzas novada bibliotēkai jauns logo //www.ludzanovads.lv.-2024.- 1. augusts <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/ludzas-novada-bibliotekai-jauns-logo>
26. Ludzas novada bibliotēkai jauns logo / lappusi sagatavoja Dzintra Batņa // Vietējā Latgales Avīze. - Nr. 32 (2024, 9. augusts), 4. lpp.
27. Ludza nosvin 847. gadadienu [par Ludzas novada bibliotēkas organizēto kvestu "Pēdas pagātnē: Bibliotēkas ceļojums" un filmu pēcpusdienu "Ceļojot pa senās pilsētas ielām"] //www.ludzanovads.lv.-2024.- 12. augusts <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/ludza-nosvin-847-gadadienu>
28. Septembra pasākumi un aktivitātes Ludzas novada bibliotēkās // www.ludzanovads.lv. - 2024.- 23. augusts <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/septembra-pasakumi-un-aktivitates-ludzas-novada-bibliotekas-2024-informacija-atjaunota-20092024>
29. Dzejas dienas Ludzas novada bibliotēkās //www.ludzanovads.lv.-2024.- 05. septembris <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/dzejas-dienas-ludzas-novada-bibliotekas>
30. Izdota novadpētnieka Nikolaja Nikuļina grāmata "Kārsava, Malnava..." [par grāmatas atvēršanas svētkiem Kārsavas pilsētas bibliotēkā un izstādi kultūrvēstures centrā "Līču mājas"] //www.ludzanovads.lv.-2024.- 05. septembris

<https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/izdota-novadpetnieka-nikolaja-nikulina-gramata-karsava-malnava>

31. Informējam par Ludzas novada Tūrisma centra, Ludzas Novadpētniecības muzeja un Ludzas novada bibliotēkas darba laika izmaiņām rudens/ziemas sezonā
//www.ludzanovads.lv.-2024.- 11. septembris
<https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/ludzas-novada-turisma-centra-ludzas-novadpetniecibas-muzeja-un-ludzas-novada-bibliotekas-darba-laika-izmainam-rudensziemasssezona>
32. Izdota sestā grāmata par Kārsavas pusi : [par novadnieka, publicista un pedagoga Nikolaja Nikuļina (1934-2022) grāmatas "Kārsava, Malnava..." atvēršanas svētkiem Kārsavas pilsētas bibliotēkā (Ludzas novads)] / pēc Kārsavas kultūrvēstures centra vadītājas Intas Jurčas informācijas // Vietējā Latgales Avīze. - Nr. 37 (2024, 13. septembris), 3. lpp.
33. Oktobra pasākumi un aktivitātes Ludzas novada bibliotēkās /www.ludzanovads.lv.-2024.- 24. septembris <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/oktobra-pasakumi-un-aktivitates-ludzas-novada-bibliotekas-2024-0>
34. Ludzas pilsētas bibliotēkā atklāta gleznu izstāde : [par Ludzas iedzīvotāju un tās viesu darbu izstādi (Ludzas novads)] / lappusi sagatavoja Dzintra Batņa // Vietējā Latgales Avīze. - Nr. 41 (2024, 11. oktobris), 4. lpp.
35. Novembra pasākumi un aktivitātes Ludzas novada bibliotēkās //www.ludzanovads.lv.-2024.- 22. oktobris <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/novembra-un-aktivitates-ludzas-novada-bibliotekas-2024>
36. [Ludza viesojās Erasmus+ projekta dalībnieki](#) : [Ludzas bibliotēkā viesi iepazinās ar bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem un pieaugušo izglītības iespējām, piedalījās radošajā darbnīcā un izgatavoja unikālu grāmatzīmi] // www.ludzasnovads.lv.-2024.- 14. novembris <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/ludza-viesojas-erasmus-projekta-dalibnieki>
37. Kārsavas bibliotēkā - Andreja Feklistova adīto cimdu izstāde : [Ludzas novads] / tekstā stāsta Kārsavas pilsētas bibliotēkas vadītāja Aija Paršova // Vietējā Latgales Avīze. - Nr. 46 (2024, 15. novembris), 3. lpp. - Tas pats tiešsaistes laikrakstā "Vietējā Latgales Avīze" Nr. 46 (2024, 15. novembris), 3. lp.
38. Ludzas novada bibliotēka aicina darbā vecāko bibliotekāri //www.ludzanovads.lv.-2024.- 19. novembris <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/ludzas-novada-biblioteka-aicina-darba-vecako-bibliotekaru>

39. Decembra pasākumi un aktivitātes Ludzas novada bibliotēkās //www.ludzanovads.lv.- 2024.- 26. novembris <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/decembra-pasakumi-un-aktivitates-ludzas-novada-bibliotekas-2024>
40. **Zeļņivska, Jana.** Ludzas novada bibliotēka atzīmē 140 gadu jubileju : [par pasākuma norisi] / Jana Zeļņivska. - // ludzasnovads.lv. - 2024, 5. decembris <https://www.ludzasnovads.lv/lv/jaunums/ludzas-novada-biblioteka-atzime-140-gadu-jubileju>
41. Ludzas novada bibliotēkā gaidāmas tikšanās ar literātiem : [par Valsts kultūrkapitāla fondā iesniegto projektu "Literatūras ceļojumi: no grāmatu lappusēm līdz autoru stāstiem"] / lappusi sagatavoja Dzintra Batņa // Vietējā Latgales Avīze. - Nr. 49 (2024, 6. decembris), 4. lpp. - Tas pats tiešsaistes laikrakstā "Vietējā Latgales Avīze" Nr. 49 (2024, 6. decembris), 4. lp.
42. [Ludzas bibliotēkai svinīgi atzīmē 140 gadu jubileju // www.lrv.lv.-2024.- 10.decembris https://lrv.lv/2024/12/10/ludzas-bibliotekai-svinigi-atzime-140-gadu-jubileju/](https://lrv.lv/2024/12/10/ludzas-bibliotekai-svinigi-atzime-140-gadu-jubileju/)
43. Vecākā bibliotēka Latgalē svin jubileju : [par Ludzas bibliotēkas 140 gadu pastāvēšanas vēsturi] / lappusi sagatavoja Dzintra Batņa // Vietējā Latgales Avīze. - Nr. 50 (2024, 13. decembris), 4. lpp. - Tas pats tiešsaistes laikrakstā "Vietējā Latgales Avīze" Nr. 50 (2024, 13. decembris), 4. lp.
44. Latgales senākā bibliotēka ar mūsdienīgu saturu : [par Ludzas novada bibliotēku] / tekstā stāsta direktore Elita Zirne // Vietējā Latgales Avīze. - Nr. 51 (2024, 20. decembris), 9. lpp. - Tas pats tiešsaistes laikrakstā "Vietējā Latgales Avīze" Nr. 51 (2024, 20. decembris), 9. lp.
45. Ludzas novads – vērti starp austrumiem un rietumiem : [raksti ciklā "Robežnieki - Latgales stiprie ļaudis"] / apkopojā Guntars Gūte. - Saturs: Latgales senākā bibliotēka ar mūsdienīgu saturu : [par Ludzas novada bibliotēku : sakarā ar 140. gadadienu] / tekstā stāsta Ludzas novada bibliotēkas direktore Elita Zirne. // Diena. - Nr. 203 (2024, 27. decembris), 4.-5. lpp. - Tas pats tiešsaistes laikrakstā "Diena" Nr. 203 (2024, 27. decembris), 4.-5. lp. ; Latgales laiks, Nr. 59 (2024, 19. decembris), 4.lpp.

11. SADARBĪBA

Bibliotēkas veido plašu sadarbības tīklu gan savā starpā, gan ar citām iestādēm, organizācijām un biedrībām dažādos reģionos – gan pagastos, gan pilsētās. Šāds tīkls tiek veidots, lai efektīvāk īstenotu bibliotēku pamatuzdevumus: nodrošinātu kvalitatīvus un ātrus informācijas pakalpojumus, optimizētu darba organizāciju, veicinātu ne tikai datu, bet arī ideju apmaiņu. Turklāt tas ļauj bibliotēkām savstarpēji atbalstīt vienu otru, dalīties pieredzē un palīdzēt ar ierosmēm un praktiskiem risinājumiem.

Pārskata periodā bibliotēka sadarbojās ar iedzīvotājiem, skolām, iestādēm, nevalstiskajām organizācijām

Skenējām iedzīvotāju iesniegtās fotogrāfijas, eksponējām iedzīvotāju radošos darbus, apkopojam un izveidojām Lidijas Slišānes dzejas un atdzejojumu krājumu.

Bibliotēkas otrā stāva foajē bija skatāma Ludzas Daudzfunkcionālosociālo pakalpojumu centra klientu darbu izstāde, Zilupes Mākslas un mūzikas audzēkņu darbu izstāde.

Latvijas Poļu savienības Ludzas nodaļas izstādes “Poļu biedrības spēks” atklāšanas pasākums.

Biedrības “Musturprieks” cimdu izstāde pasākuma “Mana cimdiņa stāsts” ietvaros.

Ludzas novada Tūrisma informācijas centram meklējām nepieciešamo informāciju par Ludzas pili.

Ludzas novada Tūrisma informācijas centram meklējām nepieciešamo informāciju par Ludzas pili.

11.1. Tabula Sadarbības partneri

Partneri	Sadarbības veids, aktivitātes
Novada pašvaldība, pagastu un pilsētu pārvaldes	Iestādes budžeta izstrāde saimniecības jomā, finansiālais nodrošinājums, līgumu, noteikumu, inventarizācijas rādītāju salīdzināšana;
Kultūras nami	Kopīgi rīkoti pasākumi;
Izglītības iestādes	Kopīgi rīkoti pasākumi;
LNB, LNB BAC, KAC	Apmācības, projekti, pasākumi, kvalifikācijas paaugstināšanas semināri bibliotekāriem; lasītveicināšanas projekts “Grāmatu starts”, SBA pakalpojumi;
Ludzas novada sociālās aprūpes centrs "Ludza"	Cirmas b-ka kopā ar aktīvākajiem lasītājiem rīko radošās darbnīcas SAC klientiem;

Ludzas novada partnerība	Informatīvs seminārs - debates “Kā rīkoties ārkārtas situācijās? Ludzas novada Ludzas, Kārsavas, Zilupes pilsētās, Blontu, Briģu, Ciblas, Cirmas, Goliševas, Isnaudas, Istras, Lauderu, Līdumnieku, Malnavas, Mežvidu, Mērdzenes, Nirzas, Ņukšu, Pasienes, Pildas, Pureņu, Pušmucovas, Rundēnu, Salnavas, Zaļesjes un Zvirgzdenes bibliotēkās;
Latgales kultūras biedrība	Informatīvs pasākums Goliševas bibliotēkā;
LAD	LAD Austrumlatgales RPL darbinieki sniedz konsultācijas: Geotepiskā iesnieguma un Akcīzes degvielas iesnieguma aizpildīšanā EPS Isnaudas bibliotēkā;
Valsts policijas Latgales reģiona pārvalde	Pasākums “Uzdod jautājumu policijai” Ludzas, Zilupes, Kārsavas bibliotēkās
Rāznas Nacionālā parka pārstāvji	Nodarbība – lekcija bērniem Kārsavas pilsētas bibliotēkā;
Pansionāts “Mūsmājas”	Kārsavas pilsētas bibliotēkas darbinieki rīko pasākumus un radošās darbnīcas pansionāta klientiem;
Kārsavas kultūrvēstures centru “Līču mājas”	Kopīgi pasākumi, novadpētniecības materiālu vākšana, kopīgu izstāžu veidošana;
Kārsavas aktīvo senioru grupa “Gvelzis”	Kopīgi pasākumi, informācijas ievākšana novadpētniecībai;
Pielāgotās literatūras bibliotēka	Grāmatu apmaiņa iedzīvotājiem, kam nepieciešama lasāmviela palielinātajā drukā, vieglā valodā vai audiogrāmatas;
752. Ludzas mazpulki	Lauderu b-ka pasākums “Iepazīsti nemateriālo kultūras mantojumu Lauderu!”;
Mežvidu etnogrāfiskais ansamblis	Kopīga pasākuma organizēšana bibliotēkas apmeklētājiem;
Ludzas novada sociālais dienests un sociālie darbinieki	Sociālie darbinieki pagastos ir starpnieki starp bibliotekāru un lasītāju, tie palīdz nogādāt lasāmvielu, rēķinus un sniegt pakalpojumus līdzdarbojoties;
Ludzas novada izglītības pārvalde	Pieaugušo neformālās izglītības programmas „Kļūsti par naudas pratēju” moduli „Mana personīgo finanšu plānošana” organizēšana Pušmucovas b-kā;
Darbīgā kopiena “Mēs esam šeit, Padolē”	Pasākums Ranču bibliotēkā par ciema Padole vēsturi;
Interesu izglītības grupa ”Brīvais laiks Rundēnu pagastā”	Rundēnu bibliotēka sadarbojas pasākumu, radošo darbnīcu norisē;

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs	Rundēnu bibliotēkai nodrošina jaunākos Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Informatīvos Izdevumus;
Ludzas Novadpētniecības muzejs	Salnavas bibliotēka sadarbojās novadpētniecības materiālu vākšanā par Salnavas pamatskolu
Daudzfunkcionālā sociālo pakalpojumu centrs	Izstāžu iekārtošana bibliotēkas telpās Zaļesjes un Brīgu bibliotēkās
Zilupes jauniešu iniciatīvu grupa	Kopīgi rīkotais pasākums „Nakts bibliotēkā”
Izglītības Centrs	Projekta „Darbīgās kopienas” apmācībās par kopīgu projektu veidošanu Zilupes bibliotēkā
Ludzas TIC	Kopīgas ekspedīcijas, informācijas vākšana sadarbībā ar Zvirgzdenes b-ku

Bibliotēkas novadpētniecības darba priekšnoteikumi ir sadarbība un partnerība. Regulāri pirms novadpētniecības darba uzsākšanas tiek apzinātas visas novada institūcijas, valsts iestādes un struktūras, nevalstiskās organizācijas, privātpersonas, ievērojami novadnieki, novadpētnieki un citi, kas darbojas novadpētniecībā vai ar to saistītā nozarē, glabā vai izmanto novadpētniecības resursus.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS

- *Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā*

Ludzas novada bibliotēka atskaites gadā pildīja reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas, darbojoties kā metodiskais, konsultatīvais un koordinācijas centrs 27 publiskajām un 11 skolu bibliotēkām.

Pārskata periodā katra reģiona bibliotēka tika apmeklēta divas reizes, izņemot tās, kurās notika darbinieku maiņa. Ludzas NB darbinieki izvērtēja bibliotēku krājuma stāvokli un izkārtojumu, kā arī pārbaudīja dokumentāciju – summārās uzskaites grāmatas, inventāra grāmatas, pasākumu dienasgrāmatas un atsauksmju grāmatas. Tāpat tika pārrunātas aktuālās darba norises un iespējamie uzlabojumi.

Atskaites gadā darbinieku maiņa notika vienā pagasta bibliotēkā. No 1. jūnija Mežvidu pagasta bibliotēku vada Enita Bautre. Savukārt Inese Bukša, atgriežoties no bērna kopšanas atvaļinājuma, tika pārcelta no Salnavas pagasta bibliotēkas uz Kārsavas pilsētas bibliotēku.

Pārskata gadā tika veikta pagastu bibliotēku apvienošana ar galveno reģiona bibliotēku, izveidojot vienotu sistēmu ar 27 struktūrvienībām. Šīs apvienošanas rezultātā novada bibliotēka ir uzņēmusies plašāku darba apjomu, kas ietver:

- Finanšu pārvaldību un budžeta plānošanu;
- Rēķinu apstrādi;
- Darba drošības jautājumus;
- Lietvedību un personāla jautājumus.

Šo pienākumu pārņemšana no pagastu pārvaldēm ievērojami palielināja novada bibliotēkas darba slodzi un atbildības apjomu.

- *Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi*

Pārskata gada periodā tika izstrādāta nodarbību programma bibliotēku lietotājiem, kas ietvēra praktiskas un teorētiskas nodarbības, lai veicinātu lietotāju prasmju pilnveidi informācijas meklēšanā, bibliotēkas un tās pakalpojumu iepazīšanā, digitālo tehnoloģiju izmantošanā un citu prasmju apguvē.

Tika izveidotas vairākas izklājlapas struktūras, lai atvieglotu informācijas ievākšanu un analīzi no pagastu bibliotēkām. (Darba plāni, atvaļinājuma grafiki, izklājlapa kafijas pauzes iepirkšanai, profesionālās pilnveides pasākumi, apmeklējumi, lietotāji, par bibliotēku pielāgotību KAC vajadzībām, metodisko apmeklējumu un norādījumu izklājlapa). Šīs izklājlapas ir efektīvas

rīks datu apkopošanai un ātrai pieejamībai. Ikdienas darbā ar pagastu bibliotēkām tika nodrošināta regulāra aktuālās informācijas apmaiņa, izmantojot telefona zvanus, e-pastus un WhatsApp grupas. Tas sekmēja ātru un efektīvu komunikāciju starp visām struktūrvienībām.

Tika organizēts pieredzes apmaiņas brauciens uz Talsu novadu, kurā apmeklējām:

- ✓ Talsu galveno bibliotēku;
- ✓ Strazdes, Īves, Rojas un Kaltenes bibliotēkas.

Brauciena ietvaros tika iepazīts Talsu novada kultūras un vēstures mantojums, apmeklējot Talsu muzeju un ekskursijas gaitā izstaigājot Talsu pilsētu. Katrā no apmeklētajām bibliotēkām bibliotekāri dalījās pieredzē, pārrunāja darba aktualitātes un labākās prakses.

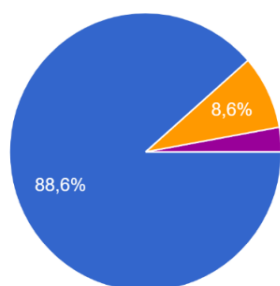
Foto Ludzas novada bibliotekāri pieredzes apmaiņas braucienā Talsu galvenajā bibliotēkā

No 2024. gada 1. jūnija Pagasta bibliotēkās tika ieviesti Pašvaldības klientu apkalpošanas darbinieka pienākumi (izņemot Zaļesjes, Nesteru, Kārsavas un Zilupes pilsētas bibliotēkas), kas prasīja papildus apmācības un tehnisko risinājumu ieviešanu. Lai nodrošinātu efektīvu darbu, tika organizētas vairākas Zoom tikšanās, kurās bibliotēkas darbinieki tika apmācīti strādāt ar kases un lietvedības programmu un apkalpot iedzīvotājus.

Pārskata periodā tika veikta aptauja par Ludzas novada bibliotēkas metodiskā un konsultatīvā darba kvalitāti, kurā tika iekļauti dažādi jautājumi, par semināru un apmācību biežumu, ilgumu, tematiku, pagastu bibliotekāru apmierinātību ar metodiskā darba kvalitāti. Anketa sastāvēja no 18 jautājumiem. Anketēšanas rezultātā tika saņemtas atbildes par vēlamajām tēmām apmācībām un semināriem, veidojās izpratne par kolēģu noskaņojumu, vēlmēm, bažām un grūtībām.

Vai Ludzas NB rīkotie pilnveides semināri Jums ir lietderīgi?

35 atbildes

- Jā
- Nē
- Daļēji
- Nerodu priekš sevis neko lietderīgu un interesantu
- Katrs seminārs mūs kaut kādā veido pilnveido un dod jaunas zināšanas. Jau satikšanās un komunikācija ar kolēģēm vien ir liels pluss.

Rezultātu apkopojums no anketas par “Ludzas novada bibliotēkas metodiskā un konsultatīvā darba kvalitāti”

Miniet piemērus, kādas tēmas Jūs vēlaties ieteikt semināriem, kas Jums būtu noderīgas un interesantas.

35 atbildes

Kā iedrošināt un motivēt cilvēku.

Uzticos metodistam. Viss piedāvātais interesē.

Liegas Piešņas lekcija. Telpu noformējums svētkiem.

Atkārtot e-pakalpojumus un elektronisko vidi, jautājumi par bibliotēkas budžeta sastādīšanu, par nomenklatūru

Izglītojošas, izzinošas, piemēram, kā aipildīt gada deklarācijas, kā izveidot Zoom konferenci, uzstādījumi, prezentāciju izveide

novadpētniecība

Kā ātri sagatavoties pasākumam.

Kādreiz semināros ar iauno arāmatu apskatu iepazīstināia kultūras žurnāliste Lieqa Piešina (biia loti

Atbildes no anketas “Ludzas novada bibliotēkas metodiskā un konsultatīvā darba kvalitāti”

Foto Ludzas novada publisko un skolu bibliotēku darbinieku gada noslēguma seminārs

Gada izskaņā LKDAF Ludzas nodaļa sarīkoja brīnišķīgus svētkus ar profesionālo fotogrāfu un skaisti k lāto galdu.

Elīnas Samuševas foto

Foto Mēs 2024. gada nogalē

12.1. Tabula Ludzas novada galvenās bibliotēkas īstenotie pilnveides pasākumi

N.p. k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs (-i)- Reģiona GB	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits (no tiem skolu bibliotekāri)	Stundu skaits
1.	12.01.2024	Ludzas novada bibliotēka	Ludzas NB	Publisko un skolu bibliotēku darbinieku seminārs: -Atskats uz 2023. gada notikumiem bibliotēkās; -Komandas saliedēšanas spēle; -Ludzas novada bibliotēkai – 140, aktivitātes un pasākumi; -Bibliotēku gada pārskatu struktūra;	37 (5)	3
2.	27.03.2024	Ludzas novada bibliotēka	Ludzas NB	Publisko un skolu bibliotēku darbinieku seminārs: -Sadarbības veicināšana ar pielāgotās literatūras bibliotēku; -Latgaliešu spēles “A kas ite?” prezentācija; - Krāpšana internetā; -Aktuālais bibliotēku darbā;	38 (4)	3.5
3.	02.04.2024	ZOOM	Ludzas NB un Ludzas novada pašvaldība	Par klientu apkalpošanas centru izveidi bibliotēkās	37	2
	25.04.2024	Ludzas novada bibliotēka	Ludzas NB	Publisko un skolu bibliotēku darbinieku seminārs: -iepazīsti Ludzas novadu! Aktuālais tūrisma nozarē; -atskats uz pavasara bērnu literatūras konferenci, apaļā galda diskusijām, bibliotekāru kongresu, grāmatas “Sunāns breiveibā” prezentāciju;	32 (4)	4
	16.05.2024	Ludzas novada bibliotēka	Ludzas NB	Publisko un skolu bibliotēku darbinieku seminārs: -Aktuālais bibliotēku darbā; -“Virja” grāmatu izdevniecības pārstāvis; -latgaliešu valodas apmācības, medijpratība latgaliski;	33 (4)	4

	28.05.2024	ZOOM	Ludzas NB un Ludzas novada pašvaldība	Par klientu apkalpošanas centru izveidi bibliotēkās	31	2
	03.06.2024	ZOOM	Ludzas NB un Ludzas novada pašvaldība	Par klientu apkalpošanas centru izveidi bibliotēkās	31	2
	12.06.2024	ZOOM	Ludzas NB un Ludzas novada pašvaldība	Par klientu apkalpošanas centru izveidi bibliotēkās	39	2
	27.09.2024	Ludzas novada bibliotēka	Ludzas NB	Publisko un skolu bibliotēku darbinieku seminārs; -aktualitātes bibliotēku darbā; -par iedzīvotāju deklarēšanu un VPVKAC pakalpojumiem; -Saglabāsim Latgales sirdi, Kultūras vērtības un “Kolnasātas” stāsti;	40(6)	4
	25.10.2024	Ludzas novada bibliotēka	Ludzas NB	Publisko un skolu bibliotēku darbinieku seminārs; -Lasīšanas veicināšanas kompetence un kultūra izglītības iestādēs; -Vēstures stāsti – muzeja loma novadpētniecībā; -Bibliotēku stratēģijas izstrādes plāns; -Grāmatas “Latvijas Poļu savienības 100 vēstures gadi” prezentācija	49 (5)	4
	20.12.2024	Ludzas novada bibliotēka	Ludzas NB	Publisko un skolu bibliotēku darbinieku seminārs: -“Savas grāmatas meklējumos” grāmatu apskats ar Liegu Piešņu; -Atskats uz 2024. gadā paveikto; -“Tverot Ziemassvētku sajūtu” muzikāli literārs sveiciens	33 (2)	4

- *Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā)*

12.2. Tabula **Sadarbība ar citām iestādēm**

Partneri	Sadarbības veids
Kultūras Ministrija	Konsultācijas ieteikumi
Pagastu un pilsētu pārvaldes	Pasākumu plānošana un realizācija
LNB Bibliotēku attīstības centrs	Konsultācijas, profesionālās informācijas sūtīšana e-pastā, semināri
Latgales reģiona bibliotēkas	Semināri, apmācības, pieredzes apmaiņa
LNB Bērnu literatūras centrs	Lasītveicināšanas programmu pārraudzība (BJV žūrija, Nacionālā Skaļā lasīšana)
SIA Tieto Evry	Sadarbība ar BIS ALISE, neskaidrību gadījumos sazināties ar Tieto speciālistiem
Skolas, skolu direktori	Pasākumu plānošana un realizācija, sadarbība bibliotēku jomā, lasītveicināšanas programmas
PII, PII vadītāji	Pasākumu plānošana un realizācija, sadarbība bibliotēku jomā, lasītveicināšanas programmas “Grāmatu starts” “Pūcīšu skola”
Muzeji, Bērnu un jauniešu centri, Tautas nami, TIC	Sadarbība bibliotēku jomā, dalība publisko un skolu bibliotēku semināros
Biedrības un NVO	Apmācības, semināri

- *Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām*

Ar reģiona novadu skolu bibliotēku darbiniekiem ir nodibināta laba sadarbība darba procesu jomā. Skolu bibliotēku darbinieki piedalījās reģiona rīkotajos semināros, uz e-pastiem tika izsūtīta aktuālā informācija par bibliotēku darba nozares aktualitātēm, skolu bibliotekāri tika aicināti pievienoties pieredzes apmaiņas braucienos kopā ar reģiona bibliotēkām.

Notika sadarbība pasākumu rīkošanā un realizēšanā (kvests “Pa dzejas takām no pagātnes nākot”, kvests “Pēdas pagātnē: bibliotēkas ceļojums”, “Skaļā lasīšana”, grāmatas “Sunāns breiveibā” prezentācija). Regulāri tika sniegtas konsultācijas un palīdzība darbā ar BIS Alise, notika regulāra uzraudzība par elektroniskajā kopkatlogā veikto ierakstu kvalitāti. Tika sniegta palīdzība krājumu inventarizācijās, kā arī statistikas ievades neskaidrajos jautājumos, un nodrošināts regulārs metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām, lai sekmētu to darbības efektivitāti un atbilstību nozares prasībām.

- *Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija darbā ar bērniem un jauniešiem*

Gada laikā tika apsektas visas reģiona bibliotēkas, sniegti ieteikumi darba uzlabošanai. Darbam ar bērniem un jauniešiem tika sniegtas individuālās konsultācijas pagastu un skolu bibliotekāriem. LNB Bērnu literatūras centra un Bibliotēku attīstības centra sūtītā informācija tika pārsūtīta reģiona bibliotēkām. Ludzas novada bibliotēka koordinēja “Bērnu žūrijas” darbu: saņēma un sadalīja grāmatas, izdales materiālus un dāvanas. Tika organizēts reģionālais Skaļās

lasīšanas fināls, dalībai Latgales reģiona Skaļajai lasīšanai no Ludzas tika izvirzīta Emija Šteinberga Šternboka.

- *Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības*

Problēma vērtīgu darbinieku zaudēšana ieviešot jaunus pienākumus – KAC. 2024. gads ir bijis izaicinājumiem bagāts, taču veiksmīgi izpildītie uzdevumi un ieviestās jaunās darba formas veicina bibliotēkas sistēmas attīstību un lietotāju apmierinātības pieaugumu. Turpmākajā gadā plānojam turpināt attīstīt iesāktās iniciatīvas, kā arī paplašināt sadarbības iespējas ar citām bibliotēku un kultūras nozares institūcijām.

Pārskatu sagatavoja:

Viorika Puļča, direktores vietniece metodiskajā darbā

Svetlana Onufrijeva, pieaugušo apkalpošanas nodaļas vadītāja

Tasija Loginova, komplektēšanas un apstrādes nodaļas vadītāja

Erika Bricika, bērnu apkalpošanas nodaļas vadītāja

Elita Zirne, bibliotēkas direktore